

9. Bouwvakken en nevenbedrijven.

MINUTENBLAD

DOSSIER No. *07209 deel 9*

NAAM: *Bouwwaarden en nevenorganisaties
Wilde Stellingen / Verschillende beds.*

1) *Luzerne i.v.m. O. 123137 - O.V.II - 6/12/57.*

2) *kyr O.S. 29/2.60*

3) Voor zover van de geagendeerde stukken (in dit OE geborgen) het schutblad aanwezig was dit bijgevoegd.

A.C.D.
Werkgr. San.

~~AFGEDAAN~~ 209⁹

CO ✓ 123890
✓ 129800
✓ 131373
NR

10 209⁹

O.K. zie aan 1.

Afd./Sect.: BY Dat.: 2/12-57 Par.: E. H.

Interne aanwijzingen ACD.

[Handwritten mark]

ACD. 4B Dat.: 24/4-57 Par.: RS (K)

act/cont 16/12

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1. Kia ^{14/12-57} KBW aan B ACD, 24/12

2. B-2 ^{30.11.57} 2/12-57

3. aan: C.V.N. Is Antonius Hendrikus Versprek
14/12 ingebreden als subruur? Is het bedrijf
met tegenslagen te kampen heeft
gehad zoals gemeld op ble e guffin
dit verband te denken

4. aan: H.C. Dit zou ik gaarne met ci BY 2/12-57
4-5 met PHC bespreken. bespreken. 17/12-57

5. aan: B.V. volgens afspraak C.V.N. II, 19/12-57
B-2 H. Lindhorst ber. dat hij niet aanwezig
Wage naar act. lidmaatschap te ELC land,
en naar act. voortgezet activiteit in
zijn nieuwe werking.

J.H. antwoord t.k. aan C.V.N. 19-12-57
Bouw antwoord t.k. Lindhorst
B.D. Veltman
1/1. Wky. 30 2/12-57 L.!

~~0/2/40~~
~~6 B - 2~~
~~D. 2. 52~~

W/2-522

28/2/54.

~~B (131373) 29.2.52 - 4~~ 29/2-525. K

~~Handwritten signature~~
25.12
8

28/2/54 / ~~CVN R.K (zie aant. 19/10-53)~~
gezien - géén verdere actie.
- CVN II, 25-11-52

aca 21/10/54

af

0

0

R.P. Eindhoven
Verbinding 109.

2 Februari 1952.

Litt.C.15./1951. VERTROUWELIJK

6.4/19 06.383

Antwoord op schrijven :

No. 123890 d.d. 17 Januari 1952.

6 FEB 1952

Betreft: N.V.Zandexploitatiebedrijf
" De Kempen " te Westerhoven.

ACD/129800

b

B

*Myrindel
O.L.L.A.
w.v. de
a.d. aml
= P.D.
die
13/3/52*

In antwoord op Uw hierbovenvermeld schrijven bericht ik U , dat van enige activiteit van :

ANTONIUS HENDRIKUS VERSPEEK , geboren te VALKENSWAARD , 24 Juni 1913 , Nederlander, gehuwd , wonende te VALKENSWAARD , Hazestraat no.40 , niet meer is kunnen blijken.-

Ten aanzien van de zes andere bij de staking op 19 November 1951 bij de N.V. Zandexploitatiebedrijf "De Kempen" te WESTERHOVEN betrokken personen kan ik U mededelen, dat bij hen van een politiek-extreme gezindheid tot op heden niets is gebleken.

----- E I N D E -----

OP KAART
ACD/ <i>KB</i>
DAT. <i>23/2/52</i>
PAR: <i>RS</i>

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 17 Januari 1952.

No. : B 123890.

Betr.: A.H. Verspeek.

UITGEBOKT

VERTROUWELIJK

B V WK 3.

Waarschijnlijk ten overvloede moge ik U hierbij berichten, dat op 19 November 1951 een wilde staking heeft plaats gehad bij de N.V. Zandexploitatie-bedrijf "De Kempen" te Westerhoven. Uit betrouwbare bron werd vernomen, dat de aanstichter van dit conflict waarschijnlijk is geweest:

Antonius Hendrikus VERSPEEK, geboren te Valkenswaard 24 Juni 1913, wonende te Valkenswaard, Eindhoveneseweg 12. Deze persoon zou voorts de bedoeling hebben gehad een ijzeren mast van ca 15 meter hoogte op de bedrijfsinstallatie te laten vallen teneinde stagnatie te veroorzaken. VERSPEEK nam na het conflict zijn ontslag bij voren genoemde N.V.. Het bedrijf had in de loop der tijden herhaaldelijk met tegenslagen, zoals het sinken van de zuigboot, storingen in de installaties en sandstortingen te kampen.

In verband met vorenstaande gegevens zal ik het op prijs stellen beantwoording te ontvangen van de volgende vragen:

- a. Is VERSPEEK aangesloten bij een vakorganisatie? Zo ja, bij welke? Welke is zijn politieke oriëntering?
- b. Waar is VERSPEEK momenteel werkzaam? Hoe gedraagt hij zich bij zijn nieuwe werkgever?
- c. Onderhoudt hij contact met personen, die in politiek opzicht extremistisch gezind zijn? Zo ja, met wie?

Te Uwer informatie moge ik U berichten, dat ik mij ter verkrijging van nadere gegevens aangaande de activiteiten van VERSPEEK op het werkobject van de N.V. Zandexploitatie-bedrijf "De Kempen" heb gewend tot de heer Districtscommandant der Rijkspolitie te Eindhoven.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Namens deze,

J. G. Crabbendam

Aan de heer Korpschef
van Gemeentepolitie
te
Y A L K E N S W A A R D.

Rappel 7/4 '52.
Antw: 131373.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

CO 123890

's-Gravenhage, 16 Januari 1952.

No. : B123890.

Betr.: N.V. Zandexploitatie-
bedrijf "De Kempen".

VERTROUWELIJK

B V WK 3.

Naar aanleiding van Uw schrijven no. Litt.C.15/1951, d.d. 22 November 1951, moge ik U hierbij berichten, dat Antonius Hendrikus VERSPEEK (24-6-'03) tot op heden niet in mijn administratie voorkomt. Indien mogelijk zal ik gaarne nadere bijzonderheden aangaande zijn activiteiten ontvangen. Voorts zal ik het op prijs stellen de personalia, de politieke oriëntering en verder van belang zijnde gegevens te ontvangen van de personen, die overigens bij de staking bij de N.V. Zandexploitatie-bedrijf "De Kempen" te Westerhoven betrokken waren, voorzover van hen Xalthans een politiek-extreme gezindheid blijkt.

Te Uwer informatie moge ik U berichten, dat ik mij ter verkrijging van nadere gegevens aangaande de persoon van VERSPEEK heb gewend tot de gemeentepolitie te Valkenswaard.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Namens deze,

Aan de heer Districtscommandant
der Rijkspolitie
te
E I N D H O V E N.

J. G. Crabbendam

*Rappel 16/4 '52,
Antw.: 129800.*

No.Litt.C.15/1951 Vertrouwelijk.

Onderwerp: Wilde staking bij N.V.Zandexploitatiebedrijf
"De Kempen" te Westerhoven.

Datum van ontvangst bericht : 21 November 1951.

Betrouwbaarheid bericht : Betrouwbaar.

Waardering bericht : Betrouwbaar.

Tevens bericht gezonden aan : De heer Procureur-Generaal,
fgd.Directeur van Politie
te 's-Hertogenbosch (in duplo)

Gewestcommandant der Rijkspolitie ^{16.131}
te 's-Hertogenbosch. 6.419 06.383

Medewerkende instanties : Gene.

Ondernomen acties : Gene.

Bijlagen: -

OP KAART
ACD/115
DAT: 15/11/51
P R: 5

26 NOV 1951
ACD/12309c

R.P. Eindhoven

Hierbij moge ik U Hoogedelgestreng berichten, dat op 19 November l.l. gedurende 3 uren een zogenaamde wilde staking heeft plaats gehad bij de N.V.Zandexploitatiebedrijf "De Kempen" te Westerhoven, directeur Meint Folkert EIGENBERG, oud 42 jaar, wonende te Westerhoven, Loverenseheide 9a.

De staking omvatte alle in het bedrijf werkzame arbeiders, zijnde 7 mannen. 6 Mannen verschenen op 19 November te 7.00 uur op het werk, doch verklaarden in staking te gaan omdat de in de afgelopen week door hen gemaakte overuren niet waren uitbetaald. Nadat hun de verzekering was gegeven, dat zulks op een abuis berustte en verrekening alsnog zou plaats vinden, hebben genoemde 6 arbeiders diezelfde voormiddag te 10.00 uur het werk hervat. Ongeregeldheden hebben niet plaats gehad en zijn thans ook niet meer te verwachten.-

*Opnieuw
O.G.*

De niet op het werk verschenen arbeider, genaamd Antonius Hendrikus Verspeek, geboren te Valkenswaard 24 Juni 1913, Nederlander, gehuwd, wonende te Valkenswaard, Hazestraat 40, heeft in de loop van dezelfde dag zijn ontslag genomen. Hij was sinds 1 Augustus 1950 in genoemd bedrijf werkzaam.-

*13/11/51
12/11/51*

Volgens mededeling van een der arbeiders, genaamd W.Verwijen, wonende te Valkenswaard, Eindhovenseweg 12, zou genoemde Verspeek de aanstichter van de staking zijn geweest en had deze hem gezegd, dat hij des nachts de op het werk staande ijzeren mast zou laten vallen. Deze mast is 15 meter hoog, met staaldraden vastgezet en wordt gebruikt bij het overslaan van zand. Bedoelde mast behoort tot de belangrijkste onderdelen van de bedrijfsinstallatie, zodat het onklaar geraken daarvan ernstige bedrijfsstagnatie en ongevallen tengevolge kan hebben.-

Teneinde mogelijke sabotage te voorkomen werd in de nacht van 19 op 20 November l.l. extra politietoezicht op de bedrijfsinstallaties uitgeoefend. Bijzonderheden hebben zich in deze niet voorgedaan en worden thans ook niet meer verwacht. Het conflict kan als geïndigd worden beschouwd.-

- Bedoeld -

Bedoeld bedrijf had herhaaldelijk met tegenslagen te kampen, zoals het zinken van de zuigboot, storingen in de installaties en zandstortingen. De te verrichten arbeid is zwaar en met tijden moet deze onder ongunstige omstandigheden worden verricht. -

De directeur M.F. Eigenberg is ruw in zijn omgang met de arbeiders en toont soms gebrek aan tact. Hij eist veelal het uiterste van zijn werkvolk, hetgeen al meermalen aanleiding gaf tot conflicten. Ook aan het ontstaan van de vooromschreven moeilijkheden zal de leiding van het bedrijf medeschuldig kunnen worden geacht.-

Genoemde Verspeek bleek niet voor te komen in de politie-administratie van de gemeente Valkenswaard. Evenals de andere arbeiders verdaende hij in opgemeld bedrijf een weekloon van f.52.50 tot f.60.00. Hij heeft 4 kinderen. Verspeek staat bekend als een goed arbeider, doch aan zijn geestvermogens werd soms getwijfeld.-

Ik moge U verzoeken mij wel te willen berichten of Verspeek in Uwe administratie voorkomt en zo ja met welke gegevens.-

- - - - - E I N D E - - - - -

UITTREKSEL

Uit : OD 346

Naam: MAANDRAPPORTEN ZUID-HOLLAND

Voor : OD 209⁹

Naam: WILDE STAKINGEN

Ag. nr: 122269

Afz. : ID Rotterdam

Datum: 3-11-51

Aard van het stuk:

Op Dinsdag 16 October staakten 18 arbeiders (w.o. 15 stucadoors) werkzaam op in aanbouw zijnde panden in de Zuidwijk te Rotterdam (uitvoerder Betonmaatschappij Rademaker te 's-Gravenhage). De oorzaak was gelegen in het feit, dat de arbeiders te veel hinder stonden onder vinden van tocht; bovendien zou de directie toezegging gedaan hebben, dat dit euvel met ingang van 15 October verholpen zou zijn. Waarschijnlijk het onzinnige van de reden tot staking ingezien hebbende, gingen de arbeiders de volgende morgen weer aan het werk.

Uitgetr. door: J.v.D.

Op aanwijzing van: B III

Datum: 28-1-52

I.D.No.1247.

Vertrouwelijk.

UITTREKSEL	
Uit	: OD 346
Ag.no.	: 119760
Voor	: OD209-9

to

OD 209-9

119.760
H. J. G. G.
EXPLICIET

2 October 1951.

VERSLAG OVER DE MAAND SEPTEMBER 1951.

gem. R'dam.

In politiek opzicht is de maand ^{September} ~~Augustus~~ rustig verlopen. Slechts een enkele staking van geringe betekenis werd gesignaleerd.

De wapenleveranties gaan met tussenpozen regelmatig door. Bepaalde acties of uitlatingen tegen deze aanvoer zijn gedurende de laatste tijd niet meer waargenomen.

Op 10 September gingen 16 stenenlossers van C. van der Zanden's Aannemingsmaatschappij N.V., gevestigd Ramlehweg 31 te Rotterdam in staking, daar zij in verband met eventuele werkloosheid in aanmerking wilden komen voor een garantieloon. De Uniebonden stelden zich niet achter de stakers en zonder dat de partijen tot overeenstemming konden komen, werd het werk op 14 September hervat.

No: 132.

VERTROUWELIJK

6.4/13
25 SEP. 1951
ACD/119031

Betr.: Staking bij de Fa. Evenlijn
en Duiker te Zaandijk.

B
OP KAART
ACD/46
DAT: 5-11-51
PAR: RM op 112743 schutblad in samenlijg

*Stakers bij de
Fa. Evenlijn & Duiker
te Zaandijk die
deurde van
11 Juni 1951 tot
15 Juni 1951
O. U.
R. a. a. m. P. D.*

Ter voldoening (aan Uw schrijven van dato
7 Augustus 1951 No: 113693, betreffende het vast-
stellen van de identiteit van de personen bedoeld
in mijn schrijven van 13 Juli 1951 No: 103, heb ik
ik de eer U deze op te geven als volgt :

- 1e Petrus Pirevano, geboren te Haarlem, 11-2-11
wonende te Haarlem, Wouermanstraat 43 zwart.
- 2e Johannes Gerardus Pirevano, geboren te Wijk aan
Zee en Duin gem. Beverwijk 11-5-96, wonende te
Haarlem, Generaal Joubertstraat 45.
- 3e Jan Breeuwer, geboren te Heemstede 20-1-21
wonende te Haarlem, Gasthuislaan 28.
- 4e Abraham de Vries, geboren te Haarlem 29-4-90
wonende te Haarlem, Van Veggelenplein 6.
- 5e Dirk Pieter Ledegang, geboren te Amsterdam 6-10-
09, wonende te Beverwijk, Meerstraat 42.
- 6e Nicolaas de Wildt, geboren te Alkmaar 12-7-15
wonende te Castricum v.d. Veenstraat 2
- 7e Klaas de Haan, geboren te Krommenie 13-4-1900
wonende te Wormerveer, Lindenlaan 21
- 8e Cornelis de Haan, geboren te Zaandam, 9-7-27
wonende te Wormerveer, Lindenlaan 21.
- 9e Carel Frederik Wilhelm Dettmer, geboren te Amste-
dam, 3-7-04, wonende te Zaandam, Rustenburg 95 a
- 10 Kees Lute, uit Egmond aan Zee - oppeman
De identiteit van deze persoon kon niet nader
worden vastgesteld. Was een zogenaamde aanwaaier

De Korpschef van Politie
Brigadier
D. Christiani.

W. Christiani

Aan de Heer Hoofd van de Dienst
te
s- GRAVENHAGE

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 7 Augustus 1951.

No. :B 113693.

Betr.: Staking bij de Fa Evenlijn
en Duiker te Zaandijk.

B V WK 3.

UITGEBOKT

Naar aanleiding van Uw schrijven no. 103, d.d. 13 Juli 1951, houdende inlichtingen betreffende de staking bij de Fa Evenlijn & Duiker te Uwent moge ik U verzoeken mij wel nader te willen doen inlichten aangaande de identiteit van de in Uw schrijven genoemde stakers.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

L. L. van Laere

Aan de heer Korpschef
van Gemeentepolitie
te
Z A A N D I J K.

Ontv. bew:.....

Rappel : 7-11-'51.....

Antwoord : 11.9.231.....

No: 103.

Vertrouwelijk

KOP KAART
ACD/46
DATE: 11-51
PAR: prr

6.413 6.433
14 JULI 1951
ACD/113693

Betr. Staking bij de fa. Evenlijn
en Duiker te Zaandijk.

10 Schutblad is vernietigd

Ter voldoening aan Uw schrijven van dato 6 Juli 1951, No: 112743, betreffende Staking bij de fa. Evenlijn en Duiker te Zaandijk, heb ik ondergetekende een onderzoek ingesteld en kan het navolgende rapporteren :
In de gemeente Zaandijk, zijn in aanbouw en thans nagenoeg gereed een 42^e tal flatwoningen. Aannemer en uitvoerder van het werk is de firma - Evenlijn en Duiker, uit Beverwijk. -----
Het stacadoorswerk is echter in uitvoering door de onderaannemer K. Rooijmans te Beverwijk.
Tussen 11 en 14 Juni 1951 hebben 10 stucadoors en een opperman het werken gestaakt omrden zij voor elke woning een bedrag wilde hebben van f.180 - Het loon per woning is echter f.150- Op Woensdag 13 Juni 1951 kwamen partijen tot overeenstemming dat per woning een bedrag werd vastgesteld op -- f. 160. Het geschil is door werknemers en werkgever onderling opgelost. Immenging van de E.V.C. of een andere vakbond heeft niet plaats gehad. ----
Op 14 Juni 1951 zijn de stucadoors weder aan het werk gegaan. Voor de dagen dat niet is gewerkt - moest eerst nog een oplossing worden gevonden alvorens het werk werd hervat. Overeengekomen is - dat die week van de staking gewerkt zou worden op een weekgeld van f. 75., daarna weder in het aangenomen werk. -----
De firma Evenlijn en Duiker stond hier geheel buiten en had dan ook niets met het geschil te maken. Op 4 Juni 1951 is men met het stucadoorswerk begonnen en wel met 7 man. Op 11 Juni 1951 werkte er totaal 11 man.

Deze 11 man zijn als volgt genaamd :

- + + x* Piet Pirevaho - Jan Pirevano - Cor Breeuwer en
- x* Abraham de Vries allen uit de gemeente Haarlem.
- x -* Dirk Ledegang te Beverwijk, Kees Lute te Egmond-
- aan Zee is opperman, Nick de Wildt te Castricum,
- x* Klaas de Haan en Cor de Haan te Wormerveer en
- Karel Detmer te Zaandam.

/ 1 stuks

Bekend was dat de personen uit Haarlem, vier stuks uit Wormerveer - 2 stuks en uit Zaandam/ aangesloten waren bij de E.V.C.

Voor zover bekend is geen enkele staker op de voor grond getreden, doch is het conflict zonder in - menging van de E.V.C. door de mensen zelf opgelost Nadelige gevolgen zijn hieruit niet voortgekomen. Eén stucadoor, komende vermoedelijk uit Amsterdam is naar huis gegaan. Deze wenste niet samen te werken met lui van de E.V.C. Naam en andere gegevens van deze man zijn niet bekend. Was aldaar pas enkele dagen aan het werk geweest.

De overige arbeiders hebben zich niet met het geschil ingelaten.

De Korpschef van Politie

W. Schuurman

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

UITGEBOEKT

's-Gravenhage, 6 Juli 1951.

No. :BX 112743.

Betr.: Staking bij de fa. Evelijn
en Duiker te Zaandijk.

VERTROUWELIJK

B V WK 3.

Rappel : 6-10-51

Antwoort : 113692

Hierbij moge ik U berichten, dat in het dagblad "De Waarheid" van 14 Juni 1951 (editie Den Haag e.o.) een bericht voorkwam betreffende een staking op een bouwwerk van de fa. Evelijn en Duiker aan de Provinciale Weg te Zaandijk.

Aangesien ik tot op heden niets met betrekking tot het vorenstaande van U mocht vernemen, verzoek ik U mij, gaarne met enige speed, te willen inlichten over het verloop van het conflict met vermelding van aanleiding, omvang, duur en eventuele inmenging van vakbonden. Tevens zal ik het op prijs stellen te vernemen wie bij de staking op de voorgrond zijn getreden en wat het door de stakers behaalde resultaat is.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

Aan de heer Korpschef
van Gemeentepolitie
te
Z A A N D I J K.

E. L. van Laere

GEWEST ARNHEM DER RIJKSPOLITIE
GROEP DRUTEN
COMMANDANT

6.419 670921
26 JUNI 1951
ACD/ 112266

No. : 543.

Onderwerp : Wilde staking steenfabriek te Beuningen.

Schubblad is verwijderd

R.P. de Groot

Ondergetekende, Johannes Albertus van der Loo, Opperwachtmeester-Groepscommandant der Rijkspolitie, behorende tot opgemelde Groep, heeft de eer U Edelgestrengte het navolgende te rapporteren.

Op Woensdag 30 Mei 1951 zijn op de N.V. Steenfabriek "Staartjeswaard" te Beuningen 70 steenfabriek arbeiders in staking gegaan.

De oorzaak van de staking was het navolgende: Woensdagmorgen 30 Mei 1951 eisten 4 steenfabrieksarbeiders een loonsverhoging van 10%. Dit werd door de directeur van de steenfabriek, de Heer Th.A.A. Burgers, wonende van Heemstraweg A-1 te Beuningen, geweigerd. Hierna hebben bedoelde vier personen het werk neergelegd en zijn zij door de directie onmiddellijk ontslagen.

In de namiddag van Woensdag 30 Mei 1951 eisten de overige 66 arbeiders eveneens een loonsverhoging van 10% en dreigden het werk te zullen neerleggen, indien de vier ontslagen arbeiders niet meer aan het werk zouden worden gesteld.

De directeur, Th.A.A. Burgers, voornoemd, handhaafde het ontslag en was niet voornemens om de gevraagde 10% er bij te geven, waarna de overige 66 arbeiders eveneens in staking gingen.

Door de arbeiders was van tevoren geen overleg gepleegd met de steenfabrieksarbeidersbond.

Op Vrijdag 1 Juni 1951 werd door de directie en het bestuur van de steenfabrieksarbeidersbond overeengekomen om de gevraagde 10% toch te geven en de ontslagen vier arbeiders weer in dienst te nemen.

Op Zaterdag 2 Juni 1951 hebben alle 70 arbeiders de werkzaamheden weer hervat.

De staking heeft een rustig verloop gehad en er hebben zich geen incidenten voorgedaan.

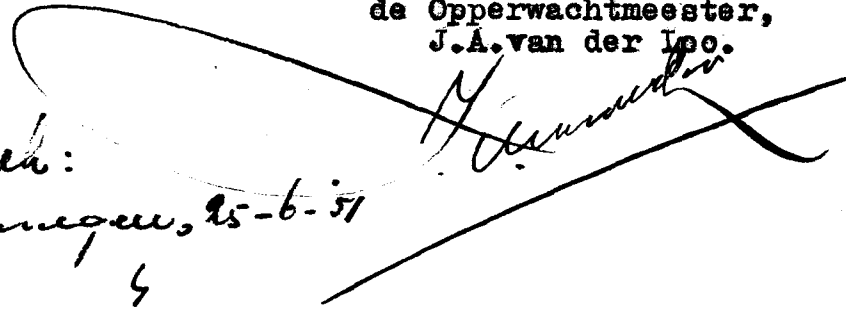
De staking had niets te maken met een of andere actie van extremistische zijde.

Bij het uitbreken van de staking zijn onmiddellijk de voorgeschreven meldingen verzonden, terwijl van het einde van de staking bericht is gegeven.

Aan:
de Heer Districtscommandant
der Rijkspolitie
te
Nijmegen.

Druten, 22 Juni 1951.
De Groepscommandant,
de Opperwachtmeester,
J.A. van der Loo.

33 Feb:
Nijmegen, 25-6-51
4

Vertrouwelijk.

No. : 280/51 - doss.I.D.

Aan de Heer : Hoofd Binnenlandse Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage.
 Procureur-Generaal, fgd. Directeur van Politie te Arnhem.

In afschr.aan : de Heer Commissaris der Koningin te Arnhem.
 de Heer Gewestcommandant der Rijkspolitie te Arnhem.

Onderwerp : Staking te Spijk (gemeente Herwen en Aerdt).

In antwoord op: -

Bijlage(n) : -

11152

6.419	6.439
25 JUNI 1951	
ACD/11202g	

B

R.P. Daams

*Schubbed in nummer 2
 Co, 111882*

Ten vervolge op mijn schrijven dd. 19 dezer, no.280/51 doss.I.D., heb ik de eer U te berichten, dat de in juist aangehaalde schrijven bedoelde staking te Spijk, gemeente Herwen en Aerdt, op 22 Juni 1951, te omstreeks 8.30 uur, beëindigd werd.

Blijkbaar zijn de arbeiders niet geheel voldaan, doch hebben het werk hervat, terwijl besprekingen tussen de Directie van de fabriek en vakbondbestuurders zullen worden voortgezet.

Om dezelfde reden (invoering van een ander loonstelsel, hetgeen voor sommige werknemers verslechtering betekenen kan) als op de fabriek van Terwindt en Arntz werd op de steenfabriek van de firma N.V.Daams v.h.Th.G.J.Daams onder directie van K.Daams, door een 60-tal arbeiders, werkzaam aan de persen, het werk op 20 Juni 1951, te omstreeks 16.00 uur, gestaakt, doch op 21 Juni 1951, te omstreeks 10.00 uur, weer hervat. Van een bepaalde "leiding" was bij deze staking geen sprake.

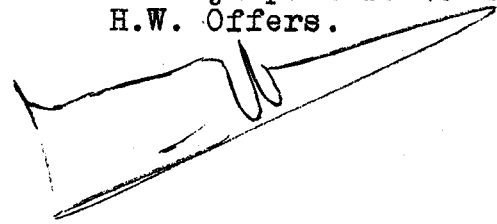
Ook aan deze werkstaking liggen geen politieke motieven ten grondslag, de reden daarvan is alleen de loonkwestie.

Onregelmatigheden hebben zich hierbij niet voorgedaan.

De totale personeelssterkte op deze fabriek van de N.V. Daams is ongeveer 200 hoofden.

Ook bij de N.V. Daams zal door vertegenwoordigers van de vakorganisaties (uitgezonderd de E.V.C.) onderhandeld worden.

De Districtscommandant,
 De Officier der Rijkspolitie 1e klasse,
 H.W. Offers.

GEWEST ARNHEM der RIJKSPOLITIE

District DOETINCHEM

COMMANDANT

DOETINCHEM, 19 Juni 1951.

Dr. HUBERNOODSTRAAT No. 5 - TEL. K 40 Nr. 223

Vertrouwelijk

No. : 280/51 - doss.I.D.

Aan de Heer : Hoofd Binnenlandse Veiligheids Dienst te 's-Gravenhage.
Procureur-Generaal, fgd.Diricteur van Politie te Arnhem.

In afschr.aan: de Heer Commissaris der Koningin te Arnhem.
de Heer Gewestcommandant der Rijkspolitie te Arnhem.

Onderwerp : Staking te Spijk (gemeente Herwen en Aerdt).

In antwoord op: -

Bijlage(n) : -

6.419

6.739
21 JUNI 1951
ACD/111882

Schutblad is vernietigd

Hierbij heb ik de eer U te berichten, dat heden, 19 Juni 1951, des namiddags omstreeks 14.15 uur, wederom een staking is uitgebroken in een der steenfabrieken van de fa.Terwindt en Arntz te Spijk, gemeente Herwen en Aerdt.

Op dit tijdstip werd het werk door 150 man van de 500 arbeiders neergelegd.

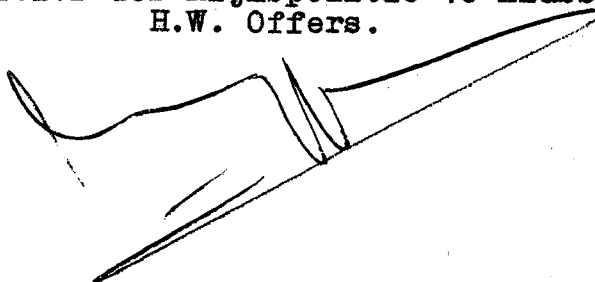
Reden van deze staking is weer een loonkwestie, verband houdende met het zgn "Bedeaux-stelsel", reeds vermeld in mijn schrijven dd. 24 April 1951, no.173/51 - doss. I.D.

Incidenten kwamen niet voor.

OD209 ⁹ - 108276

Momenteel is nog niet bekend, wie de leiding heeft bij deze staking.

De Districtscommandant,
De Officier der Rijkspolitie 1e klasse,
H.W. Offers.

Typ.; H.

Coll: *h*

Stukadoors veroveren loonsverhoging

Dress. nr.

Cost.

Waark.

A. dan

14-6-51

De stukadoors werkzaam op een bouwwerk van de fa. Eyellin en Bulten aan de Provinciale weg te Zaan- dijk hebben door een eensgezinde staking van drie dagen een flinke loonsverhoging afgedwongen. Daarnaast bedongen zij dat de stakingsuren praktisch geheel worden uitbetaald.

De stukadoors hadden het werk aangenomen voor f 135 per woning, doch al spoedig bleek hun, dat ze daarmee beneden hun verdiensten elders bleven. Zij stelden daarom Maandagmorgen de eis f 160 per woning en toen de onderaannemer hier niet van wilde weten, werd eensgezind het werk neergelegd. N.V.V.-ers, F.V.C.-ers en ongeorganiseerden bevonden zich bij de ploeg en juist de eenheid die zij bij hun strijd aan die dag legden dwong de baas reeds Dinsdagmiddag te capituleren. De arbeiders zouden f 160 per woning ontvangen. Nu hadden de arbeiders hem van tevoren gewaarschuwd, dat de stakingsuren voor zijn rekening zouden zijn, maar Woensdagmorgen toen de ploeg aan de slag wilde gaan, deelde hij mede dat de gestaakte uren niet zouden worden uitbetaald. Onmiddellijk werd het werk opnieuw neergelegd. Voor die vastberaden, eensgezinde houding deinsde de baas terug en na uitvoerige onderhandelingen werd een regeling getroffen, waarbij de gestaakte uren vrijwel geheel worden doorbetaald. De stukadoors besloten daarop hedenmorgen het werk te hervatten.

Deze overwinning, behaald door een vastberaden, eensgezind optreden van de arbeiders, bewijst opnieuw hoe de strijd voor loonsverhoging succes heeft, mits de eenheid tot stand wordt gebracht.

Stukadoors dwongen loonsverhoging af

Prachtig succès in eensgezinde strijd

De stukadoors werkzaam op een bouwwerk van de te Eveltje en Dinker aan de Provinciale Weg te Zaandijk hebben door een eensgezinde staking van drie dagen een flinke loonsverhoging afgedwongen. Daarnaast bedongen zij dat de stakingsuren praktisch geheel worden uitbetaald.

De stukadoors hadden het werk aangenomen voor f 135 per woning, doch al spoedig bleek hun dat ze daarmee beneden hun verdiensten elders bleven. Zij stelden daarom Maandagmorgen de eis f 160 per woning en toen de onderaannemer hier niet van wilde weten werd eensgezind het werk neergelegd. N.V.V.-ers, E.V.C.-ers en ongeorganiseerden bevonden zich bij deze ploeg en juist de eenheid die zij bij hun strijd aan de dag legden dwong de baas reeds Dinsdagmiddag te capituleren. De arbeiders zouden f 160 per woning ontvangen. Als hadden de arbeiders hem van tevoren gewaarschuwd, dat de stakingsuren voor zijn rekening zouden zijn, maar Woensdagmorgen toen de ploeg aan de slag wilde gaan, deelde hij mede dat de gestaakte uren niet zouden worden uitbetaald. Onmiddellijk werd het werk opnieuw neergelegd. Voor die vastberaden, eensgezinde houding deinsde de baas terug en na uitvoerige onderhandelingen werd een regeling getroffen waarbij de gestaakte uren vrijwel geheel worden doorbetaald. De stukadoors besloten daarop hedenmorgen het werk te hervatten.

Deze overwinning, behaald door een vastberaden, eensgezind optreden van de arbeiders, bewijst opnieuw hoe de strijd voor loonsverhoging succes heeft, mits de eenheid tot stand wordt gebracht.

GEMEENTE POLITIE HOENSBROEK

No. 1324/51

Ber. op schr. van

Onderwerp **werkstaking.**

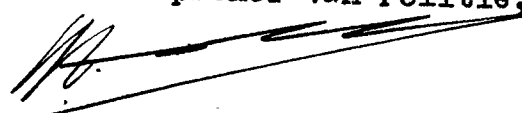
Bijlage(n)

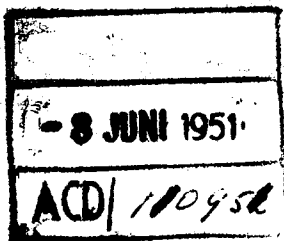
AAN Binnenlandse
Veiligheidsdienst
Javastraat 68 te
Den H A A G.

HOENSBROEK. 2 Juni 1951.
Tel. K 4448-210.

Ik moge U bijgaande doen toekomen een
rapport mijner administratie, betreffende
een plaats gehad hebbende werkstaking
bij de steenfabriek "Ten Esschen" alhier,
naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

De Inspecteur Korpschef van Politie,

W. Aartsen.

6.439

Schutblad is vernietigd

Verzoeken beleeft bij beantwoording datum, nummer en onderwerp van dit schrijven te vermelden.

No. 1324/51

Onderwerp:
Werkstaking op de steenfabriek
"Ten Eschen" te Hoensbreek.

R A P P O R T.

Ondergetekenden, A.J. Rens en J. Huygen, respectievelijk Hoofdagent en agent van politie Uwer administratie, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, hebben de eer Uedelgestrenghe het volgende te rapporteren:

Op Vrijdag 1 Juni 1900 een en vijftig te omstreeks 12.30 uur hebben wij ons in opdracht van de Inspecteur Korpschef van Politie te Hoensbreek, begeven naar de steenfabriek "Ten Eschen" alwaar een werkstaking zou zijn uitgebroken. Aldaar constateerden wij, dat op het terrein van voornoemde steenfabriek een 15 tal arbeiders onder een afdak zaten, terwijl enige arbeiders aan het werk waren.

Bij onderzoek bleek ons, dat de firmant van Kleef een woordenwisseling had gehad met zijn zoon Tom, die voorman is aan de vernepers. Op Donderdag 31 Mei 1951 hadden deze arbeiders 38000 stenen geperst, waarop de firmant van Kleef zou gezegd hebben dat dit er ook 40000 hadden kunnen zijn. Tom van Kleef was hierop kwaad geworden en wilde niet meer aan de pers werken, maar ander werk ter hand nemen. Van Kleef had hierop tegen zijn zoon Tom gezegd, dat hij ook dat werk moest laten en wel weg gaan. Hierop is Tom van Kleef weggelepen. Terwijl Tom van Kleef zich van het werk verwijderde is een der arbeiders hem nagelepen en heeft even met hem gesproken, waarna deze arbeider terugkeerde en zich bij de overige arbeiders voegde. Toen smiddags omstreeks 12.30 uur -op de fabrieksfluit- het sein werd gegeven dat de arbeiders weer aan het werk moesten gaan, gingen deze niet, maar bleven rustig zitten. Van Kleef die aanvankelijk meende dat de arbeiders het sein niet gehoord hadden, gaf opnieuw een sein op de fabrieksfluit, waarop de arbeiders weer niet reageerden. Van Kleef is toen naar de arbeiders gegaan en vroeg hun waarom zij niet aan het werk gingen, waarop een der arbeiders antwoordde, dat zij het werk niet zouden hervatten, voordat Tom van Kleef in zijn eer hersteld was en weer aan het werk mocht gaan.

De arbeiders van voornoemde steenfabriek krijgen dagelijks een fles melk, welke geleverd wordt door Oberje. Enige tijd geleden was de melkventer L. Coenen komen vragen of hij ook melk mocht leveren, waarop de firmanten van Sloen en van Kleef hem hadden toegezegd, dat hij ook dagelijks een bak melk mocht leveren. Hierover was de zoon van van Kleef ook niet tevreden omdat hij in de mening verkeerde dat het kantoormeisje, genaamd Jongen, dit zou hebben bewerkstelligd.

Uit het gezegde van een der arbeiders en hetgeen van Kleef tegen zijn zoon zeide in ons bijzijn, concludeerden wij, dat van Kleef in het bijzijn der arbeiders zich zeer driftig had gemaakt en zijn zoon had uitgescholden. Van Kleef zeide namelijk tegen zijn zoon, "Je weet toch even goed als ik iets in drift zeg dit niet altijd zo meen".

De arbeiders bleken ook allen op de hand te zijn van Tom van Kleef, Dit bleek uit het feit, dat na de verzoening tussen de firmant van Kleef en zijn zoon, deze laatste naar de stakende arbeiders ging en zeide, "Kom jongens, werken", waarop alle arbeiders opstonden en direct het werk hervatten. Het tijdstip dat de arbeiders weer aan het werk gingen was omstreeks 14.30 uur.

Door de Firmant van Sloen was reeds kennis gegeven aan het Arbeidsbureau te Heerlen dat er op de steenfabriek "Ten Esschen" een werkstaking was uitgebroken. Na het hervatten van de arbeid heeft hij bedoeld bureau wederom hiervan in kennis gesteld.

Hierbij zij door ons, rapporteurs, vermeld dat de firmant van Kleef dikwijls onredelijk en opvliegend van aard is.

Bij een nadien geheuden controle is alles rustig gebleken.

Waarvan door ons is opgemaakt dit rapport, gesloten en getekend te Hoensbroek op 2 Juni 1951.

Aan de Inspecteur Korpschef van Politie
te

HOENSBROEK.

A. J. Rens.
[Handwritten signature]

VERTROUWELIJK.

4 MEI 1951
ACD/109066

Onderwerp: Politieke toestand over de maand April 1951.

UITTREKSEL
Uit: OD 340
Voor: OD 209
o.o.v.: BV
Dat: 6-9-51
Par.: RM

m CID
209

toetd
161

6 00
1229
140
430

Verdrien
OK

afrijg
ambrosius
of Kaard.

Omtrent de politieke toestand in het mij o.h. District gedurende de maand April 1951, heb ik de eer U het volgende te berichten:

Bij schrijven van 16 April 1951, No. 72/51, bericht te ik U, dat van een werkobject in de gemeente Haskerland ongeveer 26 arbeiders in staking waren gegaan. De reden hiervan was, omdat enige arbeiders (E.V.C.-leden) waren ontslagen. Op 23 April is het werk hervat. De ontslagen arbeiders zijn niet weer aangenomen.

Op 13 April 1951 organiseerde de plaatselijke afdeling der E.V.C. te Noordwolde een feestelijke bijeenkomst. Ongeveer 300 personen gaven van hun belangstelling blijk. Van de op 20 April 1951 te Lemmer gehouden cabaretvorstelling, georganiseerd door de plaatselijke E.V.C., berichtte ik U reeds bij afzonderlijk schrijven.

Wat overigens de activiteit van de C.P.N. betreft, werd op Dinsdag 17 April 1951 te Noordwolde, in samenwerking met de E.V.C., een vergadering uitgeschreven, in verband met een door enige meisjes van de textielfabriek van Gez. Borst, in welk bedrijf ongeveer 180 meisjes werkzaam zijn, op touw te zetten actie voor loonverhoging. Ondanks dat al deze meisjes voor het bijwonen van de vergadering schriftelijk waren uitgenodigd, van welke uitnodiging bijgaand een afschrift, hadden slechts een zevental meisjes aan de oproep gevolg gegeven. Hoewel door een aantal bestuursleden van de C.P.N. en de E.V.C. en bovendien door de heer Kamp, penningmeester van Atek die voor deze vergadering van Enschede was overgekomen, werd gepoogd een conflict uit te lokken, liep de actie op niets uit.

Een der werkneemsters genaamd: Geertje Louwink, geboren 26-12-1915, gehuwd met Jan Jongedijk, geboren 7-9-1914, wonende te Noordwolde, Nieuwbuurt no. 21, gemeente Weststellingwerf, die zich tijdens de actie op de voorgrond plaatste, is door de directie ontslagen. Genoemde Jongedijk, die nog niet eerder aan U werd gemeld, is lid van de C.P.N.

Mutaties.

JOSEPH DE VRIES, geboren 9-6-1910, van beroep hotelhouder, voornemen wonende te Stavoren, Havenweg no. 1. In Maart 1951 met zijn gezin vertrokken naar Medenblik, Oosterhaven No.1. Genoemde De Vries (Destijds abusievelijk gemeld als te zijn geboren op 9 Juni 1915), stond dezerzijds bekend als lid van de C.P.N. Hij heeft kort na de beëindiging het voorzitterschap van de afdeling Stavoren der C.P.N. waargenomen. Naderhand heeft hij verklaard - mede i.v.b. met emigratie plannen - geen lid van de C.P.N. meer te zijn.

Aan:
de heer hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te
IS-GRAVENHAGE.

B

No. 402f-4-151.

Uw schrijven No. 106399,
d.d. 18.4.1951.

Betreeft C. Clement.

VERTROUWELIJK.

10 Mei 1951.

6.413 6.168.1 6.151.151
01.144

11 MEI 1951
ACDI 108999

OP KAART
ACDI 115
DAT: 16-57
PAR: 27

Schubblad in vermistijde

In antwoord op bovenvermeld schrijven wordt het volgende bericht:
In het Bevolkingsregister te Amsterdam staat ingeschreven:
Casper CLEMENT, geboren te Amsterdam, 27.11.1916, van beroep metselaar, wonende te Amsterdam, Celebesstraat 37 IIhg. Hij bezit de Nederlandse nationaliteit en is niet bij een kerkgenootschap aangesloten. Hij is gehuwd met Gudula RICHRATH, geb. te Uckinghoven, Dld. 9.7.1915. Van Clement werd U op 9.4.1951 een informatiekaart toegezonden, naar aanleiding van een bericht van de Politie te Amstelveen dat hij op 27 Maart 1951 bij een staking van metselaars aldaar was opgetreden als propagandist en woordvoerder van die stakers. Bij onderzoek is gebleken dat Clement communistisch georiënteerd is. Dezerzijds kwam hij niet voor. Activiteit was nimmer bij hem opgemerkt. Hij is geabonneerd op De Waarheid.-----

Amsterdam

No. 121

P.3.

de staking, die bij

bij agitator en woordvoerder bij de Pa. G. H. J. Verrips en Hoofst op 27 maart 1951 uitbrak. O.H., e.e. van O. R. Comm. georiënteerd. Abonnee "De Waarheid" en lid R.V.C. (zie lot 399)

UITTREKSEL

Uit : OD 345

Naam: MAANDRAPPORTEN NOORD-HOLLAND

Voor : OD 209⁹

Naam: STAKINGEN (WILDE)

Ag. nr: 108821

Afz. : ID Asd

Datum: 2-5-51

Aard van het stuk: Maandoverzicht Apr.51 Amsterdam

209⁹
Op 21 April te 8 uur ging het uit II men bestaande personeel van de ambliedepartementen Gehr. Dekker (10 NVG-ers, 1 NVV-er) wegens een loonsgeschil in staking op een woningcomplex in Noord. Op 24 April werd het werk, zonder invulling van de staker, hervat.

Uitgetr. door: RM

Op aanwijzing van: BIII

Datum: 16-10-51.

108141

District DOETINCHEM

Dr. HUBERNOODSTRAAT No. 5 - TEL. K 40 Nr. 223

COMMANDANT

Vertrouwelijk.

0/209⁹

No. : 173/51-doss.I.D.

Hoofd van de Binnenl.Veil.Dienst te 's-Gravenhage.

Aan de Heer : Procureur-Generaal, fgd. Directeur v. Fel. te Arnhem.

In afschrift aan : de Heer Commissaris der Koningin te Arnhem.
de Heer Gewestcommdt. der Rijkspol. te Arnhem.

Onderwerp : Staking te Spijk (gem. Herwen en Aerdt).

In antwoord op: ---

Bijlage(n) : ---

RP Doekink

NIET O.K.
ACD/4B
DAT: 13/6/51
PAR: 9.9

6.419
6.439

-1 MEI 1951
ACD/108276

Ter vervolge op mijn schrijven, d.d. 24 April 1951, no.

173/51-doss.I.D. onderwerp als bovenvermeld, heb ik de eer U te berichten, dat de staking te Spijk op de steenfabriek van Terwindt en Arntz, in de voormiddag van 25 April 1951 is beëindigd.

Na besprekingen met de vakorganisaties zijn de arbeiders op die datum weer aan het werk gegaan.

De arbeiders hebben in dit geval wel de toezegging van de Directie weten te verkrijgen, dat van de invoering van het z.g. Bedeaux-stelsel, voorlopig wordt afgezien.

Het bedrijf werkt thans weder in zijn volle omvang, terwijl tijdens de staking geen ongeregelheden hebben plaats gevonden.

De Districtscommandant,

De Officier der Rijkspolitie te kl.

Typ: H.
Coll.: 1

H.W. Offens.

RP Doetinche

Vertrouwelijk.

No. : 173/51-doss.I.D.

Aan de Heer : ~~Hoofd van de Binnenl. Vrijl. Dienst te 's-Gravenhage.~~
Procureur-Generaal, fgd. Directeur v. Pol. te Arnhem.

In afschrift aan: de Heer Commissaris der Koningin te Arnhem.
de Heer Gewestelijk Commdt. der Rijkspol. te Arnhem.

Onderwerp : Staking te Spijk (gemeente Herwen en Aerdt).

In antwoord op: --

Bijlage(n) : --

OP KAART
ACD/48
DAT: 26-51
PAR: 7.9

6.419 6.439 06.13
06.13 6.439

25 APR 1951
ACD/48/41

Schakel is vernietigd

Hierbij heb ik de eer U te berichten, dat op 21 April j.l. een staking is uitgebroken op de steenfabriek van de fa. Terwindt en Arntz te Spijk, gemeente Herwen en Aerdt.

In het geheel zijn ter plaatse drie steenfabrieken in eigendom toebehorende aan deze firma, waarbij ongeveer 500 man personeel werkzaam is.

, Er nemen ongeveer zeventig personen aan deze staking deel. Dit bedrijf is thans zeer kwetsbaar, daar juist op 22 April j.l. met de eigenlijke steencampagne zou worden begonnen, hiertoe de nodige maatregelen waren genomen en de nodige arbeiders, ook uit omliggende plaatsen waren aangenomen.

Voor uitbreiding van de staking wordt nog wel gevreesd, hoewel er toch wel stemmen zijn te beluisteren, die aanmanen om weer aan het werk te gaan.

De feitelijke oorzaak dient gezocht te worden in een loonkwestie. De Directie van de steenfabrieken past momenteel het z.g. Bedeaux-stelsel toe, waarbij door ingenieurs met de klok in de hand wordt vastgesteld of voor een bepaald gedeelte werk de juiste tijd wordt benut en door het juiste aantal arbeiders wordt uitgevoerd. Hierbij treden loonverschillen naar voren en moet bijv. een werk, dat aanvankelijk door zes arbeiders werd verricht, thans door vijf man uitgevoerd worden. Deze staking heeft geen politieke achtergrond.

Nog werd medegedeeld, dat gedurende de laatste 14 dagen een soort sabotage gepleegd wordt onder de steenmakers. Hier tegen staat de Directie machteloos. Deze sabotage bestaat in het langzamer uitvoeren van het werk, waardoor het verdere bedrijf wordt opgehouden en er dus minder stenen worden gemaakt.

Wanordelijkheden zijn tot heden niet voorgekomen en worden in dit stadium niet verwacht.

Hedennamiddag zal een bespreking met de diverse vakbonden plaats vinden.

De navolgende personen hebben de leiding bij deze staking:

- 1e *Adrianus Wilhelmus Ariessen*, geboren te Herwen en Aerdt, 19 Dec. 1914, steenfabrieksarbeider, wonende te Spijk, E. 171 en
- 2e *Cornelis Lucas Peelen*, geboren te Elst, 5 November 1897, steenfabrieksarbeider, wonende te Spijk, E. 169.

Typ: H.
Coll.: 1

De Districtscommandant,
De Officier der Rijkspol. 1e klasse,
H.W. Olfers.

Hebben leiding bij de staking bij de steenfabriek Terwindt en Arntz te Spijk, die op 21 April 1951 uitbrak. O. K. e. g. a. m. t. O. K.

NOTITIE

Aan H.B.

Voor B.S.V.

Van B V.

AV 2

Uit het C.O. 108147 blijkt, dat de Kon. Marechaussee ons berichtte, dat op 27 April 1951 een staking uitbrak bij de Steenfabriek van Terwindt en Arntz te Spijk, gemeente Herwen en Aerdt.

Tevens blijkt, dat door de Kon. Marechaussee in dezen nauw wordt samengewerkt met de Groepscommandant van de Rijkspolitie. Van zelfstandige berichtgeving van de D.C. Doetinchem der Rijkspolitie is tot op heden in dezen niets gebleken.

*J*_H B V, 8 Mei 1951.

*Antussen is onder ACS no. 108147 rapport
ingekomen (dd 24-4-51) van de DC RP. Doetinchem.
Dit vervalt dus.*

*11-5-51
Lees B.S.V.*

R.P. Doetinchem

NOTITIE

Aan H.B.

Voor B.S.V.

Van B V.

Uit het C.O. 108147 blijkt, dat de Kon. Marechaussee ons berichtte, dat op 27 April 1951 een staking uitbrak bij de Steenfabriek van Terwindt en Arntz te Spijk, gemeente Herwen en Aerdt.

Tevens blijkt, dat door de Kon. Marechaussee in dezen nauw wordt samengewerkt met de Groepscommandant van de Rijkspolitie. Van zelfstandige berichtgeving van de D.C. Doetinchem der Rijkspolitie is tot op heden in dezen niets gebleken.

not. genomen

12/5-51

B V, 8 Mei 1951.

aan B.S.V.

*Op de eerste plaats
moeten we dergelijke berichten
krijgen van de betrokken
dicht. Cdt. der Rijkspolitie.
8/5'51*

*Tusschen is onder ACP na
100147 rapport ingekomen
(d. 24-4-51) van de D.C. Doetinchem.
Binnen...*

S.T.

25 April 1951.

No.: Gr.V.D. 572/51 Confidentieel.

CONFIDENTIEEL

Bijlagen: Een.

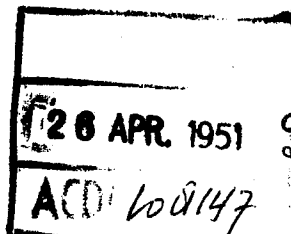
Onderwerp: "Staking op de Steenfabriek van Terwindt en Arntz".

Te Uwer informatie moge ik U hierbij doen toekomen een uittreksel uit een rapport, opgemaakt door Z. , betreffende "Staking op de steenfabriek van Terwindt en Arntz", naar de inhoud waarvan ik U korthedshalve moge verwijzen.

S.T.

6.419

6.439

Schubblad in nummer 2

Aan: Hoofd B.V.D.

Typ.: 15.
Coll.: 3

BERICHT.

108147

Datum van het bericht: 22 April 1951.
 Rapporteur:
 Betrouwbaarheid van het bericht: Betrouwbaar.
 Betrouwbaarheid van de berichtgever: ~~Betrouwbaar.~~
 Van wie is het bericht afkomstig: Directie Steenfabriek Terwindt en Arntz.
 Met welke instanties wordt samengewerkt: Rijkspolitie.
 Welke actie werd ondernomen: Gene.

Onderwerp: Staking op de steenfabriek van
 Terwindt en Arntz.

Ik moge U berichten, dat op 21 April 1951 een staking is uitgebroken bij de steenfabriek van Terwindt en Arntz te SLEJK, gemeente Herwen en Aerdt.

Deze staking omvat ongeveer 70 man personeel. Het uitbreken van de staking is te wijten aan de omstandigheid, dat enige tijd geleden het systeem BEDEAUX werd ingevoerd. Ingenieurs van BEDEAUX trachten vast te stellen, met de klok in de hand, of een aantal mensen in een bepaalde tijd een bepaald werk kunnen verrichten. Hierdoor ontvangen verschillende arbeiders minder loon en moeten bepaalde werkzaamheden, die reeds meerdere jaren door vier personen werden gedaan, thans door twee personen worden verricht.

Tengevolge hiervan is een loonstrijd ontstaan en zijn de arbeiders, die door de invoering van het systeem BEDEAUX minder verdienen (ongeveer f. 6.00 per week), in staking gegaan.

Hoewel bij de uitbetaling der lonen op Zaterdagmiddag 21 April 1951 onder de stakers stemmen opgingen om op Maandag 23 April 1951 het werk te hervatten, is de Directie van de Steenfabriek de mening toegedaan, dat de staking zich op die datum zal uitbreiden, aangezien op 23 April 1951 de steencampagne begint en hiervoor de nodige maatregelen zijn genomen en het daarvoor benodigde personeel is aangenomen.

Wanordelijkheden hebben zich niet voorgedaan en worden ook niet verwacht.

Er zal nauwkeurig worden toegezien of bepaalde personen uit de omgeving, die lid zijn van de C.P.W. of E.V.C. contact opnemen met de stakers of deze trachten te beïnvloeden.

Tot op heden is hiervan echter niets gebleken.

Indien nadere bijzonderheden bekend worden, zullen deze door mij terstond worden bericht.

Door rapporteur wordt in deze nauw samengewerkt met de Groepscommandant van de Rijkspolitie.

105810

De Haag

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12
Doss.25/88
Onderwerp: Wilde staking
Datum ontvangst bericht: 24 Maart 1951
Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar
Waardering bericht: betrouwbaar
Tevens bericht gezonden aan:---
Medewerkende instanties:---
Ondernomen actie:---

3 April 1951.

6.35
07.14
6.423

F-4 APR 1951
ACD/106515

OP KAART
ACD/46
DAT: 3.6.51
PAR: 27

Schuttel in kennis

105810

Ten vervolge op het schrijven Doss.25/88 d.d. 22 Maart 1951 betreffende de staking bij het bouwbedrijf "Dura" in plan Morgenstond I te 's-Gravenhage, wordt het volgende medegedeeld:

Genoemde staking stond onder leiding van:

PD 6600
Oik
E.g. aand O.k.
PD 8999

1. Hendrikus Johannes LEUSINK, geboren te Enschede 8 Januari 1918, betonwerker, wonende De Bockstraat no.18 te 's-Gravenhage,
2. Pieter Gerardus SMITHUIS, geboren te 's-Gravenhage 28 Maart 1917, molenbaas, wonende Van Miereveltstraat no.69 I te 's-Gravenhage en
3. Hendrik Willem HODDENBACH, geboren te 's-Gravenhage 15 Januari 1915, grondwerker, wonende De Vliegerstraat no.64 te 's-Gravenhage.

Door de directie van "Dura" is op Vrijdag 23 Maart 1951 aan de stakende arbeiders een schrijven toegezonden waarin aan hen werd medegedeeld, dat zij op Dinsdag 27 Maart 1951 het werk dienden te hervatten. Indien zij geen gevolg gaven aan deze oproep, achtte de directie hen ontslagen. Het gevolg was, dat op Dinsdag 27 Maart 1951 het werk door alle arbeiders werd hervat, met uitzondering van:

Oik.
-14
R.g. aand O.k.
E.g. aand O.k.

André CORNELISSE, geboren te 's-Gravenhage 8 Februari 1923, sjouwer, wonende Westeinde no.247 te 's-Gravenhage, die op eigen verzoek werd ontslagen.

Van een persoon, die goed geïnformeerd is, werd vernomen, dat behoudens genoemde stakingsleiding de volgende personeelsleden van "Dura" lid zijn van de E.V.C.:

1. bovengenoemde CORNELISSE,
2. Christiaan Cornelis VAN DELFT, geboren te 's-Gravenhage 7 Juni 1912, wonende Jan de Baenstraat no.32 te 's-Gravenhage. (einde)

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 18 April 1951.

No. : B 106399

Ontv. bew: _____

Betr.: C. Clement.

VERTROUWELIJK Rappel : 14.7.51

V AV 3

Antwoord : 18.9.51

Hiermede moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia, politieke antecedenten en verder van belang zijnde gegevens betreffende C. Clement, wonende Celebesstraat 37II te Amsterdam.

Betrokkene trad op als propagandist en woordvoerder van de E.V.G. voor een aantal stakers op een bouwwerk te Nieuwer Amstel, waar een loongeschil ontstaan was.

UITGEBOEKT

HET HOOFD VAN DE DIENST.
Namens deze,

Aan de Heer Hoofdcornmissaris
van Gemeentepolitie
te
AMSTERDAM.

J. G. Crabbendam

6.413 $\frac{6.35}{01.14}$

V 492.

Nieuw Amstel

ACD/106399

- 2 APR 3 1951 Maart

1951.

VERTROUWELIJK.

OP KAART
ACD/48
DAI: 7/6-57
PAR: Cy.

Schuttled is vernietigd

Hierbij heb ik de eer U te berichten, dat een 4-tal metselaars, werkzaam aan de bouw van acht woningen te Nieuw-Amstel, op Dinsdag, 27 Maart 1951 in staking zijn gegaan, daar hun patroon, het Metsel- en Aannemersbedrijf Firma G.H.J. VERRIPS en HOOFT, gevestigd Jan Huddestraat no. 30, alhier, op 24 Maart 1951 financieel niet in staat bleek 5% loonsverhoging te betalen.

Door genoemde firma was toegezegd het achterstallige loon de volgende week te zullen bijbetalen, doch de stakers eisten thans 10 % loonsverhoging.

Door de staking van de 4 metselaars stakten ook een 2-tal opperlieden het werk.

Vier van de zes stakers zijn georganiseerd in de E.V.C., de twee andere bij het N.V.V.

Beant. OK

De propagandist en woordvoerder van de stakers was de E.V.Cer C. CLEMENT, wonende Celebesstraat no.37-II te Amsterdam.

Door de stakers was medegedeeld, dat getracht zou worden ook de arbeiders op andere bouwwerken van meerge-noemd Aannemersbedrijf in deze gemeente te bewegen het werk neer te leggen.

§

Aan B.V.D.
Afschrift I.D. Amsterdam.

V.15.

No. G 129/51-II-2

OP KAART
ACD/4/B
DAI: 1/6-17
PAR: 106

Dienstgeheim
2.4.51

6.32
01.14
1561 NOV 5 -

Onderwerp: Opgave EVC-leden werkzaam op de "nieuwbouw" te IJmuiden en in dienst van de firma v/h P.A.v. WIJNEN gevestigd te Dordrecht.

Bijlagen: 9 informatiekaarten

In aansluiting op G 129/51-2 dd. 21.3.51

wordt thans bericht dat onderstaande personen, werkzaam bij op- gemelde firma, zijn aangesloten bij de ABWB(EVC), t.w.:

1059 by

FD 3004

hoorruiter
naar
kaart aan
na ABWB
EVC

FD 119/51

FD 3836

FD 14/259

FD 14796

1. BAKKER, Evert	6.1.90	te	Urk
2. FLOORV, Daniel	6.9.22	"	Velsen
3. GERRITS, Antonius	22.7.88	"	Velsen
4. WITTE de, Franciscus	9.2.98	"	Velsen
5. STRATING V, Franciscus	19.12.31	"	Velsen
6. XXXXXXXXXX			
6. SCHOUTENV, Pieter	22.9.02	"	Waspik
7. MOSSSEL, Meindert	29.2.92	"	Termunten
8. MOSSSEL, Lucas	3.9.87	"	Termunten
9. VISSER, Adriaan	22.7.89	"	Velsen
10. ROELS, Adam Johannes	9.11.94	"	Velsen
11. SCHENK, Lubbert	31.1.97	"	Urk
12. SCHOOR van, Jacobus	4.10.20	"	Velsen
13. STRATING, Eldert	29.9.02	"	Onstwedde
14. HAAN de, Pieter	24.2.88	"	Opsterland Beets(Fr.)
15. MEINEMA, Antoon	21.2.98	"	Oostrum
16. SCHOON, Jan	15.4.89	"	Velsen

Omtrent bovenstaande personen werd reeds eerder per in- formatiekaart bericht.

- XI 17. MEDER Wilhelm Theodoor 5.6.96 te Onstwedde grondwerker, wonende Groeneweg 67 Velsen
- XI 18. VLIS van der Willem 7.3.17 te Velsen los arbeider, wonende Bloemstraat 29 zw.Velsen
- XI 19. MANTJE Matthijs 3.12.09 te Velsen grondwerker, wonende Fahrenheitstraat 40 Velsen
- XI 20. MEINEMA Johannes Frederik 11.4.31 te Velsen sjouwerman, Willebrordstraat 8 te Velsen
- XI 21. KOSTER Jan 26.6.03 te Velsen sjouwerman, wonende Stephensonstraat 68 Velsen
- XI 22. ZANDSTRA Dirk 27.3.26 te Velsen grondwerker, wonende Iepenstraat 22
- XI 23. SINT NICOLAAS Arie 13.9.90 te Strijen grondwerker, wonende Stephensonstraat 67 Velsen
- XI 24. KAMPEN van Wilhelmus Petrus 27.12.06 te Sloten grondwerker, wonende Kortenaerstraat 7 Velsen
- XI 25. BROEK Hendrikus Johannes 6.9.19 te Velsen los arbeider, wonende Berkenstraat 25a Velsen.

Ten aanzien van de personen genoemd onder 17 t/m 25 wordt een informatiekaart bijgevoegd.

Einde.

OP KAART
ACD/ 1/13
DAI: 16-51
PAR: 62

V.15.
No. G.129/51-2.

DIENSTGEHEIM
21-3-51.

Onderwerp: Wilde staking op 21-3-51 op de "Nieuwbouw" in de "Herenduinen" te IJmuiden, firma v/h P.A.v. WIJNEN, gevestigd te Dordrecht.

6.413
04.122.1
27 MRT 1951

B E R I C H T .

AC: 10 5969 *Schutblad is vernietigd*

Op 21-3-51 te 13.00 uur brak een wilde staking uit onder de bouwvakarbeiders van opgemelde firma.

Het merendeel van de 300 arbeiders legde het werk neer. Zij eisten 5% loonsverhoging.

De inmiddels op het werk verschenen bestuurders der Unie-bonden, die contact opnamen met de Directie - contact met de E.V.C.-leiders werd door de Directie geweigerd - hebben na een korte bespreking hun leden geadviseerd het werk te hervatten, omdat momenteel besprekingen betreffende loonsverhoging gaande zijn in de Stichting van de Arbeid.

Te plm. 15.45 uur was deze wilde staking geëindigd.

Aanv. o.k.

Tijdens deze staking trad op de voorgrond:

X | X | Piet van SCHOOR geb. 4-7-11 te Velsen, van beroep los arbeider, wonende Tuindershofje 1 te Velsen. Omtrent hem werd reeds per informatiekaart bericht.

Volgens inlichtingen waren op het terrein van de staking o.m. aanwezig 2 hoofdbestuurders van de E.V.C., waarvan de namen nog niet bekend werden.

Verder werd aangetroffen het motorrijtuig X | o.k. GX-495, welk nummer blijktens het register voor motorrijtuigen is afgegeven aan de Algemene Bond van Werkers in de Bouwnijverheid, Prinsengracht 739 te Amsterdam.

Volgens inlichtingen zou plm. 70% van de arbeiders georganiseerd zijn in de E.V.C..

Einde.

De Hoven

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

22 Maart 1951.

6.413

Doss.25/88

Onderwerp: Wilde staking

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: ~~betrouwbaar~~

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

OP KAART
ACD/46
DAI: 2.6.51
PAR: <i>27</i>

<i>[Stamp]</i>
22 MRT 1942
ACD/65060

Schubblad is vernietigd

Op Dinsdag 20 Maart 1951 is bij het bouwbedrijf "Dura", kantoorhoudende Balistraat no.81a te 's-Gravenhage en werkzaam in het plan "Morgenstond I" te 's-Gravenhage, een wilde staking uitgebroken.

De oorzaak van deze staking is gelegen in het feit, dat de ongeschoolde arbeiders een lager contractloon wordt uitbetaald dan aan geschoolden.

Op dit bouwwerk, montagebouw, werken veel ongeschoolde arbeiders. Dezen beweren, dat zij geschoolde arbeid verrichten, waarvoor zij ook het contractloon van een geschoolde arbeider wensen te ontvangen.

Tevens moet deze staking gezien worden als een gevolg van de prijsstijging van het levensmiddelenpakket.

De staking omvat tot op heden plm. 70 personen en wordt gesteund door de E.V.C. HOVENS (bij Uw dienst bekend) verschijnt regelmatig op het bouwwerk. (einde)

[Handwritten initials]

[Handwritten mark]

*Hubertus Nicolaas Wilhelmus
Ums 3-2-98*

S.T.

Log 9
Dis

6.418

3.22

3.22 19 Maart 1951 *omg. 1951*

No. Gr.V.D. 378/51 Conf.

3.22

Bijl.: een.

6.418

20 MRT 1951
ACD/105657

Onderwerp: Staking grondwerkers en
stratemakers.

CONFIDENTIEEL

Schutblad is vernietigd

OP KAART
ACD/105657
DAT: 24-4-51
PAR: R/D

Bijgaand moge ik U een afschrift
van een veiligheidsrapport doen toekomen
betreffende staking grondwerkers, naar de
inhoud waarvan ik U korthedshalve moge
verwijzen.

S.T.

Aan: B.V.D.

Typ: 18.
Coll.: 6

Datum van het bericht: 14 Maart 1951.
 Rapporteur: -----
 Van wie is het bericht afkomstig: Contact.
 Betrouwbaarheid van het bericht: Betrouwbaar.
 Betrouwbaarheid van de berichtgever: Betrouwbaar.
 Welke actie's zijn ondernomen: Geen.
 Met welke instantie wordt samengewerkt: Gene.

Onderwerp: "Staking grondwerkers en straten-
 makers".

Te Uwer informatie moge ik U het volgende berichten. In opdracht van de P.T.T. worden er momenteel twee kabels gelegd vanaf Arnhem naar Terborg en Winterswijk. Door een ambtenaar van de P.T.T. werd mij medegedeeld, dat een der kabels bestemd is voor militaire doeleinden. Het werk wordt uitgevoerd door T.P. SMITS van het aanne-
 mersbedrijf "Ouwehand", wonende in een woonwagen, welke is geplaatst naast perceel Babberichseweg no. 22 te Zevenaar. Nadat het uit 40 man bestaande personeel -grondwerkers en stratenmakers- op 7 Maart 1951 hun middagrust had genoten, weigerde een groot gedeelte van de arbeiders het werk te hervatten. Men eiste nl. dat het uurloon van f. 0.82 onmiddellijk tot f. 0.90 werd verhoogd. Door bemiddeling van het Gewestelijk Arbeidsbureau te Zevenaar werd het werk na ongeveer 2½ uur hervat. Momenteel is er een andere loonregeling van kracht, waarmede de arbeiders accoord gaan.

Het betref hier een z.g.n. wilde staking, waar geen enkele vakbond in was gekend.

Het personeel werd tot staken aangezet door:

1e. WITZIERS, Cornelis, geboren te Haarlemmermeer (N.H.), 12-11-1909, van Nederlandse nationaliteit, van beroep los werkman, gescheiden echtgenoot van Maartje KLERK, welke vrouw te Amsterdam woonachtig is. WITZIERS heeft na 28 Juli 1937 op diverse adressen te Amsterdam gewoond. Op 7-6-1939 woonde hij op het adres Vaartstraat no. 78 Zoog te Amsterdam. Hij verbleef verder geruime tijd te Zevenaar, alwaar hij eerst op 23 December 1948 in het bevolkingsregister werd ingeschreven. Hij is thans kostganger op het adres Doesburgseweg A. 94 te Zevenaar. WITZIERS staat bij de bevolking te Zevenaar wegens zijn brutaal optreden ongunstig bekend. Alhoewel wordt beweerd, dat hij communistische ideeën heeft, is dit nergens uit gebleken. Omtrent het politieke verleden van WITZIERS zijn dezerzijds geen gegevens bekend.

2e. STINISSEN, Johannes Wilhelmus, geboren te Didam, 14-7-1903, R.K., van beroep los werkman, van Nederlandse nationaliteit, wonende te Didam F. 142. STINISSEN zou een onontwikkeld en zeer ontevreden persoon zijn. Omtrent zijn politieke orientatie is niets bekend.

Genoemde personen maakten deel uit van het stakende personeel.

WITZIERS.

Aan A.O.H.

ok

WITZIERS onderhandelde namens de stakers.

Nadat het werk was hervat hebben zich geen incidenten meer voorgedaan.

GEWEST ARNHEM der RIJKSPOLITIE
District DOETINCHEM
COMMANDANT

Doetinchem, 8 Maart 1951
Dr. Hubernoodtstraat No. 5 - Tel. 223

"Vertrouwelijk."

No. : 100/1951-doss.I.D. *Schuttled is vermindert*
Aan de Heer : Hoofd van de B.V.D. te 's-Gravenhage.
Procureur-Generaal, fgd. Dir. v. Pol. te Arn-
Onderwerp : Rapport staking te Zevenaar. 3.22 hem.
Antwoord op : -- *6.418.*
Bijlage(n) : een. *3.22*

OPKAART
ACD/ <i>H.F.</i>
DAT: <i>24.4.51</i>
PAR: <i>P.A.</i>

<i>6.418.</i>
9 MRT 1951
ACD/105005

Hierbij heb ik de eer U te doen toekomen een rapport, opgemaakt door de Opperwachtmeester G. van Bruggen, Districtsrechercheur van mijn Staf, betreffende een staking te Zevenaar, die van zeer korte duur is geweest.

Ik moge U overigens korthedshalve naar de inhoud van dit rapport verwijzen.

De Districtscommandant,
De Officier der Rijkspol. le
kl.

H.W. Offerse

No: 69/51

VERTROUWELIJK.

O n d e r w e r p : Stakinkje te Zevenaar.

Korte inhoud : De aannemer Ouwehand, wonende te Wassenaar, legt voor de P.T. T. kabels aan, onder andere onder de gemeente Zevenaar. Op 7 Maart 1951 kwam uit de ongeveer 50 arbeiders de wens om meer loon naar voren. Toen daarop geen gunstige beslissing werd genomen werd het werk voor een paar uren onderbroken. Nadat een ambtenaar van het G.A.B. met de arbeiders gesproken had werd het werk namelijk weer hervat. Niet gebleken is dat aan deze staking een politieke strekking ten grondslag lag.

R A P P O R T .

Ondergetekende :-----
Gerrit van Bruggen, Opperwachtmeester der Rijkspolitie, ingedeeld bij de Districtsrecherche te Doetinchem, tevens onbezoldigd rijksrechercheur, moge U het volgende rapporteren:-----

"Nadat U in de vooravond van de 7-de Maart 1951 door de Politie te Zevenaar was gerapporteerd dat aldaar onder arbeiders, werkzaam bij de aanleg van kabels, een stakinkje uitgebroken was heeft U zich in de avond van die dag, vergezeld door mij, ter plaatse begeven.

Door U werden voorlopige inlichtingen ingewonnen waarna mij opgedragen werd in deze verdere informatie 's te doen.

Dit doende sprak ik, in gezelschap van de Groepscommandant der Rijkspolitie te Zevenaar, de Opperwachtmeester F.B. Leenders met een persoon, mededelende te zijn :-----
CORNELIS OUWEHAND, van beroep aannemer (van grondwerken) geboren 3 October 1906, wonende te WASSENAAR aan de Hogerbeeststraat No: 3, welke zakelijk mededeelde: -----

"Voor het Staatsbedrijf der P.T.T. nam ik onlangs aan het leggen van grondkabel van Arnhem naar Winterswijk via tussengelegen plaatsen. Met dat werk ben ik na de vorst en wel op of omstreeks 16 Januari 1951 begonnen. De arbeiders, voor de uitvoering van het werk nodig, nam ik via het Gewestelijk Arbeidsbureau, uit deze omgeving aan. Ik heb er ongeveer 50 aan het werk.

Het loon van deze mensen is bij collectieve arbeidsovereenkomst vastgesteld en bedraagt 82 cent per uur vermeerderd eventueel met 10 % prestatietoeslag. Het merendeel van de arbeiders kwam wel voor deze toeslag in aanmerking, slechts aan een paar arbeiders hebben wij deze toeslag onthouden. De arbeiders komen dus aan een werkloon van ongeveer Fl-43.50, waar dan loonbelasting e.d. af gaan.

Aan

de Heer DISTRICTSCOMMANDANT
der RIJKSPOLITIE
te

DOETINCHEM.

De prestaties van de arbeiders laten, zeker in de laatste tijd, niet te wensen over. Ook de nader te noemen Witziers werkt best, hij is een goed grondwerker en kwam dan ook voor de 10 % prestatietoeslag in aanmerking. Hetzelfde was het geval met nader te noemen Vos uit Didam.

In de loop van de dag bleek dat er onder de arbeiders een wat ontevreden stemming bestond. Men wilde meer gaan verdienen.

*ok
zette toe sta
kij aan
persoonlijk
als overaan*

Bij monde van Witziers en Vos werd mij dat te omstreeks 9.30 uur medegedeeld.

Ik nam niet aanstonds een afwijzende houding aan doch zeide dat ik eerst wel eens degelijk wilde informeren wat ik in deze zou kunnen doen. Wij mogen immers ook maar niet willekeurig bogen eenmaal vastgestelde bedragen uitgaan.

Ook heb ik te kennen gegeven dat ik mij niet liet intimideren doch dat ik baas op mijn werk wilde blijven.

Voor al Witziers wilde echter blijkbaar een afdoend antwoord en suggereerde dat men het werk neerleggen moest.

Meerderden deden het blijkbaar minder overtuigd maar het slot was dat al de arbeiders op de duur met het werk ophiielden zodat mijn werk omstreeks 13.30 uur stil kwam te liggen.

Ik heb mij toen in verbinding gesteld met het bijkantoor van het Gewestelijk Arbeidsbureau te Zevenaar. Een ambtenaar daarvan is naar het werkobject gekomen. Na zich georiënteerd te hebben heeft die met de arbeiders gesproken. Hij heeft hen voorgehouden dat ik het loon betaalde wat ik betalen mocht, zodat ik aan mijn verplichtingen voldeed en zij, indien zij zonder meer het werk neerlegden het risico liepen niet voor werk bij de D.U.W. of voor overbruggingsuitkering in aanmerking te komen.

Tenslotte hebben wij de mensen voor de keus gesteld het werk weer te hervatten of hen ontslag op eigen verzoek te geven.

Voor dit laatste gevoelde uiteindelijk nog weer niemand zodat het werk omstreeks 16.30 uur ~~weer~~ hervat.

Dit kon niet worden gedaan door Witziers. Deze man werd intussen door de Politie gearresteerd daar hij verdacht werd gereedschap van mij te hebben gestolen. Een en ander liep eigenlijk samen. Ik miste wel gereedschap en had daar eerder aangifte van gedaan. Het Politie-onderzoek had blijkbaar als resultaat dat verdenking rees tegen Witziers. Ik zie het zo dat de diefstallen eigenlijk van het arbeidsgeschil moeten worden gezien.

11.08.5

Nadat het werk zou worden hervat kwam de vraag naar voren of de arbeidsonderbreking van een paar uren door mij ingehouden dan wel uitbetaald zou worden.

Mede door bemiddeling van de ambtenaar van het G.A.B. heb ik toegezegd dat deze uren door mij doorbetaald zullen worden indien althans de prestaties van de arbeiders behoorlijk zullen blijven (deze week).

Ik verneem van U dat Witziers niet in arrest gehouden wordt. Ik stel mij voor hem morgen uit mijn dienst te ontslaan daar ik niet bestolen wens te worden."-----

De zakelijke inhoud van de verklaring van Ouwehand werd bevestigd door diens uitvoerder, opgevende te zijn:-----

THEODORUS PETRUS SMIT, geboren te Amsterdam, 18 Maart 1910, wonende te MIJDRECHT aan de Tienboerenweg No: 2.

Vervolgens werd gesproken met :-----
JOHANNES MARIA JOSEPH PUBLIEKHUIJSEN, ambtenaar op een Gewes-
telijk Arbeidsbureau, bijkantoor Zevenaar, oud 34 jaar, wonende
te ZEVENAAR aan de Kerkstraat A 125, die in dit verband mede-
deelde: -----

"Vandaag werd ik het werk van de aannemer OUwehand ge-
roepen. In zijn dienst zijn een 50 arbeiders bezig met het
leggen van kabel van Arnhem naar Winterswijk, waartoe men ook
door deze omgeving komt.

De arbeiders zouden het werk hebben neergelegd.

Na besprekingen met de arbeiders alsook met de pa-
troon vernam ik dat de arbeiders meer wilden gaan verdienen.

Tegen de arbeiders heb ik gezegd dat de patroon dat
zomaar niet doen kon daar deze man ook aan een C.A.C. gebon-
den is.

Een klacht van de arbeiders was dat door de aanne-
mer eigenlijk buitengewone prestaties werden geëist. Daarom-
trent heb ik te kennen gegeven dat de mensen natuurlijk be-
hoorlijk hadden te werken doch dat zij zich niet buitenge-
woon behoeften te laten opjagen.

Naar ik vernam moet een der hoofdwoordvoerders zekere
Witziers geweest zijn. Deze man heb ik zelf niet aangetroffen
daar die door de Politie in arrest genomen zou zijn, verdacht
zich aan diefstal te hebben schuldig gemaakt.

Door mij is aan de arbeiders voorgehouden dat zij,
indien zij het werk zouden staken zij mogelijk zonder in-
komsten zouden kunnen komen te zitten daar wij geen bemiddeling
zouden kunnen verlenen hen bij de D.U.W. te plaatsen of voor
overbruggingsuitkering in aanmerking te kunnen doen komen.

Tenslotte hebben wij de mensen voor de keus gesteld
het werk te hervatten of dat te beëindigen op eigen verzoek.

Het resultaat was dat al de arbeiders (Witziers was er
niet meer) bereid bleken hun werk weer aan te vangen. Een
punt van bespreking was nog of de uren, gedurende het werk
onderbroken was, alsnog door de baas betaald zouden worden.

De patroon Ouwehand was wel bereid dat te doen in-
dien althans deze week behoorlijke prestaties zouden worden
geleverd.

Een der nog al op de voorgrond tredende woordvoer-
ders was ook zekere Vos, wonende te Didam.

De Heer OUWEHAND heeft bij ons, qua behandeling van
de arbeiders, geen al te beste naam gekregen. Hij heeft blijk-
baar nog al eens kleine moeilijkheden met zijn personeel, in
hoofdzaak verband houdende met door hem gestelde, nog al hoge
eisen. Daarover hebben wel arbeiders geklaagd, waarmee ande-
ren blijkbaar nimmer moeite hadden.

Bij dit geschil is mij van politieke aspecten niet
gebleken.

Ik heb vernomen dat Witziers naar ons Bureau opgebeld
heeft. Ik heb hem toen niet te woord gestaan; hij moet over
het neerleggen van het werk gesproken hebben.

Meer weet ik in deze niet te vertellen." -----

Bij nadere informatie bleek dat de hiervoor genoemde
Witziers is genaamd :-----

→ *ok* CORNELIS WITZIERS, geboren te Haarlemmermeer, 12 November 1909
wonende te ZEVENAAR aan de Doesburgseweg A 94.

Hij woont sinds 1945 te Zevenaar. Daarvoor woonde hij
te AMSTERDAM aan de Vaartsestraat No: 78 II. Op laatstaange-
haald adres woont nog de vrouw(en kinderen) waarvan Witziers
gescheiden is.

Te Zevenaar kwam hij destijds als oorlogsvrijwilliger en is daar blijven wonen.

Hij heeft een minder fraai crimineel verleden; kwam dus meerdere malen met de Politie in aanraking.

Politiek treedt hij niet op de voorgrond. Toch wordt hij niet vertrouwd en wordt wel aangenomen dat deze zeer links tot uiterst links georiënteerd is.

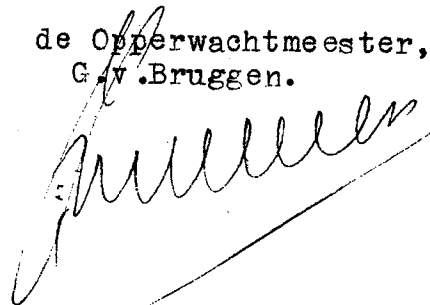
Verdacht van diefstal van gereedschappen van zijn patroon werd hij op 7 Maart 1951 in arrest genomen doch na rug-gespraak met de Heer Officier van Justitie te Arnhem weer in vrijheid gesteld.

De hiervoor genoemde Vos is genaamd :-----
BERNARDUS JOZEF VOS, van beroep chauffeur en grondwerker, geboren te Zevenaar, 26 October 1910, wonende te DIDAM, C 127.

Noch op politiek noch op crimineel gebied is tot heden iets ten nadele van Vos bekend geworden.

Waarvan door mij, op afgelegde ambtseed, is opgemaakt, getekend en gesloten dit rapport te Doetinchem op de 8-ste Maart 1951.

de Opperwachtmeester,
G. v. Bruggen.

UITTREKSEL	
Un	: 0D 346
Ag.no.	: 94386
Voor	: 0D 209 ^g

94386

VERTROUWELIJK

DUPLICAAT

Verbinding: No.12

5 October 1950.

2.811

Doss.8/62

01.153.4

Onderwerp: Maandoversicht September 1950

Van het te Amsterdam op 3 September 1950 gehouden "Waarheid Zomerfeest" is te 's-Gravenhage weinig gemerkt. In alle stilte vertrok op Zondag 3 September 1950 te 9.00 uur vanaf het Hollandse Spoor station een extra trein, waarmede 750 volwassenen en 116 kinderen zich naar Amsterdam begaven.

Het initiatiefcomité "Rode Dinsdag" heeft veel propaganda gemaakt, waarbij het dagblad "De Waarheid" een voorname rol speelde, voor de op Dinsdag 19 September 1950 (Frinsjesdag) te houden demonstratie en openluchtmeeting.

Niettegenstaande al deze gevoerde propaganda kan deze demonstratie als mislukt worden beschouwd. Als men bedenkt, dat in de optocht, welke aan de demonstratie voorafging, slechts 243 personen meeliepen, terwijl op de plaats waar de meeting werd gehouden, naar schatting 900 à 1000 personen bijeen waren, van wie eveneens naar schatting 400 behoorden tot de C.P.N., kan moeilijk worden gesproken van een massademonstratie.

Dat het bestuur van genoemd comité van de te houden demonstratie hoge verwachtingen had, moge blijken uit het feit, dat de secretaris HUYENS (bij Uw Dienst bekend) vergunning vroeg tot het houden van een optocht, waaraan volgens zijn verklaring door 2000 personen zou worden deelgenomen.

Verder werden de afgelopen maand door de C.P.N. geen openbare vergaderingen belegd.

Blijkens het dagblad "De Waarheid" van 15 September 1950, werd te 's-Gravenhage opgericht "De Nieuwe Nederlandse filmliga". Deze filmliga stelt zich ten doel het vertonen van vooruitstrevende films, in hoofdsak Russische.

Het hoofdbestuur van de vereniging "Nederland-U.S.S.R." heeft een overeenkomst gesloten met de filmliga om het de leden gemakkelijk te maken de voorstellingen van de filmliga bij te wonen. Alle leden van de vereniging Nederland-U.S.S.R. krijgen gratis een bewijs van lidmaatschap. Op Zondag 17 September, Zondag 24 September en Vrijdag 29 September 1950 werden voor leden van "De Nieuwe Nederlandse Filmliga" de Russische films "Het leven in de citadel" en "De samenswering der verdoemden" vertoond. Er was vrij veel belangstelling voor genoemde film.

Blijkens "De Waarheid" van 26 September 1950 zou die avond in het gebouw "Amicitia" te 's-Gravenhage een openbare vergadering worden gehouden, welke vergadering werd belegd door de C.P.S.J. Door gebrek aan belangstelling (10 personen) ging men over in besloten ledenvergadering.

Op Dinsdag 26 September 1950 diende in hoger beroep voor het Hoog Militair Gerechtshof te 's-Gravenhage, de zaak contra de deserteur Piet VAN STAVEREN, die in het dagblad "De Waarheid" van 7 September 1950 werd aangeduid

-als-

als "de vriend der Indonesiers"

Voor deze terechtzitting was van de zijde der C.P.N. nogal enige belangstelling. Op de publieke tribune bevonden zich tijdens de zitting ongeveer dertig personen, terwijl door plm. 20 personen buiten het gebouw socialistische liederen werden gezongen.

Zij werden door de politie verwijderd.

Op Maandag 16 September 1950 hebben een honderdtal metselaars, timmerlieden en grondwerkers, werkzaam aan een woningbouwobject, het werk uitgevoerd door de firma BUS aan de Heemer Vissekerstraat te 's-Gravenhage, uit ontvredenheid over de invoering van de door het bureau Berenschot vastgestelde tarieven, in plaats van de tot nu toe ontvangen zwarte lonen, het werk neergelegd. Onder de stakers bevonden zich een vijftiental leden van de Eenheidsvakcentrale (E.V.C.), die volgens de uitvoerder tot deze staking hadden aangeset.

Een drietal van deze E.V.C.-ers kregen zitting in het stakingscomité.

Tijdens een vergadering van de stakers op 23 September 1950 ontstond er tussen een vijftal stakers, aangesloten bij het Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsorganisaties (O.V.B.) en de overige stakers een conflict, omdat de O.V.B.-ers weigerden om de hun door de O.V.B. verstrekte uitkering te storten in de kas van het stakingscomité, waarna de bijeengebrachte gelden hoofdelijk werden verdeeld.

De O.V.B.-leden werden uit de vergadering verwijderd.

Op Maandag 2 October 1950 hebben de stakers het werk hervat.

Hoewel het dagblad "De Waarheid" op 2 October 1950 schrijft, dat deze staking is gewonnen en met een prachtig succes is bekrond, heeft het conflict voor de stakers slechts als resultaat opgeleverd, dat de ingevoerde tarieven niet langer aangeduid worden als Berenschottarieven.

De ingevoerde tarieven zijn echter dezelfde als de door dit bureau berekende.

Andere arbeidsconflicten deden zich deze maand niet
u/voor. (einde)

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

2 October 1950.

Doss.25/85

Onderwerp: Einde staking bouwbedrijf BUS

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

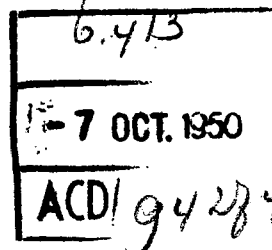
Waardering bericht: betrouwbaar

Datum ontvangst bericht: 29 September 1950

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Van welingelichte en betrouwbare zijde wordt het volgende medegedeeld:

De staking onder het personeel van de firma BUS aan de Roemer Visscherstraat te 's-Gravenhage, is op Maandag 2 October 1950 opgeheven.

Aannemer BUS heeft het werk aan verschillende onderaannemers uitbesteed en de stakers zijn bereid om onder de z.g. Berenschottarieven het werk te hervatten.

De stakers, welke door de aannemer als ontslagen werden beschouwd, worden grotendeels door de onderaannemers aangenomen.

Een klein gedeelte zal weer werkzaam zijn bij de firma BUS.

De stakingsdagen van 18 September tot en met 30 September zullen door de aannemer niet worden uitbetaald. (einde)

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

23 September 1950.

Doss.25/85

Onderwerp: Wilde staking bij bouwbedrijf BUS

Datum ontvangst bericht: 18 September 1950

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

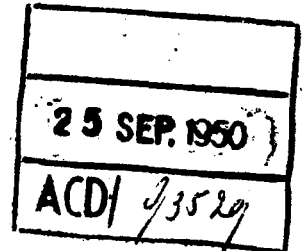
Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

6. 423
6. 35

OP KAART
ACD/45
DAI: 11/14 10
PAR: W.

Op Maandag 18 September 1950 is bij het bouwbedrijf BUS, gevestigd aan de Roemer Visscherstraat te 's-Gravenhage een z.g. wilde staking uitgebroken. Deze staking omvat het gehele personeel, plm. 100 personen.

Op het bouwwerk zijn tot op heden nog werkzaam plm. 80 personen, welke werkzaam zijn bij onder-aannemers, zoals schilders, electriciëns, stucadoors en dakbewerkers.

De staking is gericht tegen de invoering van de z.g. Berenschottarieven. Dit zijn tarieven, welke door de Overheid zijn vastgesteld.

Voordien werden door de firma BUS zwarte lonen uitbetaald. Voor dit feit is vanwege de Rijksbemiddelaars procesverbaal opgemaakt. Tevens is van de firma BUS geëist hiermede op te houden.

In verband daarmee hebben de arbeiders een loonsverlaging van plm. f.15.--.

Volgens de directie had een groot gedeelte van het personeel, genoemd werd 60%, weinig lust tot staken.

In dit bedrijf zijn echter onder meer werkzaam de bekende communisten:

Jacobus Anthonius Hendrikus VAN DER KRAATS, geboren te 's-Gravenhage, wonende Antheunisstraat no.172 te 's-Gravenhage en

Jan HAAKSMA, geboren te 's-Gravenhage 22 April 1911, wonende Linnaeusstraat no.159 te 's-Gravenhage, welke aanstuurden op een staking.

Genoemde personen hebben zitting in het stakingscomité. De E.V.C. steunt.

Onregelmatigheden hebben zich nog niet voorgedaan.

Inmiddels heeft de firma BUS bij het gewestelijk arbeidsbureau een ontslagaanvraag ingediend voor het gehele personeel.

De firma heeft namelijk de bedoeling het werk aan onder-aannemers uit te besteden. (einde)

14-10-50

aan
ok

(x)
(x)

3

UITTREKSEL

Uit : OD 343

Naam: MAANDRAPPORTEN GELDERLAND

Voor : OD 209⁹

Naam: STAKINGEN (Wilde)

Ag. nr: 92494

Afz. : Cdt.RP Distr.Nijmegen

Datum: 4-9-50

Aard van het stuk: Pol.m aandoverzicht Aug.1950

AFSCHRIJF VAN EEN GEDEELTE VAN BVGN.MAANDRAPPORT

Op 28 Juli 1950 brak een staking uit onder de arbeiders van de steenfabriek "De Hoge Waard" te Echteld, eigenaars de Gebr. van Loo te Brummen. Aan de staking werd door 40 arbeiders deelgenomen. De directie had het loon van Fl,75 per dagwerk teruggebracht op f 1.45 per dagwerk. Dit kwam neer op een loonsverlaging van f 7.50 per week. De vakbond stond achter de stakers, vermoedelijk doordat zij hadden gedreigd met opzegging van het lidmaatschap, hoewel zij moesten toegeven dat f.1.45 per dagwerk het toegestane basisloon was en de werkgever geen hoger loon mocht uitkeren. Op 11 Aug. 1950 hebben de stakers het werk weer hervat onder aanvaarding van de loonsverlaging. De staking had een rustig verloop. Ongeregeldheden zijn niet voorkomen. Op de stakers is door politieke personen geen invloed uitgeoefend.

Uitgetr. door: RM

Op aanwijzing van: BV

Datum: 20-10-50.

G4

6.419

26 Augustus 1950.
31 AUG. 1950 A
ACD/ 92007

Onderwerp:
Werkstaking.

Door de N.V. Ouwende Aannemers Maatschappij gevestigd te WASSENAAR wordt gewerkt aan het leggen van een grondkabel voor de P.T.T. van Hoogeveen in de richting Zuidwolda. Hieraan werkten ongeveer 25 grondarbeiders. Door deze arbeiders werd op 15 Augustus j.l. het werk neergelegd, omdat een conflict was ontstaan over het gebruik van een bepaald medel schep. De arbeiders weigerden een dergelijke schep aan te schaffen en gingen in staking.

Tussen de werkgever en vertegenwoordigers der Vakorganisaties werden op 16 Augustus besprekingen gevoerd, met als gevolg dat volledige overeenstemming werd bereikt tussen vertegenwoordigers van het N.V.V. en C.N.V. en de werkgever. De bij deze organisaties aangesloten arbeiders (tien in getal) hebben op 17 Augustus 1950 het werk hervat.

Vertegenwoordigers van de E.V.C., die ook aan het overleg deelnamen, stelden de eis, dat door de werkgever loon zou worden uitbetaald over de dag dat werd gestaakt, hetgeen door de werkgever werd geweigerd.

In verband met de loonderving is hierna de regeling getroffen, dat de georganiseerde arbeiders zouden worden uitbetaald door de resp. vakorganisaties, terwijl de niet georganiseerden (vijf in getal) over de dagen 15, 16 en 17 Augustus 1950 een uitkering zouden ontvangen van Sociale Zaken der Gemeente Hoogeveen, overeenkomende met het loon, wat anders zou zijn verdiend.

Op 18 Augustus 1950 was de staking geheel geëindigd. De stakers en enkele bestuursleden van de pl. afd. der E.V.C. hielden zich op 17 Augustus bij het tijdstip van aanvang der arbeid in de nabijheid van het werk op, doch ongeregeligheden deden zich niet voor.

GEWEST 's-HERTOGENBOSCH
DER RIJKSPOLITIE
DISTRICT BREDA

R. P. Breda

6.42
6.35

6.41

No. 9.05/311/50

Betr.: Staking Bastofabrieken,
Oudenbosch.

OP KAART
ACD/ 76
DA: 23/9/50
PAR: W

Breda, 29 Augustus 1950

1- SEP. 1950
ACD/ 92049

Naar aanleiding van Uw schrijven No 91430, d.d. 24 Augustus 1950 betreffende "staking Bastofabrieken te Oudenbosch," deel ik U het volgende mede.

Op 8 Augustus 1950, te omstreeks 16.15 uur, deelde de heer Ottevanger, directeur van de Basto N.V. te Oudenbosch, aan de Rijkspolitie aldaar mede, dat op zijn bedrijf een wilde staking was uitgebroken.

Uit het door de Politie ingestelde onderzoek is het volgende gebleken: Een zekere W. de Jonge, die als voorman-smid bij de Basto N.V. werkzaam was, werd ontslagen, omdat hij een opdracht van een kort daarvoor aangestelde betontechniker geweigerd had uit te voeren. Naar aanleiding van dit ontslag legden de voormannen van de andere afdelingen en het werkend personeel het werk neer. Op 9 Augustus hebben 10 arbeiders hun werk weer hervat. In de ochtend van die dag is er een bespreking gevoerd tussen de Directie van de Basto N.V. en een deputatie van de arbeiders, waarna geheel het personeel te 13.30 uur het werk hervatte.

Definitief ontslagen werden:

- OK
1. Werner de Jonge, geboren 21 December 1903, wonende te Oudenbosch, Rooseveltstraat 8;
 2. Arie de Wit, geboren 8 Januari 1924, wonende te Oudenbosch, Churchillstraat 16;
 3. Johannes Niehof, geboren 9 December 1914, wonende te Oudenbosch, Rooseveltstraat 12;
 4. Jacob van Zessen, geboren 6 Augustus 1917, wonende te Oudenbosch, Rooseveltstraat 21.

Van een communistische agitatie van W. de Jonge of anderen is niets gebleken. Door de K.A.B. is het besluit tot staking door deze Bond niet erkend. Onregelmatigheden of strafbare handelingen tegen personen of goederen hebben zich niet voorgedaan.

Volgens aangifte van W. de Jonge, voelt deze zich in zijn eer en goede naam aangerand door het artikel: "Communistische Actie te Oudenbosch" in het dagblad DE STEM van 11 Augustus 1950, waarin, volgens hem, de indruk werd gewekt, dat hij ten behoeve van een E.V.C.-agent c.q. de communistische partij, druk op arbeiders zou hebben uitgeoefend en hen tot staking had aangezet, alsmede dat hij communist zou zijn.

OK

De gewezen boekhouder van de Basto N.V., Hendrik Roeraade geboren te Amsterdam, administrateur, wonende te Oudenbosch, Churchillstraat 38, heeft eveneens klachte gedaan naar aanleiding van meergenoemd artikel in DE STEM van 11 Augustus 1950, waardoor ook hij zich in zijn eer en goede naam voelde aangerand. Roeraade is van 1 Februari 1923 tot Juli 1946 werkzaam geweest bij de N.V. Rath en Doodeheefver te Amsterdam. Van Juli 1946 tot Mei 1947 was hij Chef van de afdeling Buitenvervolginstelling op het Beheersinstituut te Amsterdam. Van October 1947 tot April 1948 was hij boekhouder bij de firma Roering en Gravestein te Amsterdam. Van 1 Mei 1948 tot December 1949 was hij boekhouder bij de Basto N.V. te Oudenbosch. Van Juni 1945 tot ongeveer Juni 1946 is hij lid van de E.V.C. geweest.

Het lidmaatschap van de E.V.C. heette destijds, volgens hem, los te staan van elke politieke partij of groepering. Volgens zijn verklaring is hij nooit lid geweest van een politieke partij of groepering en na zijn lidmaatschap bij de E.V.C. te hebben opgezegd heeft hij zich nooit meer bij enige vakcentrale aangesloten.

Hierbij moge U nog aantreffen een artikel uit het dagblad DE STEM van 25 Augustus 1950.

Bijlage: 1

De Districtscommandant,
De Dir. Officier der Rijkspol.
3e klasse,

~~_____~~
~~_____~~
T.J. Canter-Visscher.

1
S
25/0-50

De staking te Oudenbosch

Aangevallen boekhouder
verweert zich

IN ONS NUMMER van 11 Augustus werd een uitvoerig artikel gewijd aan de staking, die in die week uitbrak bij de N.V. Basto te Oudenbosch. De leiding van de fabriek was van mening, dat deze staking uitgelokt zou zijn door een boekhouder, waarvan gezegd wordt, dat hij E.V.C.-agent was en dat hij opruiende taal zou hebben gesproken.

Terwille van het „hoor en wederhoor” geven we hier weer wat de betrokkene zelf hierover te zeggen heeft:

Uitdrukkelijk wenst de boekhouder te zeggen, dat hij, toen hij bij de firma Rath en Dodenheever te Amsterdam werkte, lid was van de E.V.C. Precies gezegd was hij lid van de E.V.C. van Augustus 1945 tot het begin van 1946, een lidmaatschap, dat in die tijd geen zeldzaamheid was. Door middel van relaties is hij bij de Basto gekomen, die hem als een zeer goede werkkraft beschouwde. Hij kan dit aantonen door middel van de getuigschriften, die hij iedereen kan laten zien.

Hij heeft tijdens zijn werkzaamheden op de Basto nimmer opruiende taal gesproken. Nog minder heeft hij iets uit te staan met de staking, die op de Basto plaats had, aangezien hij toen reeds lang ontslagen was met wederzijds goedvinden. Als iemand dan ook heeft beweerd, dat hij iets met de staking te maken gehad zou hebben, is dat onzin. Deze beschuldiging houdt in geen enkel opzicht steek. Hij werkte niet voor de E.V.C.

In het getuigschrift van de Basto wordt o.m. gezegd, dat hij zich heeft doen kennen als een ijverig en accuraat werker, aan wie moeilijke kwesties ter oplossing konden worden toevertrouwd.

„Alle hem gegeven opdrachten wist hij nauwgezet uit te voeren,” zegt het getuigschrift verder.

K.A.B.

DE K.A.B. te Oudenbosch stelt er prijs op te verklaren, dat zij geen verantwoordelijkheid wenst te aanvaarden voor hetgeen door een woordvoerder moet zijn gezegd. Het bestuur wenst voorts ook niet te bevestigen, dat de sociale toestanden op de Basto zo goed zouden zijn. De K.A.B. stond overigens geheel buiten deze wilde staking, waarin zij niet bemiddelend kon optreden.

Ja Key

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

26 Augustus 1950.

Doss.25/84

Onderwerp: Staking bij de firma HEIJDR

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

6.417
28 AUG 1950
ACD/ 91048

OP KAART
ACD/4B.
DAT: 22-9-50
P R: CW

Medegedeeld wordt, dat op Donderdag 17 Augustus 1950 een ploeg straatmakers, bestaande uit 5 personen, werkzaam bij het Transport-, Haven- en Aannemersbedrijf HEIJDR, gevestigd aan de Lulofsstraat 75-79 te 's-Gravenhage, het werk heeft neergelegd.

Deze staking was het gevolg van een geschil tussen de werknemers en de werkgever over de betaling van loon voor gedaan extra werk bij de bestrating van een gedeelte van de Haagweg te 's-Gravenhage (Loosduinen).

Zoals veelal gebruikelijk had de betrokken ploeg dit werk aangenomen.

Daar voor dit werk echter meer zand moest worden verwerkt dan was verwacht, verlangden de arbeiders hiervoor een extra betaling. Aanvankelijk weigerde de werkgever hierop in te gaan, waarna door bedoelde ploeg, die onder leiding staat van de bekende communist:

*aan
in post*

Joannes Wilhelmus VAN DE WEGE, geboren te 's-Gravenhage 12 Juni 1920, wonende Joubertstraat 55 te 's-Gravenhage, het werk werd neergelegd.

Op verzoek van de E.V.C.-bestuurder:

KI

Hubertus Nicolaas Wilhelmus HOVENS, geboren te Venlo 3 Juli 1898, Stortenbekerstraat 309 's-Gravenhage, zijn nog diezelfde dag, of de volgende dag, Vrijdag 18 Augustus 1950, een klein aantal andere voorlieden van straatmakersploegen van de firma HEIJDR bijeengekomen in het kantoor van de E.V.C. aan de Koningstraat te 's-Gravenhage, waar door HOVENS werd gepoogd hen te bewegen het gehele straatmakerswerk bij HEIJDR plat te leggen.

Bedoelde voorlieden verklaarden echter in het gerezen geschil bij de betreffende ploeg niet voldoende aanleiding te vinden om te gaan staken.

Nadat de vijf stakers op Vrijdag 18 Augustus 1950 van de werkgever de toezegging hadden gekregen, dat hij hun elk f.4.-- zou uitbetalen voor het gedane extra werk, hebben zij op Zaterdag 19 Augustus 1950 het werk op normale wijze hervat.

De twee stakingsdagen hebben zij niet uitbetaald gekregen. (einde)

4

CONFIDENTIEEL

S.T.

23 Augustus 1950.

No. Gr.V.D. 1194/50 Conf.

Onderwerp: Toezending krantenknipsel.

6.413
25 AUG. 1950
ACD/ 91.494

Te Uwer informatie moge ik U hierbij doen toekomen een krantenknipsel uit "De Stem", van 11 Augustus 1950, betreffende communistische actie te Oudenbosch.

S.T.

Aan: B.V.D.

Typ: 18.
Coll.: W

STAKING, OMDAT VOORMAN ONTSLAG KREEG

Communistische actie te Oudenbosch

Een half jaar geleden begon E.V.C.-agent de arbeiders van de Basto op te ruïen

DINSDAGMIDDAG rond drie uur stonden de ruim honderd arbeiders van de N.V. Bastofabrieken te Oudenbosch, die steen-, beton- en terrazzowerken vervaardigt, voor het kantoor van de directie. Zij kwamen hun beklag doen over het feit, dat één van de voormannen in de fabriek zijn ontslag gekregen had. De reden van het ontslag was hierin gelegen, dat een betontechniker, die pas geleden bij de firma in dienst was getreden, woorden kreeg met een voorman, die een ploeg arbeiders leidde. De kwestie werd voorgedragen aan de directie, die onmiddellijk maatregelen nam en die de voorman zijn congé gaf. De arbeiders kregen hun eis niet ingewilligd en gingen in staking.

DE LEIDING van de fabriek heeft ons naar aanleiding van de gebeurtenissen het volgende verteld:

Een half jaar geleden kwam bij de firma een boekhouder in dienst, die van Amsterdam naar Oudenbosch verhuisde, om werkzaamheden bij de Basto te aanvaarden. De boekhouder kreeg vanzelfsprekend een kantoorkruk, maar al vlug bleek, dat hij ruimer interesses had. Hij sprak namelijk veel met de arbeiders en zoals later bleek, verkondigde hij gedachten, die het bedrijf niet ten goede kwam. Op zekere dag kwamen de zeven voorlui van de fabriek op het kantoor van de directie. Zij maakten hun beklag over vele zaken.

Nu moet men weten, dat de sociale voorzieningen, de vacaties enz. door de Basto uitstekend geregeld waren, (hetgeen ons door de K.A.B. werd bevestigd). Uit de gesprekken van de voormannen bleek, dat de boekhouder een opruier was.

De directie ging op nadere informatie uit, die tenslotte tot het ontslag leidden van de boekhouder.

Wat was gebleken? De fabriekslei-

ding was er achter gekomen, dat men hier te doen had met een E.V.C.-agent, die vanuit Holland naar het Zuiden was gedirigeerd om onrust te veroorzaken.

Dezelfde boekhouder, die door de Basto uitgerangeerd werd, kreeg werk bij de Red Band te Roosendaal. Ook daar liep hij spoedig zijn ontslag op.

HET VERBAND

VOORDAT het verband wordt aangehouden tussen de taal door de boekhouder verspreid en de juist gepasseerde staking, is het van belang te vertellen, dat de voormannen van de Basto allen uit de Hollandse provincies afkomstig zijn.

De jonge fabriek kon in Oudenbosch geen geschikte werkkrachten vinden en moest noodzakelijkerwijs boven-Moerdijkse mannen in dienst nemen.

Maandagavond geraakte een speciemolen van een capaciteit van vijftiender liter onklaar. De kort geleden in dienst getreden beton-techniker wilde deze molen zo spoedig mogelijk maken, omdat anders het totale perso-

neel van de fabriek even werkloos zou komen.

De techniker vroeg daarom aan een voorman overwerk te willen verrichten van ongeveer een uur. De voorman weigerde dit en kreeg het hierdoor aan de stok met de beton-techniker.

De directie besloot de voorman te ontslaan. Het was inmiddels Dinsdag's Middags kwamen de andere zes voormannen op het kantoor. Zij eisten dat de J. terug in dienst genomen zou worden. De directie weigerde.

Onder pressie van de voormannen gingen daarop de arbeiders in staking. Hun gedrag was heel rustig.

De arbeiders waren beïnvloed door de opruiende taal, die de laatste maanden in de fabriek verkondigd was. Anders zouden zij niet tot staking zijn gekomen.

WOENSDAG

WOENSDAG verschenen de arbeiders demonstratief aan de poort. De directie stelde voor om een afvaardiging naar het kantoor te zenden om de situatie te bespreken. De arbeiders wilden de voormannen sturen, maar deze hadden allen reeds hun ontslag gekregen door hun weerspannige houding. Uiteindelijk is men tot een vergelijk gekomen.

De directie handhaafde de door haar gegeven ontslagen. Indien de arbeiders 's middags het werk zouden beginnen dan zou normaal doorbetaald worden. Dit geschiedde.

DE K. A. B.

TUSSEN de bedrijven door heeft de heer Gubbens uit Tilburg, afgevaardigde van de K.A.B. bemiddelingspogingen aangewend. Hij veroordeelde de staking en gaf de arbeiders de raad aan het werk te gaan, waarna onderhandeld zou worden.

Bronnen

DE wilde staking, die Dinsdagmiddag uitbrak te Oudenbosch bij de N.V. Basto fabriek en die Woensdag door de ruim honderd arbeiders werd voortgezet is een geruchtmakende affaire geworden, waarover zeer veel gesproken wordt. Juist omdat allerlei valse geruchten in het rond gestrooid worden werden onzerzijds inlichtingen ingewonnen naar de oorzaken van deze staking bij de leiding van de fabriek, bij het betrokken arbeidsbureau, bij de politie en bij de K.A.B.

In het nevenstaande relaas wordt de zaak tot de juiste proporties teruggebracht. Het merkwaardigste van het hele geval is wel, dat een communistische infiltrant deze staking heeft ingeleid!

Het bestuur van de K.A.B. te Oudenbosch heeft eveneens bemiddelend werk verricht en de toestand besproken.

Zij veroordeelt de staking met klem en stelde de arbeiders voor aan het werk te blijven.

Een woordvoerder van het bestuur vertelde, dat ook hij op de hoogte was van de gedragingen van de boekhouder. Het was hem bekend, dat de man voor de E.V.C. werkte!

THANS RUSTIG

TUSSEN is de rust in de fabriek teruggekeerd. De directie van de Basto zal nu arbeiders uit Oudenbosch de gelegenheid geven om voorman te worden.

Slechts één der tot nog toe werkzame voormannen is door de directie weer in dienst genomen.

"De Sluis" 11-8-1950

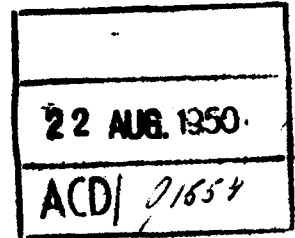
B.183

No: 378.- DIENSTGEHEIM.-

19 Augustus 1950.-

6.41

Onderwerp: "De werkstaking bij de N.V.
Bastofabrieken te Oudenbosch".-

Bijlagen : één.

A A N : B.II.-

V A N : W.-

Hierbijgaand heb ik de eer U te doen toekomen, een opgeplakt bericht uit het "Brabants Nieuwsblad" te Roosendaal, van Donderdag, 17 Augustus 1950, betreffende een rechtzetting van een publicatie in het "Dagblad De Stem" te Breda, van Vrijdag, 11 dezer, met betrekking tot een uitgebroken werkstaking bij de N.V. Bastofabrieken te Oudenbosch naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

Het in bijgaand bericht gewraakte artikel uit het "Dagblad De Stem" van Vrijdag, 11 dezer, zond ik U op die datum opgeplakt per post toe, zonder begeleidend schrijven.

Onjuist stakingsbericht

BOEKHOUDER DIENT AANKLACHT IN WEGENS SMAAD.

DE heer R, boekhouder te Oudenbosch, heeft bij de rijkspolitie een aanklacht wegens smaad ingediend tegen een te Breda verschijnend blad, in verband met een bericht in het nummer van deze krant van Vrijdag 11 Augustus j.l. over een staking bij de NV Bastofabrieken te Oudenbosch.

In dit bericht wordt gemeld, dat een staking was ontstaan, omdat een voorman van de fabriek was ontslagen. De arbeiders zouden hiermee geen genoeg en hebben genomen en onder pressie van hun voormannen zijn gaan staken, beïnvloed als zij zouden zijn geweest door opruiende taal, die de laatste maanden in de fabriek zou zijn verkondigd door een boekhouder die onlangs, na enige tijd bij de Basto gewerkt te hebben, was ontslagen.

Deze boekhouder, de heer R. uit Oudenbosch, wordt in het bericht een EVC agent genbemd, die vanuit Holland naar het Zuiden was gedirigeerd om onrust te veroorzaken. Het zou gebleken zijn, zo zegt het bericht, dat de boekhouder een opruier was.

In verband met deze uitlatingen heeft de boekhouder na een aanklacht ingediend. Ook een der voormannen van de fabriek acht zich door het bericht beledigd en heeft eveneens een aanklacht ingediend. De KAB, die bij de staking zou hebben bemiddeld en als bron van inlichtingen in het bericht o.a. wordt genoemd, heeft tegen het bericht geprotesteerd, het onjuist genoemd en rechtzetting verlangd. De burgemeester van Oudenbosch heeft verklaard, dat van een communistische actie, zoals het bericht werd aangekondigd, geen sprake is geweest. De betreffende betreuwenswaardige en ongelukkig gearmuleerde publicatie heeft veel opzien en verontwaardiging in Oudenbosch gebaard.

De rijkspolitie heeft de aanklacht in onderzoek.

Het "BRABANTS NIEUWSBLAD"

te Roosendaal

van Donderdag, 17 Augustus 1950.-

UITGEBOEKT

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 24 Augustus 1950

No. :EX 91430

DIENSTGEHEIM

Betr.: Staking Bastofabrieken,
Oudenbosch.

V AV 3

Ontv. bew: _____

Rappel : 24-9 _____

Antwoord : 92043 _____

Volgens in het dagblad "De Stem" van 11 en 12 Augustus 1950 verschenen artikelen is op 8 Augustus 1950 onder de arbeiders van de N.V. Bastofabrieken te Oudenbosch een staking uitgebroken in verband met het aan een voorman gegeven ontslag. De volgende dag zou de staking weder zijn opgeheven.

Een half jaar lang reeds zou een - intussen ontslagen - boekhouder bij genoemd bedrijf de arbeiders de theorie van de E.V.C. hebben bijgebracht en zodoende de staking hebben ingeleid.

Ik moge U verzoeken mij zo volledig mogelijk omtrent deze stakingsactie te willen doen inlichten, waarbij ik gaarne in kennis zal worden gesteld met de namen, personalia, politieke antecedenten en verder van belang zijnde gegevens betreffende de bij de staking betrokken voormannen, alsmede met uitvoerige inlichtingen omtrent de betrokken boekhouder.

HET HOOFD VAN DE DIENST.
Namens deze,

J. G. Crabbendam

Aan de Heer Districtscommandant
der Rijkspolitie
te
B R E D A.

STAKING, OMDAT VOORMAN ONTSLAG KREEG

Communistische actie te Oudenbosch

Een half jaar geleden begon E.V.C.-agent de arbeiders van de Basto op te ruien

DINSDAGMIDDAG rond drie uur stonden de ruim honderd arbeiders van de N.V. Bastofabrieken te Oudenbosch, die steen-, beton- en terrazzowerken vervaardigt, voor het kantoor van de directie. Zij kwamen hun beklag doen over het feit, dat één van de voormannen in de fabriek zijn ontslag gekregen had. De reden van het ontslag was hierin gelegen, dat een betontechniker, die pas geleden bij de firma in dienst was getreden, woorden kreeg met een voorman, die een ploeg arbeiders leidde. De kwestie werd voorgedragen aan de directie, die onmiddellijk maatregelen nam en die de voorman zijn congé gaf. De arbeiders kregen hun eis niet ingewilligd en gingen in staking.

DE LEIDING van de fabriek heeft ons naar aanleiding van de gebeurtenissen het volgende verteld:

Een half jaar geleden kwam bij de firma een boekhouder in dienst, die van Amsterdam naar Oudenbosch verhuisde, om werkzaamheden bij de Basto te aanvaarden. De boekhouder kreeg vanzelfsprekend een kantoorkruk, maar al vlug bleek, dat hij ruimere interesses had. Hij sprak namelijk veel met de arbeiders en zoals later bleek, verkondigde hij gedachten, die het bedrijf niet ten goede kwam.

Op zekere dag kwamen de zeven voorlui van de fabriek op het kantoor van de directie. Zij maakten hun beklag over vele zaken.

Nu moet men weten, dat de sociale voorzieningen, de vacaties enz. door de Basto uitstekend geregeld waren, (hetgeen ons door de K.A.B. werd bevestigd). Uit de gesprekken van de voormannen bleek, dat de boekhouder een opruier was.

De directie ging op nadere informatie uit, die de directie tot het ontslag leidde van de boekhouder.

Wat was gebleken? De fabrieksle-

ding was er achter gekomen, dat men hier te doen had met een E.V.C.-agent, die vanuit Holland naar het Zuiden was gedirigeerd om onrust te veroorzaken.

Dezelfde boekhouder, die door de Basto uitgerangeerd werd, kreeg werk bij de Red Band te Roosendaal. Ook daar liep hij spoedig zijn ontslag op.

HET VERBAND

VOORDAT het verband wordt aangehouden tussen de taal door de boekhouder verspreid en de juist gepasseerde staking, is het van belang te vertellen, dat de voormannen van de Basto allen uit de Hollandse provincies afkomstig zijn.

De jonge fabriek kon in Oudenbosch geen geschikte werkkrachten vinden en moest noodzakelijkerwijs hoven-Moerdijkse mannen in dienst nemen.

Maandagavond geraakte een speciemolen van een capaciteit van vijfhonderd liter onklaar. De kort geleden in dienst getreden beton-techniker wilde deze molen zo spoedig mogelijk maken, omdat anders het totale perso-

neel van de fabriek even werkloos zou komen.

De techniker vroeg daarom aan een voorman overwerk te willen verrichten van ongeveer een uur. De voorman weigerde dit en kreeg het hierdoor aan de stok met de beton-techniker.

De directie besloot de voorman te ontslaan. Het was inmiddels Dinsdag's Middags kwamen de andere zes voormannen op het kantoor. Zij eisten dat de J. terug in dienst genomen zou worden. De directie weigerde.

Onder pressie van de voormannen gingen daarop de arbeiders in staking. Hun gedrag was heel rustig.

De arbeiders waren beïnvloed door de opruiende taal, die de laatste maanden in de fabriek verkondigd was. Anders zouden zij niet tot staking zijn gekomen.

WOENSDAG

WOENSDAG verschenen de arbeiders demonstratief aan de poort. De directie stelde voor om een afvaardiging naar het kantoor te zenden om de situatie te bespreken. De arbeiders wilden de voormannen sturen, maar deze hadden allen reeds hun ontslag gekregen door hun weerspannige houding. Uiteindelijk is men tot een vergelijk gekomen.

De directie handhaafde de door haar gegeven ontslagen. Indien de arbeiders 's middags het werk zouden beginnen dan zou normaal doorbetaald worden. Dit geschiedde.

DE K. A. B.

TUSSEN de bedrijven door heeft de heer Gubbens uit Tilburg, afgevaardigde van de K.A.B. bemiddelingspogingen aangewend. Hij veroordeelde de staking en gaf de arbeiders de raad aan het werk te gaan, waarna onderhandeld zou worden.

Bronnen

DE wilde staking, die Dinsdagmiddag uitbrak te Oudenbosch bij de N.V. Basto fabriek en die Woensdag door de ruim honderd arbeiders werd voortgezet is een geruchtmakende affaire geworden, waarover zeer veel gesproken wordt. Juist omdat allerlei valse geruchten in het rond gestrooid worden werden onzerzijds inlichtingen ingewonnen naar de oorzaken van deze staking bij de leiding van de fabriek, bij het betrokken arbeidsbureau, bij de politie en bij de K.A.B.

In het nevenstaande relaas wordt de zaak tot de juiste proporties teruggebracht. Het merkwaardigste van het hele geval is wel, dat een communistische infiltrant deze staking heeft ingeleid!

Het bestuur van de K.A.B. te Oudenbosch heeft eveneens bemiddelend werk verricht en de toestand besproken.

Zij veroordeelt de staking met klem en stelde de arbeiders voor aan het werk te blijven.

Een woordvoerder van het bestuur vertelde, dat ook hij op de hoogte was van de gedragingen van de boekhouder. Het was hem bekend, dat de man voor de E.V.C. werkte!

THANS RUSTIG

TUSSEN is de rust in de fabriek teruggekeerd. De directie van de Basto zal nu arbeiders uit Oudenbosch de gelegenheid geven om voorman te worden.

Slechts één der tot nog toe werkzame voormannen is door de directie weer in dienst genomen.

*B.F. Raak aan betrokken verbruik
meerdere en vragen om
naar de gegevens omtrent
naar de staking actie, de personen
die op de staking en de uitvoering
over mogelijk aangewezen gemiddeld
17.9.50.*

J. 2. 50

Het "DAGBLAD DE STEM"
te Breda,
van Vrijdag, 11 Augustus 1950.

W.-

A A N : B.II.-

Bijgaand bericht
is een aanvulling op een
U bereids per post toege-
zonden artikel uit het
"Dagblad DE STEM" te Breda.
Wellicht vindt U hierin
aanleiding dit aan het be-
trokken diensthoofd door
te geven.-

Breda, 12/8-'50.

W.-

B III - V
14-8-50

DE STAKING te Oudenbosch

Nadere gegevens

DE PDS-organisatie maakte wij uitvoerige melding van de wilde staking die uitbrak bij de NVV-Basto-fabrieken te Oudenbosch, welke staking inmiddels weer is opgeheven. Wij publiceerden gegevens die, zoals duidelijk in het artikel vermeld stond, door verschillende instanties waren verschaft.

Om misverstand te voorkomen, zij gemeld, dat de politie slechts toe te zien had op de openbare orde niet verstoord werd. Zoals men heeft kunnen lezen zijn de arbeiders tijdens alle bedrijven rustig gebleven. De politie heeft dan ook geen last gehad met de stakers.

Inmiddels hebben wij ook de ontslagen voormannen van de fabriek gesproken. Zij geven als hun mening weer, dat de staking niet is uitbroken omdat een speciemolen onklaar geraakte, maar dat dit was geschied, omdat er onder de werklieden van het bedrijf een algemene ontevredenheid heerste. De voormannen aldus wordt door hen gezegd, hebben geen pressie uitgeoefend op de arbeiders. Deze sympathiseerden met hen en legden het werk neer.

De arbeiders kunnen door middel van getuigschiffen en gratificatiebrieven aantonen dat zij goed gewerkt hebben.

Eveneens is onzerzijds een bezoek gebracht aan de boekhouder, waarvan gezegd wordt, dat hij onruisende taal heeft laten horen. Door uitstekende houding van de persoon zelf hebben wij ons in verbinding gesteld met zijn echtgenote.

Deze vertelde, dat haar man lid geweest is van de E.V.C. Hij staat bekend als een sociaal voelend mens, zo vernamen wij tenslotte nog van andere zijde.

"DAGBLAD DE STEM"

te Breda,

van Zaterdag, 12 Augustus 1950.-

W.-

UITTREKSEL

Uit : OD 345

Naam: Maandrapporten Noord-Holland

Voor : OD 209⁹

Naam: Stakingen(wilde)

Ag. nr: 90461

Afz. : Zaandam

Datum: 1 Aug. 50

Aard van het stuk: Maandoverzicht Juli 1950

Omtrent de staking bij de firma Muys & de Winter (zie het maandoverzicht Juni 1950) kan worden medegedeeld, dat deze op 24 Juli 1950 geëindigd is. Op die datum is nl. het werk hervat onder voorwaarden, door Muys & de Winter vastgesteld.

Uitgetr. door: E.L.

Op aanwijzing van: B V

Datum: 29-8-50

OP KAART
ACD/93
DAI: 22/8 50
PAR: JU

6.433
27 JULI 1950
ACD/ 89947

*aan
aeth...
in bed
ca ok*

Te Coevorden worden momenteel door de firma Muijs en De Winter, Beukelsdijk 16b te Rotterdam, huizen gebouwd te Tuindorp. Door diezelfde firma worden ook huizen gebouwd te Zaandam, op welk laatstgenoemde bouwwerk de arbeiders in staking zijn gegaan. Op Vrijdag 14 Juli 1950 verschenen er op het bouwwerk te Coevorden, twee personen, genaamd:

1. W i l l e m, M A N S, Gehuwd, timmerman, geboren 6 Juni 1915 te Zaandam, wonende aldaar J.C. Van Wessenstraat 41;
2. W i l l e m, K E E N, Gehuwd, landarbeider, geboren 7 Juli 1913 te Sleen, wonende Veenoord 218, gemeente Sleen (Post Nieuw-Amsterdam);

die aan de aldaar werkzame arbeiders pamfletten verspreidden, voor welker inhoud wordt verwezen naar de hierbij gevoegde pamfletten.

In een gesprek deelde MANS, voornoemd, mede, dat hij te Zaandam bezoldigd bestuurder was van de E.V.C. Uit verschillende uitlatingen bleek dat hij sterk Communistisch gezind was. Volgens hem zou genoemde firma over ongeveer 1½ jaar geen bestaansmogelijkheid meer hebben, aangezien de Communisten dan in Nederland de macht in handen zouden hebben. Op de vraag: "Hoe komt het dat in de circulaire staat vermeld dat de vakbonden, met uitzondering van de E.V.C. de kassen gesloten houden, terwijl in de stakingsleiding ook personen hebben zitting genomen die behoren tot het N.V.B. en C.N.V."; antwoordde de Heer MANS: "De Heren B. List (N.V.V.) en Jac. Ofman (C.N.V.) zijn het niet eens met de mening van hun Organisatie."

KEEN, voornoemd, bleek lid te zijn van de E.V.C., zoals hij zelf verklaarde. Deze persoon hield zich echter op de achtergrond.

In opdracht van het Stakings-comité te Zaandam, was de Heer MANS per motorrijwiel naar Coevorden gekomen, teneinde aldaar de pamfletten te verspreiden en zonedig de arbeiders te bewegen geen gehoor te geven aan een verzoek van B. KNOL, wonende voorheen te Coevorden, Batavierstraat 21, thans wonende te Zaandam, uitvoerder voor genoemde firma op het bouwwerk te Zaandam, om voor genoemde firma te Zaandam te gaan werken.

Van de Heer Knol vernamen wij dat door deze tegen de leden van het stakingscomité een klacht wegens belediging zou worden ingediend, aangezien er in de op zijn persoon betrekking hebbende circulaire stond vermeld dat zijn pogingen om arbeiders te werven onder valse voorwendsels zouden zijn geschied.

De hiervoren vermelde pamfletten worden hierbij gevoegd.

Coevorden, 23 Juli 1950.

==

WAARSCHUWING !!

aande arbeiders van

COEVORDEN.

Waarde Makers,

Door B. Knol, Batavierstraat 22, worden onder VALSE VOORWENDSEIEN pogingen gedaan om arbeiders te werven (TE RONSEIEN) voor een werk in ZAANDAM, waar momenteel de arbeiders in STAKING STAAN tegen een poging van de Firma Muys en de Winter, waar Knol als uitvoerder werkzaam is, om de lonen van de arbeiders te verlagen.

De stakingsleiding, bestaande uit:

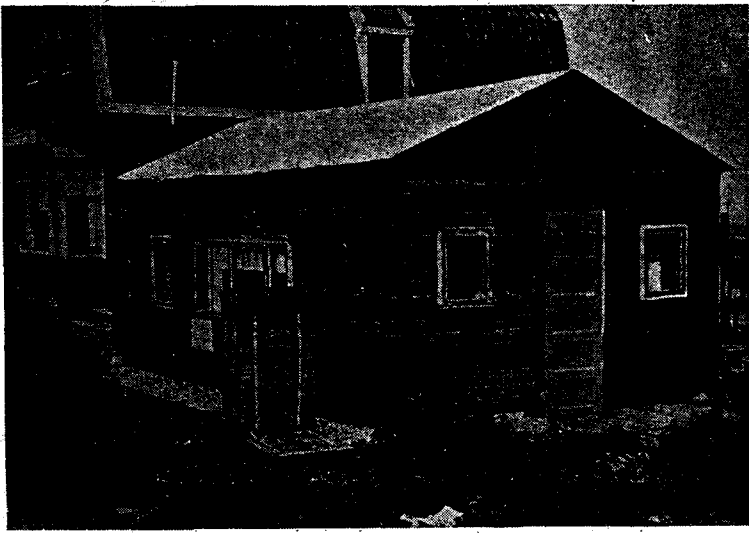
B. LIST (N.V.V.)
J. OSMAN (C.N.V.)
H.v.OOSTENBRUGGE (E.V.C.)
C. BAARS (Ongeorg.)

WAARSCHUWT DE ARBEIDERS NIET OP DE AANBIEDINGEN
VAN KNOL IN TE GAAN.

Ter verduidelijking van de situatie in Zaandam ontvangt U hierbij tevens een door ons uitgegeven manifest, waarin de situatie volledig wordt uiteengezet.

WIJ REKENEN EROP DAT DE ARBEIDERS VAN COEVORDEN
ZICH NIET ALS ONDERKRUIPER LATEN RONSEIEN!!!

DE STAKINGSLEIDING.

E

er is een ernstig gebrek aan woningen in Zaandam. Nevenstaande foto laat zien op welke wijze men

poogt dit probleem op te lossen. Met toestemming van de overheid bouwt men, uit nood gedwongen, zelf woningen, die deze naam nauwelijks verdienen.

En dit gebeurt in een tijd, dat er bouwmaterialen voldoende aanwezig zijn, terwijl arbeiders beschikbaar en bereid zijn om van deze materialen goede woningen te bouwen.

Wat is dan de oorzaak, dat het woningen-tekort in Zaandam eerder toe- dan afneemt?

De oorzaak ligt hierin, dat de regering het geld liever weggooit aan straaljagers, bommenwerpers en ander oorlogstuig, dan het te besteden voor het bouwen van volkswoningen. Daarbij komt dan nog, dat aan die enkele woningen die nog gebouwd mógen worden, de aannemers ten koste van de lonen der bouwvakarbeiders, hogere winsten in de wacht willen slepen.

Hiervan dreigen een 80-tal Zaanse arbeiders de dupe te worden.

Deze arbeiders, werkzaam aan de bouw van 160 Montagewoningen aan de Meidoornstraat te Zaandam, werden met ingang van 12 Juni voor een belangrijke loonsverlaging geplaatst.

Met niet minder dan 30 % werden de lonen verlaagd en hiervoor zou dan een tarief-stelsel in de plaats komen, waardoor de arbeiders per week minstens f 7.50 minder aan loon zouden ontvangen.

Terwijl de huren dreigen te worden verhoogd met minstens 15 %, de subsidie's op de levensmiddelen weder worden opgeheven, met het gevolg, dat de prijzen o.a. van brood en margarine belangrijk in prijs zullen stijgen, pogen de ondernemers de lonen, in plaats van te verhogen, te verlagen.

Nadat van Maandag tot Donderdag de arbeiders door middel van overleg hebben gepoogd de staking te voorkomen, is op Donderdag 15 Juni j.l. de staking een feit geworden.

Voor deze staking is in de eerste plaats de firma Muys en De Winter verantwoordelijk.

Verantwoordelijk voor een nog langere duur van de staking zijn allen, die zich aan de zijde van deze firma scharen en de stakers in de rug aanvallen.

Dat zijn zij, die in de kranten w.o. »Het Vrije Volk«, »De Zaanlander« en »De Typhoon« artikelen schrijven, waarin wordt gesuggereerd, dat de arbeiders zonder enige aanleiding staken, terwijl genoemde kranten verder met alle mogelijke middelen de verhoging van de ministers-salarissen met f 120.— per week en die der kamerleden met f 40.— per week trachten goed te praten.

Dat is ook Burgemeester Thomassen van Zaandam, die de poging tot bemiddelen waarom door de stakers is verzocht, onder formele voorwendselen van de hand heeft gewezen.

Wat zij willen bereiken, n.l. de staking bij de bevolking in discredit te brengen, is hen niet gelukt en zal hen nooit gelukken.

Hiervoor staan de stakers, ondersteund door de Zaanse arbeiders, borg.

Geen loonsverlaging, maar loonsverhoging eisen de stakers!

Hiervoor strijden zij en trachten zij te onderhandelen. Om de staking zo snel mogelijk te beëindigen zijn zij bereid het tarief-stelsel te aanvaarden, waarbij het oude loon als minimum moet worden gegarandeerd.

Veel geld is nodig om de stakers een uitkering te verstrekken, daar, met uitzondering van de A.B.W.B. (E.V.C.), de vakbonden de kassen gesloten houden.

In de eerste stakingsweek is reeds f700.- ingezameld. Hieruit blijkt duidelijk dat de stakers kunnen rekenen op de steun van elke arbeider.

Daarbij komt dan nog, dat de bouwvakarbeiders van de grootste bouwwerken in Zaandam, naast financiële steun ook de daadwerkelijke solidariteit hebben beloofd.

Zaanse arbeiders,

Laat ook Uw protesten klinken tegen deze aanslag op ons loon!

Eist van de firma Muys en De Winter, Beukelsdijk 16b te Rotterdam, inwilliging van onze eisen.

Stuurt afschriften aan Burgemeester Thomassen.

Wanneer de poging om onze lonen te verlagen zou gelukken, dan komen ook de aanslagen op UW loon.

Steunt daarom onze strijd!

Tegen loonsverlaging!

Hoog de solidariteit!

Stakings-comité,
B. LIST, N.V.V.
H. VAN OOSTENBRUGGE, E.V.C.
JAC. OFMAN, C.N.V.
C. BAARS, ONG.

UITTREKSEL

Uit : OD 343

Naam: MAANDRAPPORTEN GELDERLAND

Voor : OD 209⁹

Naam: STAKINGEN (WOLDE)

Ag. nr: 88814

Afz. : ID NIJMEGEN

Datum: 3-7-50

Aard van het stuk: Maandoverzicht Juni 1950 van ID Nijmegen

In bvgn.maandrapport wordt het volgende meegedeeld:

Op 12 Juni 1950 brak er een wilde staking uit onder de arbeiders van de steenfabriek "NV Voorheen ten CATE & Co" te Lienden. Aan deze staking werd door 20 arbeiders deelgenomen. De directie had de lonen van deze arbeiders met F.o.75 per week verlaagd, omdat zij boven de wettelijk toegestane loongrens uitkwamen. De arbeiders gingen hiermede niet accoord en legden het werk neer. Op 16 Juni 1950 hebben de stakers het werk weer hervat met aanvaarding van de loonsvermindering. De staking had een rustig verloop en ongeregelheden zijn niet voorgekomen. Op de staking is, voor zover kon worden nagegaan geen politieke invloed uitgeoefend. Activiteit van extremistische groeperingen is niet waargenomen.

Uitgetr. door:

RM

Op aanwijzing van: BV

Datum:

31-7-50

UITTREKSEL

Uit : OD 345

Naam: MAANDRAPPORTEN NOORD-HOLLAND.

Voor : OD 209⁹

Naam: STAKINGEN (WILDE)

Ag.nr: 88812

Afz. : ID Zaandam

datum: 1-7-50.

Aard van het stuk: Maandoverzicht Juni 1950 van ID Zaandam.

Op een complex nieuwbouw in de Meidoornstraat, alhier, is op Donderdag, 15 Juni 1950, om 9.30 uur een staking uitgebroken

Het betrof tachtig a negentig bouwvakarbeiders in dienst van het bouw-en aannemersbedrijf Muys & de Winter, gevestigd Beukelsdijk 16 B te Rotterdam.

Toen de directie van Muys & de Winter over wilde gaan *van 2.9.* aangenomen op tariefwerk, eisten de arbeiders een netto-loon van f.55.- per week. Van de nieuwe tariefregeling (opgesteld aan de hand van gegevens van het bureau Berenschot te Hengelo) kon volgens genoemde directie niet worden afgeweken, wilde men niet in conflict komen met het college van Rijksbemiddelaars. Uit de stakers werd een actie-comité gekozen, waarin één EVC-er zitting had, nl. Hendrik van Oostenbrugge, geboren 8-7-08 te Zaandam, wonende te Zaandam, Baltischestraat 8. Namens de EVC(ABWB), die achter de staking staat, bemoeide zich met het conflict de bezoldigde bestuurder Marcus PLOOIJER geboren 14-4-21 te Zaandam, wonende te Koog aan de Zaan, de Ruyterstraat no.38.

De staking duurt tot opheden voort; ongeregeldheden hebben zich niet voorgedaan.

Uitgetr. door: IV

Op aanwijzing van: BV

Datum: 24-7-50.

VERTROUWELIJK

OP KAART
ACD/ <i>JK</i>
DAI: <i>17/10/50</i>
PAR: <i>EL</i>

6.133

1 JUL 1950
ACD/ <i>08424</i>

Aanvullend rapport.

In aansluiting op het rapport I.D. No. 222/50 bericht ik

U nog het volgende:

Op Woensdag 28 Juni 1950 des middags te omstreeks 12.30 uur werd namens de firma Muys & de Winter politieassistentie gevraagd om een onbekend persoon van het bouwwerk te doen verwijderen, die zonder acht te slaan op de bordjes "verboden toegang" en de vordering van de opzichter om het terrein te verlaten, toch bleef, om de arbeiders toe te spreken i.v.m. de bouwvakstaking te Zaandam.

De man werd door de politie van het terrein verwijderd en kreeg een proces-verbaal. Hij was genaamd: Johannes Adrianus Antonius van der Linden, geboren te Breda 25-7-06, wonende aan de Fagelstraat 55 III te Amsterdam, hoofdbestuurder EVC bouwvakken. Buiten het terrein heeft hij daarna toch gesproken met de ijzerwerkers en vlechters van de firma Scherphuis en o.a. medegedeeld dat de jeugdige arbeiders van het groepje luisteraars te weinig verdienden en meer moesten eisen. (Dit betreft twee jeugdige werklieden, die nog ongeschoold zijn.) Voorts zeide hij, dat de jood Hagen vijf gulden te weinig verdiende en dat voor een zekere Reyenga (oud NSB'er) te weinig kostgeld betaald werd, zodat deze van zijn loon moest bijpassen. Met Reyenga wordt bedoeld Jitse Reyenga, wonende aan de Alb. Cuyppstraat 95 III te Amsterdam. Deze is door Scherphuis aangenomen, omdat hij als zelfstandig ijzerbuiger vrijwel geen werk kon krijgen daar hij politiek delinquent was. De bepaling werd echter gemaakt dat hij de helft van het kostgeld zelf moest betalen, omdat hem was toegestaan kleine karweitjes voor eigen rekening uit te voeren. Hiermede was Reyenga accoord gegaan. De overige werklieden schonken slechts weinig aandacht aan de woorden van Van der Linden en gingen te circa 14.30 uur weer aan het werk. De eerder genoemde van Dijk en Stol hebben daarna vrijwel geen werkzaamheden meer verricht en gingen voort met actie voeren onder de overige arbeiders. De volgende dag, Donderdag 29 Juni 1950, werden van Dijk, Stol en Hagen in opdracht van de firma Muys & de Winter op staande voet door Scherphuis ontslagen, omdat zij voortgingen met actie voeren, waardoor het gevaar bestond dat de overige arbeiders eveneens het werk zouden gaan neerleggen. Hen werd de toegang tot het bouwterrein verboden. Zij zouden zich in verbinding stellen met het EVC hoofdbestuur bouwvakken. Tot staking is het niet gekomen. De orde werd niet verstoord. De ex-politiek delinquent Reyenga deelde mede, dat hij ook lid was van de EVC.

Zijnog gemeld, dat het loom Fl. 1.20 per uur plus 25% bedraagt, waarbij nog een prestatieloon tot een maximum van 30 % uitbetaald kan worden.

Het nettoloon bedraagt in ieder geval f. 55.00 per week. De E.V.C.
bestuurder Van der Linden eiste een minimumloon van f. 60.00 per week.

Schiedam, 30 Juni 1950.

lmf

Onderwerp: Stakingsactie.

1 JULI 1950

ACD/ J. J. J. J.

Uit betrouwbare bron vernamen wij, dat aan de Schiedamseweg alhier door een drietal EVC'ers op een bouwwerk een stakingsactie was ontketend.

Een onderzoek bracht het volgende aan het licht.

Voor rekening van de gemeente Schiedam worden aan de Schiedamseweg te Schiedam (v.m. Kethel) door de firma Muys en de Winter uit Amsterdam een aantal Airleywoningen gebouwd. Het beton-cement- en vlechtwerk wordt uitgevoerd door de firma G.B. Scherphuis, van Ostadestraat 312 te Amsterdam.

De heer Scherphuis heeft drie Amsterdamse EVC'ers in dienst t.w.

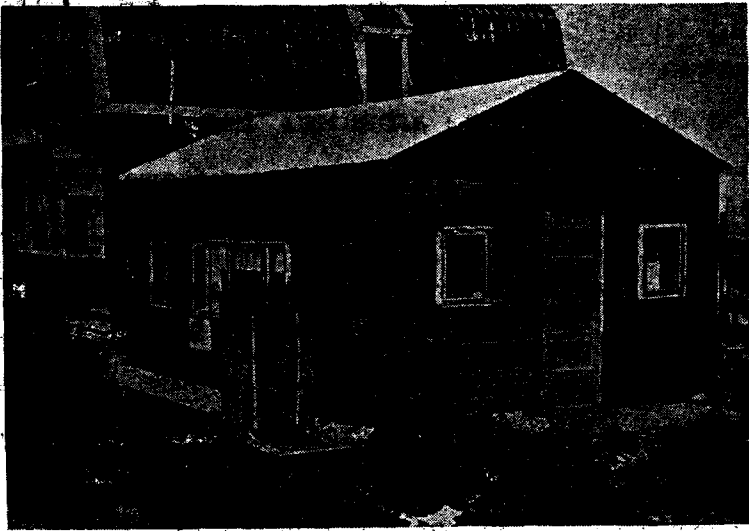
OK 1/2
Adrianus van Dijk, geb. 16-4-87, wonende Witteburgergracht 59 huis Amsterdam,
Adrianus Stol, geb. 30-3-12, wonende Molukkenstraat 186 I te Amsterdam en
Thys Hagen, geb. 3-4-18, wonende Marcopolostraat 74 II te Amsterdam.

In verband met een uitgebroken bouwvakstaking te Zaandam bij bovengenoemde firma's, had Stol van het EVC hoofdbestuur-bouwwakken te Amsterdam de opdracht gekregen te trachten op het bouwwerk te Schiedam gelden in te zamelen voor de stakers in Zaandam en ook te proberen de bouwvakarbeiders tot staken te bewegen. Het inzamelen van geld had op Maandag 26 Juni 1950 in het geheel geen succes, omdat de arbeiders op het bouwwerk aan de Schiedamseweg alhier weigerden iets te geven. Vervolgens probeerde Stol een reden tot staken te vinden, waartoe hij zich in verbinding stelde met de jood Thys Hagen, die ongehuwd is en volgens voorafgaande overeenkomst vijf gulden per week minder verdient dan de gehuwde arbeiders. Ook deze actie had geen succes omdat de heer Scherphuis zich met het drietal in verbinding stelde en hen erop wees, dat alle arbeiders accoord waren gegaan met de voorafgeregelde salarissen. Bovendien zeide hij, dat hij een stille stakingsactie te Schiedam onmiddellijk zou laten volgen door ontslag van de aanstokers. Hierop deelde Stol mede, dat hij het hoofdbestuur in Amsterdam zou opbellen en zou mededelen, dat een staking te Schiedam geen succes kon hebben, omdat de arbeiders weigerden mede te doen. Te 15.30 uur heeft Stol inderdaad naar Amsterdam getelefoneerd, althans hij verliet met toestemming van Scherphuis het terrein om in Kethel te kunnen opbellen. Hij zou zich in verbinding stellen met Joop van der Linden of een zekere Woudenberg, beiden gesalarieerd hoofdbestuurder EVC bouwvakken Amsterdam. Een bericht omtrent de staking in Zaandam komt voor in de "Waarheid" van 24-6-1950 onder het hoofd: " De bouwvakstaking.- Vrouwen staan achter stakende mannen."

Tot ongeregelheden is het in Schiedam niet gekomen. De werkzaamheden werden zonder stagnatie voortgezet. Stol zeide nog tegen Scherphuis dat van Dijk en hij ontslag zouden nemen, indien het EVC hoofdbestuur toch van hen zou eisen een staking op het werk te Schiedam te ontketenen.

Schiedam 27 Juni 1950.

J. J. J. J.

B.V.

1013

a'dam

NO 2099

E

er is een ernstig gebrek aan woningen in Zaandam. Nevenstaande foto laat zien op welke wijze men

poogt dit probleem op te lossen. Met toestemming van de overheid bouwt men, uit nood gedwongen, zelf woningen, die deze naam nauwelijks verdienen.

En dit gebeurt in een tijd, dat er bouwmaterialen voldoende aanwezig zijn, terwijl arbeiders beschikbaar en bereid zijn om van deze materialen goede woningen te bouwen.

Wat is dan de oorzaak, dat het woningen-tekort in Zaandam eerder toe- dan afneemt?

De oorzaak ligt hierin, dat de regering het geld liever weggooit aan straaljagers, bommenwerpers en ander oorlogstuig, dan het te besteden voor het bouwen van volkswoningen. Daarbij komt dan nog, dat aan die enkele woningen die nog gebouwd mógen worden, de aannemers ten koste van de lonen der bouwvakarbeiders, hogere winsten in de wacht willen slepen.

Hiervan dreigen een 80-tal Zaanse arbeiders de dupe te worden.

Deze arbeiders, werkzaam aan de bouw van 160 Montagewoningen aan de Meidoornstraat te Zaandam, werden met ingang van 12 Juni voor een belangrijke loonsverlaging geplaatst.

Met niet minder dan 30 % werden de lonen verlaagd en hiervoor zou dan een tarief-stelsel in de plaats komen, waardoor de arbeiders per week minstens f 7.50 minder aan loon zouden ontvangen. Terwijl de huren dreigen te worden verhoogd met minstens 15 %, de subsidie's op de levensmiddelen weder worden opgeheven, met het gevolg, dat de prijzen o.a. van brood en margarine belangrijk in prijs zullen stijgen, pogen de ondernemers de lonen, in plaats van te verhogen, te verlagen.

Nadat van Maandag tot Donderdag de arbeiders door middel van overleg hebben gepoogd de staking te voorkomen, is op Donderdag 15 Juni j.l. de staking een feit geworden.

Voor deze staking is in de eerste plaats de firma Muys en De Winter verantwoordelijk. Verantwoordelijk voor een nog langere duur van de staking zijn allen, die zich aan de zijde van deze firma scharen en de stakers in de rug aanvallen.

Dat zijn zij, die in de kranten w.o. »Het Vrije Volk«, »De Zaanlander« en »De Typhoon« artikelen schrijven, waarin wordt gesuggereerd, dat de arbeiders zonder enige aanleiding staken, terwijl genoemde kranten verder met alle mogelijke middelen de verhoging van de ministers-salarissen met f 120.— per week en die der kamerleden met f 40.— per week trachten goed te praten.

Dat is ook Burgemeester Thomassen van Zaandam, die de poging tot bemiddelen waarom door de stakers is verzocht, onder formele voorwendselen van de hand heeft gewezen.

Wat zij willen bereiken, n.l. de staking bij de bevolking in discrediet te brengen, is hen niet gelukt en zal hen nooit gelukken.

Hiervoor staan de stakers, ondersteund door de Zaanse arbeiders, borg.

Geen loonsverlaging, maar loonsverhoging eisen de stakers!

Hiervoor strijden zij en trachten zij te onderhandelen. Om de staking zo snel mogelijk te beëindigen zijn zij bereid het tarief-stelsel te aanvaarden, waarbij het oude loon als minimum moet worden gegarandeerd.

Veel geld is nodig om de stakers een uitkering te verstrekken, daar, met uitzondering van de A.B.W.B. (E.V.C.), de vakbonden de kassen gesloten houden.

In de eerste stakingsweek is reeds f700.- ingezameld. Hieruit blijkt duidelijk dat de stakers kunnen rekenen op de steun van elke arbeider.

Daarbij komt dan nog, dat de bouwvakarbeiders van de grootste bouwwerken in Zaandam, naast financiële steun ook de daadwerkelijke solidariteit hebben beloofd.

Zaanse arbeiders,

Laat ook Uw protesten klinken tegen deze aanslag op ons loon!

Eist van de firma Muys en De Winter, Beukelsdijk 16b te Rotterdam, inwilliging van onze eisen.

Stuurt afschriften aan Burgemeester Thomassen.

Wanneer de poging om onze lonen te verlagen zou gelukken, dan komen ook de aanslagen op UW loon.

Steunt daarom onze strijd!

Tegen loonsverlaging!

Hoog de solidariteit!

Stakings-comité,
B. LIST, N.V.V.
H. VAN OOSTENBRUGGE, E.V.C.
JAC. OFMAN, C.N.V.
C. BAARS, ONG.

UITTREKSEL

Uit : OD 343

Naam: Maandrapporten Gelderland.

Voor : OD 209⁹

Naam: Stakingen (wilde)

Ag. nr: 87374

Afz. : Nijmegen

Datum: 5.6.1950.

Aard van het stuk: Pol.activiteit Mei 1950 te Nijmegen.

Op 17 Mei 1950 brak een wilde staking uit onder de arbeiders van de steenfabriek "De Tollewaard" te Lienden. Aan de staking werd door 20 arbeiders van de steenmakersploeg deelgenomen. De stakers eisten een hoger loon dan het basisloon, waarvoor volgens contract gewerkt moet worden. Op 23 Mei 1950 is het geschil bijgelegd en hebben de stakers het werk hervat. De staking had een rustig verloop. Er werd niet gepost. Op de stakers is door politieke personen, voor zover kan worden nagegaan, geen invloed uitgeoefend.

Uitgetr. door: ACD 4b. HG

Op aanwijzing van: B V.

Datum: 5.7.50

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

27 Mei 1950.

31 MEI 1950

ACD/06367

6.418

Doss.25/80

Onderwerp: Staking timmerlieden

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Op Vrijdag 19 Mei 1950 brak een conflict uit onder de timmerlieden van het bouwwerk aan de Roemer Visscherstraat bij de Melis Stakelaan te 's-Gravenhage.

Dit werk wordt uitgevoerd door de firma BUS uit Wormerveer. Het conflict ontstond, doordat de timmerlieden niet accoord gingen met een uitkering van f.2,50, voor de Hemelvaartsdag en de a.s. 2e Pinksterdag.

Het is n.l. gewoonte, dat voor dergelijke feestdagen vacatiebonnen worden verrekend.

Daar de werknemers hiermede niet aan een vol dagloon komen, wordt door de patroon een toeslag betaald. In dit geval werd deze toeslag door de patroon op f.2,50 gesteld.

De timmerlieden, ongeveer 30 man, wensten echter een hogere toeslag.

Hierover werd op Vrijdag 1950 door de werknemers en de uitvoerder onderhandeld.

Daar men niet tot overeenstemming kwam, besloten de timmerlieden van wie een belangrijk deel zou zijn georganiseerd in de E.V.C., om met ingang van Zaterdag 20 Mei 1950 het werk neer te leggen.

Nadat op Maandag 22 Mei 1950 aan de timmerlieden was medegedeeld, dat aan hun verlangens zou worden voldaan, hebben allen het werk hervat.

Intussen werd nog vernomen, dat van overheidswege wordt gewerkt aan een nieuwe tariefregeling voor alle bouwvakarbeiders. Indien deze nieuwe regeling wordt doorgevoerd, zo werd zowel van werkgevers- als van werknemerszijde vernomen, zou dit voor de werknemers een vermindering van loon betekenen.

Als resultaat van een en ander wordt rekening gehouden met de mogelijkheid van een algemeen conflict onder de bouwvakarbeiders. (einde)

3

UITTREKSEL

Uit : OD 345

Naam: MAANDRAPPORTEN NOORD-HOLLAND

Voor : OD 209-9

Naam: WILDE STAKINGEN

Ag. nr: 85008

Afz. : ID Zaandam

Datum: 4-5-50

Aard van het stuk: rapp.betr.verkiezingscampagne CPN, welke op 2 April 1950 begon.

Tenslotte werd op 19 April 1950 op een complex woningen in aanbouw, door ongeveer 40 werklieden gedurende 5 uur gestaakt. Het ging om een verhoging van een loontoeslag van 25 op 30 %, welke verhoging inderdaad werd verkregen. Bepaalde personen traden hierbij niet op de voorgrond.

Uitgetr. door: vde

Op aanwijzing van: B V

Datum: 30-6-50

UITTREKSEL

Uit : OD 344

Naam: MAANDRAPPORTEN UTRECHT.

Voor : OD 209⁹

Naam: STAKINGEN (WILDE).

Ag.nr: 83692

Afz. : ID Amersfoort

datum: 13-4-50.

Aard van het stuk: Maandrapport over de maanden Februari en Maart 1950.

Op 17 Maart 1950 brak er een staking uit onder de schilders werkzaam bij de bouw van Montagewoningen aan de Hooglandseweg te Amersfoort. Aan deze staking werd door een zevental schilders deelgenomen. Het betrof hier een loonconflict met de aannemer der schilders, die een belofte niet zou zijn nagekomen. Bij een dezerzijds gesteld onderzoek is komen vast te staan, dat de EVC geheel buiten deze staking stond. Het geschil tussen aannemer en schilders werd spoedig opgelost en op 20 Maart 1950 werd het werk door alle stakers wederom hervat. De staking had een rustig verloop. Een op deze staking betrekking hebbend artikel uit De Waarheid dd.13-3-50 wordt hierbij overgelegd:

Staking Amersfoortse schilders

De schilders (7 man) bij de Montagewoningbouw te Amersfoort hebben vandaag het werk neergelegd. Zij verdienen f 0.97 per uur. Wanneer zij per week een woning per man schilderen ontvangen zij boven dit loon een toeslag van 6 pct. Indien de woning in een week niet klaar komt, dan moet het werk aan het overgebleven gedeelte voor f 0.97 per uur worden gedaan. Dus zonder loonsysteem.

Vorige week Maandag wees de patroon de schilders elk een woning toe. Het de mededeling, dat deze Maandagavond in de plamuur en Woensdagavond in de schuurverf moest staan. Bovendien moest dan de woning schoongemaakt zijn. Een onmogelijkheid.

Een andere grief is, dat de schilders in plaats van Zaterdag, Maandag het loon zouden ontvangen.

Bangzind hebben de schilders besloten in staking te gaan. Zij zijn vastbesloten de strijd tot een goed einde te brengen.

Waarheid 13/3 1950.

Uitgetr. door: I.V.

Op aanwijzing van: B ?

Datum: 9-5-50.

UITTREKSEL

Uit : OD 340

Naam: MAANDRAPPORTEN FRIESLAND

Voor : OD 209⁹

Naam: STAKINGEN (WILDE)

Ag. nr: 83354

Afz. : ID Leeuwarden

Datum: 8-4-50.

Aard van het stuk: Maandverslag Friesland.

De in het vorige maandrapport vermelde staking te Oudeschouw onder IRNSUM, gemeente Rauwerderhem, werd op 16 Maart 1950 opgeheven. Een en ander had een zeer rustig verloop.

Uitgetr. door: ~~XXXXXX~~ I.V.

Op aanwijzing van: B V.

Datum: 25-5-50.

Wilde staking bij
nieuwbouw arbeiderswoningen
te Leiden.

B

6.413
I.D. 15 MRT 1950
ACD/01918

De wilde staking, welke op Donderdag, 9 Maart 1950, uitbrak bij de nieuwbouw van arbeiderswoningen in de omgeving van de Julianastraat te Leiden, is op Maendag, 13 Maart 1950 beëindigd. De 67 timmer- en opperlieden en metselaars, werkzaam bij de firma Van der BENT en Zonen, die het werk hadden neergelegd, zijn op laatstgenoemde datum weer aan het werk gegaan.

De arbeiders hebben het werk op de oude voorwaarden hervat, daar de firma Van der BENT en Zonen niet bereid was aan de verlangens der arbeiders tegemoet te komen.

De vakbonden hebben zich niet met de staking bemoeid.

Leiden, 13 Maart 1950.

Wilde staking bij
nieuwbouw arbeiderswoningen
te Leiden.

DIENSTGEHEIM.

I.D. 1840 Z.

6.41
6.413.

14 MRT 1950
ACD/01/060

Op Donderdag, 9 Maart 1950, te 13.30 uur, brak onder de timmer- en opperlieden en metselaars, werkzaam aan de nieuwbouw van arbeiderswoningen in de omgeving van de Julianastraat te Leiden, een wilde staking uit.

Door de firma M. van der BENT en Zonen, ~~wonende~~ te Wasse- naar, Johan de Wittstraat 5, worden achter vorengenoemde straat, in opdracht van de woningbouwvereniging "De Eendracht" te Leiden, 294 nieuwe arbeiderswoningen gebouwd. Genoemde firma Van der BENT betaalt aan de werklieden het door de Rijksbemiddelaar vastgestelde loon plus de toegestane toeslagen. Reeds in het begin der week hadden de werklieden om loonsverhoging gevraagd, daar zij, in verband met de steeds duurder wordende levensmiddelen, niet meer van hun weekloon konden rondkomen. De directie der firma zei niet aan de verlangens van de arbeiders te kunnen voldoen, daar reeds het maximum loon werd uitbetaald en/bij uitbetaling van hoger loon moeilijkheden met de Overheid kreeg. Uit protest legden toen alle timmer- en opperlieden en metselaars, 67 man in totaal, het werk neer. Deze arbeiders zijn georganiseerd in de navolgende vakorganisaties, C.N.V. K.A.B. en N.V.V.

/ zij

De staking wordt niet door de respectievelijke hoofdbesturen gesteund.

Leiden, 11 Maart 1950.

UITTREKSEL

Uit : OD 340 Naam: MAANDRAPPORTEN FRIESLAND
Voor : OD 209⁹ Naam: WILDE STAKINGEN
Ag.nr: 81779 Afz. : I.D. Leeuwarden datum:10-3-50.
Aard van het stuk: Maandverslag v. politieke activiteit.

AFSCHRIJF,

Ik moge U berichten dat in de afgelopen maand de politieke activiteit in de District zeer gering was.

Vergaderingen van daarvoor in aanmerking komende partijen en verenigingen, waarvan de verslagen geregeld aan U worden doorgezonden, zijn de afgelopen maand niet gehouden.

Op 6 Maart j.l. hebben de arbeiders, die werkzaam zijn bij de bouw van een brug te OUDESCHOUW onder I R N S U M , gemeente Rauwerderhem, hun werk gestaakt. Het betreft hier een vijftal arbeiders, die uit solidariteit in staking zijn gegaan, vanwege een ontslagaanzegging van een tweetal medewerkers. Bedoelde 2 arbeiders werden door de opzichter van de Amsterdamse Aannem. Mij. C.V. v/h gevestigd te Amsterdam ontslagen wegens luiheid.

Alles verloopt zeer rustig en de overige arbeiders die bij deze staking zijn betrokken, allen lid van de EVC Volgens een mededeling van de betrokken opzichter zouden de stakers hebben geprobeerd de arbeiders, die aan een andere brug te S P A N N E N B U R G werken, eveneens tot staking over te halen, hetwelk echter geen resultaat had. Het werk te SPANNENBURG (gemeente Doniawerstal) wordt eveneens door dezelfde Amsterdamse Aann. Mij. C.V. v.h. uitgevoerd.

Noord-Friesland
10-3-50.

Uitgetr. door: JR
Datum: 14-4-50.

Op aanwijzing van: B V.

6.419 4

Commissariaat van Politie - Kerkrade

Telefoon No. 2345

6.419
13 FEB 1950
ACD/79069

(Men gelieve bij het antwoord het kenmerk, de dagtekening en het onderwerp van dit schrijven te vermelden)

AAN

de Binnenlandse Veiligheids Dienst,
te

's-Gravenhage.

Uw kenmerk n ^o <u>77353</u>	Uw brief van 28.1.1950.	Ons kenmerk La. no. 3437/2	KERKRADE Datum 5.1.1950.
Onderwerp: Staking bij de D.U.W.			
Bijlagen: een.			

Naar aanleiding van Uw hiervoor aangehaald schrijven heb ik de eer Uedelgestrenge bijgaand te doen toekomen, het rapport mijner administratie no. 3437/2 dd. 6 Februari 1950 (vertrouwelijk).

Naar de inhoud hiervan veroorloof ik mij, ter bekorting, te verwijzen.

De Commissaris van Politie,

~~A. Geeraedts.~~

No. 3437/2 vertrouwelijk.

R A P P O R T

Naar aanleiding van een schrijven van het Hoofd van de Dienst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken te 's-Gravenhage, dd. 28 Januari 1950, no. 77353, betreffende de staking bij de D.U.W., heb ik Mathias Kaanen, brigadier van gemeentepolitie te Kerkrade, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, de eer UWelEdelgestrenge, het volgende te rapporteren:-----
De juiste personalien van de betrokken arbeiders zijn als volgt:-----
1. REGELING, Heinz Harry, geboren 7 December 1928 te Essen, ongehuwd, Nederlander, wonende te Kerkrade, Grensstraat 13;-----
2. REGELING, Johan Franz Friedrich, geboren 2 Juli 1927 te Essen, ongehuwd Nederlander, wonende te Kerkrade, Grenzstraat 13;-----
3. HEIJENRATH, Johan Hubertus, geboren 9 Mei 1922 te Simpelveld, gehuwd, zonder nationaliteit, voorheen Nederlander, wonende te Kerkrade, Heiluststraat 98;-----
4. RAMACKERS, Antoon, geboren 11 April 1923 te Worm (Dld), gehuwd, zonder nationaliteit, voorheen Nederlander, wonende te Kerkrade, Hammijnstraat 61.
5. THOMASSEN, Andreas, geboren 5 Februari 1925 te Kerkrade, gehuwd, Nederlander, wonende te Kerkrade, Kampstraat 22;-----
6. HEUTEN, Karel Hubertus, geboren te Kerkrade, 5 April 1923, ongehuwd, Nederlander, wonende te Kerkrade, Bijckerstraat 6;-----
7. GODSCHALK, Joannes Lambertus, geboren 29 Januari 1903, gehuwd, Nederlander, wonende te Kerkrade, Kapelweg 36;-----
8. HAAGMANS, Johan Joseph, geboren 25 April 1925 te Vaals, gehuwd, Nederlander, wonende te Kerkrade, Bijckerstraat 58.-----
Vorengenoemden waren in dienst van de D.U.W. werkzaam bij de aanleg van het sportterrein aan de Palmstraat, alhier, en belast met het legaliseren van het terrein. Bij de hiertoe benodigde grondwerkzaamheden deden zich bijzondere moeilijkheden voor doordat de weg te werken grond hoog geladen moest worden d.w.z. de kipwagens waarin de grond geladen moest worden, stonden vrij hoog. Met het vaststellen van het accoordloon voor deze werkzaamheden, was hiermede rekening gehouden. Bovengenoemden behoorden z.g. tot een ploeg en haalden bij het gestelde accoord slechts een loon van 52 cent per uur. Dit in tegenstelling tot de andere ploegen, waarin nog merendeels oudere arbeiders waren ingedeeld, die bij hetzelfde accoordloon en dezelfde werkzaamheden, gemiddeld 70 cent per uur haalden. Kennelijk was dit niet het gevolg van het gestelde accoordloon maar wel het gevolg van het niet behoorlijk willen werken. In deze ploeg arbeiders zijn namelijk meerdere ontevreden elementen, allen oud-politieke delinquenten. Voor zover kon worden vastgesteld is geen van hen thans georganiseerd. Er is bij dit geschil geen enkele invloed uitgeceft door de E.V.C. of de C.P.N. De betrokken arbeiders hebben geheel zelfstandig gehandeld waarbij is gebleken dat Regeling J.F.F. en Ramackers A. de woordvoerders waren.-----
Zoals reeds gerapporteerd werden allen drie dagen geschorst. Na deze drie dagen hebben allen, met uitzondering van beide vorengenoemden, het werk weer hervat onder hetzelfde accoordloon. Regeling had intussen werk gevonden in het bouwbedrijf ten Ramackers op 7 Januari 1950 is vertrokken naar de gemeente Heerlen, Hambeukerboom no. 8.-----

Kerkrade, 6 Februari 1950.
De brigadier van gemeentepolitie;

Aan de Heer Commissaris van Politie
te

K E R K R A D E

's-Gravenhage, 28 Januari 1950

No.: B 77353
Betr.: Staking bij de D.U.W.
V AV 3

VERTROUWELIJK

UITGEBOKT

and. 79869

Naar aanleiding van Uw schrijven van 5 Januari 1950 no. 3437/2, moge ik U verzoeken mij omtrent het daarin gerapporteerde loon-
geschil bij de D.U.W. wel enige meer uitvoerige inlichtingen te
willen doen verstrekken.

In het bijzonder zal ik gaarne een ruimere omschrijving van
de oorzaak der staking ontvangen, terwijl ik het op prijs zal stel-
len de volledige personalia te vernemen van de betrokken acht per-
sonen alsmede hoe deze zijn georganiseerd. Indien bij dit geschil
invloed mocht zijn uitgeoefend door de E.V.C. of de C.P.N., zal
ik daarmede gaarne in kennis worden gesteld, evenals met het ver-
loop en het eventueel einde der staking.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
✓ Namens deze,

L.L. van Laere.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te KERKRADE.

Nr. 3437/2.

9 JAN 1950

Onderwerp: Loongeschil bij de D.U.W.

B
77353

Kerkrade

R A P P O R T.

Hierbij hebben wij, Tegelaar, Johannes en Feller, Willem, beiden agent van gemeentepolitie te Kerkrade de eer Uedelgeestreege het volgende te rapporteren:

Op Dinsdag, 3 Januari 1950, omstreeks 12.00 uur, begaven wij, rapporteurs, ons in verband met mogelijke ongeregelheden in opdracht naar het kantoor van de Dienst Uitvoering Werken, gelegen aan de Kapellaan binnen de gemeente Kerkrade, alwaar zich een achtal personen op het terrein bij dit kantoor bevonden, die hun werkzaamheden bij de D.U.W. der gemeente Kerkrade hadden neergelagd.

Aldaar werd door ons gehoord, de uitvoerder der Nederlandse Heide Maatschappij, Knol H., oud 58 jaar, wonende te Oelsen, Nachtezaalstraat 25, die verklaarde:

"Ik ben als uitvoerder der N.H.M., belast met het toezicht bij de werkzaamheden aan het Sportterrein, gelegen aan de Palmstraat alhier. De bij mij werkzame arbeiders zijn van de D.U.W. der gemeente Kerkrade

Deze morgen omstreeks 10.15 uur, na de schafttijd legden een achtal arbeiders het werk neer, zonder mij, of de ploegbaas hiervan in kennis te stellen en begaven zich naar het Arbeidsbureau om zich te beklagen over het uurloon. Deze stelden hiervan het kantoor der N.H.M. in Sittard in kennis. Dit gaf mij opdracht deze personen drie dagen te schorsen. Toen de betrokken arbeiders zich aan het kantoor hier kwamen vervoegen, werden ze door mij hiervan in kennis gesteld. Zij bevinden zich nog steeds op het terrein bij dit kantoor."

De op het terrein aanwezige personen, die genaamd waren:

- ✓ Regeling, Heinz H., oud 21 jaar, wonende te Kerkrade, Grenstraat 13;
- ✓ Regeling, Johan F.P., oud 22 jaar, won. te Kerkrade, Grenstraat 13;
- ✓ Heijmraath, Johan H., oud 27 jaar, won. te Kerkrade, Heiluststraat 89;
- ✓ Hamkers, Antoon, oud 26 jaar, won. te Kerkrade, Hamijnstraat 61;
- ✓ Thomassen, Andreas, oud 21 jaar, won. te Kerkrade, Hamstraat 22;
- ✓ Heuten, Karel J., oud 26 jaar, wonende te Kerkrade, Eikerstraat 6;
- ✓ Godschalk, Johan G., oud 47 jaar, won. te Kerkrade, Kapelweg 36;
- X Haagmans, Johan J., oud 24 jaar, wonende te Kerkrade, Eikerstr. 58, werden door ons aangemaand het terrein te verlaten, waaraan door hen gevolg werd gegeven.

Waarvan door ons naar waarheid is opgemaakt dit rapport, getekend en gesloten te Kerkrade op 4 Januari 1950.

Aan:
De Commissaris van Politie
te
K e r k r a d e.

w.g. Tegelaar.
w.g. Feller.

- Voor eensluidend afschrift gezonden aan de heren:
1. Burgemeester van Kerkrade (3x),
 2. Procureur-Generaal fgd. Directeur van Politie te Den Bosch,
 3. Binnenlandse Veiligheidsdienst te Den Haag.

Kerkrade, 5 Januari 1950.
De Commissaris van Politie,

A. Deeraedts.

R' Stam

I.D.No.1439.

DIENSTGEHEIM

Ⓟ

B

Volgn.
23 DEC. 1949
ACD/76201
22 December 1949

Dezerzijds wordt bericht, dat al gedurende enige weken ongeveer 20 leden van het heierspersoneel van de hier, aan de Piekstraat 20 gevestigde firma Guis en Rietveld, in z.g. solidariteitsstaking waren, zulks in verband met een loonconflict onder de heiers van die firma te Amsterdam en Zaandam.

Vrijdag 16 December 1949 breidde deze staking zich hier te stede uit tot enkele andere werken, uitgevoerd door heierspatroons, verenigd in de z.g. "Combinatie".

Van stakerszijde werd beweerd, dat door de betrokken heierspatroons "besmet" werk was aangenomen, n.l. werk, dat oorspronkelijk door de firma Guis en Rietveld zou worden uitgevoerd.

Circa 45 personen namen deel aan deze staking, welke op touw was gezet door communistische elementen.

De na te noemen personen vervulden hierin een actieve rol:

aant.
ok

- (X) Klein, Arie, geb:20-10-97 te R'dam (bekend);
- (X) Boerlage, Barend, geb:1-4-05 te R'dam (bekend); en:
- (X) Meijer, Hendrik, geb:20-4-02 te Rotterdam (bekend).

De stemming onder de stakers was gedrukt, want men voelde er n.l. weinig voor te staken voor z.g. zwarte lonen.

Maandag 19 December 1949 werd het werk hervat, ook op de werken van de firma Guis en Rietveld.

Van werkgeverszijde wordt verklaard, dat de stakers genoeg hebben genomen met de officieel vastgestelde lonen.

Aan B.V.D.

11-11
S

UITTREKSEL	
Uit	: 00 345
Ag.no.	: 76174
Voor	: 05 269?

d.a.v. de NV-Brederode met werklieden op het bouwobject verscheen, die wél bereid waren voor het door haar vastgestelde loon te werken, verklaarden de 26 timmerlieden zich solidair met de 10 stakende metselaars, mede als protest tegen de tewerkstelling van de z.g. ongeschoolde metselaars. De stakende metselaars eisen uitbetaling van het met de onderaannemer overeengekomen loon. Dit werk vindt op normale wijze voortgang.

Daar het tot nu toe de ABWB niet is mogen gelukken de thans nog werkende arbeiders te bewegen de arbeid neer te leggen, werd op 4 December te Amsterdam op verschillende bouwwerken een proteststaking van één uur geproclameerd. Door middel van een manifest werden de Amsterdamse bouwvakarbeiders hiertoe opgeroepen. In dit manifest wordt o.m. de staking aan dit bouwobject "een rechtmatige strijd" genoemd en voorts verklaard: "en de stakers weten zich gedragen door de Amsterdamse bouwvakarbeiders."

En verder:

"Maar nu voltrekt zich het grootste schandaal van ná de bevrijding in Amsterdam. Brederode's Bouwbedrijf ontziet zich niet om met terreur en fascistische methoden de strijd van de bouwvakjongens te breken. Onder bescherming van de "machtsmiddelen van de Staat: metropolitie, hondembrigade, enz. wordt er op de Purmerweg gewerkt door geronselde onderkruipers van buiten. Dagelijks worden deze onderkruipers per autobus onder strenge politiebewaking aangevoerd." Het manifest besluit, na er de aandacht op gevestigd te hebben, dat de Amsterdamse bouwvakarbeiders dit niet accepteren, met: "Wij moeten tot de aanval overgaan."

Op 14 November 1949 werd een staking geproclameerd bij de Nederlandse Ovenbouw Maatschappij, uitvoerder van de ovenbouw aan de Zuidergasfabriek te Amsterdam. Deze staking omvatte 25 man, vond zijn oorzaak in het niet-nakomen van een z.g. met de ovenbouwers overeengekomen loon + een tarifiering voor dit speciale werk, waarvan maandelijks een afrekening zou volgen.

Aan de gemaakte overeenkomst schijnt de werkgever zich niet te hebben gehouden. Hij wenste niet eerder af te rekenen dan bij het einde van het werk, of 30% direct en de resterende 70% bij de afloop der werkzaamheden uit te betalen. De arbeiders daarentegen eisen afrekening direct tot minstens 70% van het meerverdiende in tarief en waren bereid 30% als reserve te laten staan.

Op 6 December jl. werd deze staking opgeheven. De door de arbeiders gestelde eis werd niet ingewilligd.

Kon in het voorafgaande overzicht melding worden gemaakt dat de staking bij de Nederlandse Confectie-~~Tu~~metagefabriek CONTRIOO jl. was opgeheven op 31 October jl., op 1 December jl. brak weer een staking op dit bedrijf uit, waarbij nu een 20-tal meisjes --aangesloten bij de EVO-- zijn betrokken.

Oorzaak van deze staking is gelegen in het feit, dat geen overeenstemming is bereikt tussen de werkgever en de werknemers over het tariefwerk. Uitbreiding dezer staking wordt in het bedrijf niet verwacht.

No. 13.

20 December 1949.
C5.

22 AUG 1949

ACD/60310

In antwoord op Uw schrijven dd. 15 Juli 1949 No. 64559, deel ik U mede, dat de volledige personalia van de in mijn schrijven van 20 Juni 1949 genoemde personen als volgt luiden;

- 1e. BEREND SPAAN, geboren te Kampen, 6 December 1912, van beroep metselaar, gehuwd, wonende te Kampen, IJsseldijk No. 26. Deze persoon is op heden werkzaam in de N.O.P. en wel bij de firma Fokkens (aannemersbedrijf). Deze persoon was de uitlokker van bedoelde staking. Volgens nader bekomen inlichtingen kan hij als een extremistisch element worden beschouwd; hij is evenwel lid van de Partij van de Arbeid en aangesloten bij het N.V.V.
2. BEREND VAN 't ENDE, geboren te Kampen, 16 November 1893, opperman, gehuwd, wonende te Kampen, Morrensteeg No. 3,; Is een slap en futloos persoon. Hij is lid van de Partij van de Arbeid en aangesloten bij het N.V.V. Heeft een crimineel verleden. (Wederspanningheid, diefstal, belediging van ambtenaar in functie). Is op het ogenblik werkloos.
3. LAMBERT RENS, geboren te Kampen, 24 September 1917, van beroep metselaar, gehuwd, wonende te Kampen, Groenstr. No. 73. Deze persoon is Christelijk georiënteerd en aangesloten bij een Christelijke Vakvereniging. Is een rustig, doch niet intelligent persoon. Hij is momenteel werkzaam bij de firma Neut te Zwolle. Komt in de politieadministratie voor terzake diefstal.
4. CORNELIS SIBBEL, geboren te Amsterdam, 25 October 1902, van beroep metselaar, gehuwd, wonende te Kampen, Emmeloordstraat No.8 -I-. Hij is lid van de Partij van de Arbeid en aangesloten bij het N.V.V. Komt in de politieadministratie terzake diefstal voor. Is een bezadigd persoon. Is momenteel werkzaam bij Fokken's aannemersbedrijf in de N.O.P.
5. BEREND VAN SCHELLEN, geboren te Kampen, 2 Mei 1925, van beroep los arbeider, ongehuwd, wonende te Kampen Wtt. Waal Van Stoetewegenstraat No.1. Is een grote raddraaier; en te lui om te werken. Werkt momenteel bij Fokken's aannemersbedrijf in de N.O.P. Komt in de politieadministratie van Kampen tweemaal terzake diefstal voor.

Bedoelde staking was geen georganiseerde staking en heeft zich tot op heden niet uitgebreid. Het is niet gebleken, dat de E.V.C. hierbij op de een of andere wijze betrokken is geweest. De resultaten welke door bovengenoemde personen, door in staking te gaan, zijn behaald, zijn nihil.

Kampen, 20 Augustus 1949.

Beleefde ref. naar auct.

WJ

Amelo, 2 Juli 1949.

UITTREKSEL	
Uit	: 19 342
Ag.no.	: 65 348
Voor	: 19 299 g

19 Juli 1949

65348

Over de afgelopen maand is van enige verontwaardigende politieke activiteit in het n.l. District niet gebleken.

De verkiezingsacties hebben een rustig verloop gehad.

Van een op 11 Juni 1949 te Overdinkel door de plaatselijke afdeling der C.P.N. belegde openlucht bijeenkomst werd U reeds verslag uitgebracht.

Op 3 Juni 1949, in de aanvang van de namiddag, brak bij de firma Jordaan en Znl., textiel fabriek te Haaksbergen een wilde staking uit.

Het betrof een geschil tussen de directie en de wevers over door de directie aan de getouwbaas gegeven instructie aangaande de werkmoments in de weverij.

De staking omvatte + 150 arbeiders.

Na gehouden besprekingen met de besturen van de organisatie werd besloten het werk op 10 Juni i.e.v. te hervatten.

Op 24 Juni 1949 te 7 uur brak een wilde staking uit op de steenfabriek van de commanditaire vennootschap H.H. Scholten te Borne, waarbij 15 van de 26 arbeiders waren betrokken. Op deze steenfabriek was sedert ongeveer 6 weken een nieuwe machine voor de fabricage van stenen in gebruik genomen. Het personeel, dat deze machine bediende en voorheen naar het aantal stenen dat werd gefabriceerd werd betaald (z.g. stukloon à f.0.26 per 1000 stuks) ontving bij de bediening van de nieuwe machine het hoogst toelaatbare uurloon (f.0.84), omdat de fabricage aanvankelijk beneden het voorheen gefabriceerde lag. Madien kwam het er boven en werd in verband daarmee het vroegere stukloon geeist. De directie wilde, zolang niet voldoende de capaciteit van de nieuwe machine was vastgesteld, op de door de stakers gestelde eisen niet ingaan.

25 Juni d.a.v. te 7 uur werd het werk hervat op de oude voorwaarden.

De toestand kan rustig worden genoemd.

MINISTERIE VAN
ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 15 Juli 1949

No.: B.64559
Bijl.: Gene
V. RD.3
Betr.: Staking bouwvakarbeiders

GEHEIM

9/68310

UITGEBOEKT

Naar aanleiding van Uw ongenummerd schrijven van 20 Juni 1949 betreffende het terzijde vermelde onderwerp moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia, politieke antecedenten en verder van belang zijnde gegevens betreffende de in bedoeld schrijven genoemde personen.

Voorts zal ik gaarne vernemen of de staking zich intussen heeft uitgebreid of thans op een of andere wijze de E.V.C. hierbij betrokken is, terwijl ik het op prijs zal stellen omtrent het eventueel einde der staking en de al of niet behaalde resultaten te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

L.L. van Laere.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te KAMPEN.

Haag

G E H E I M.

Volgno.

13 JUNI 1949

ACD/63937

Verbinding: No.12

11 Juni 1949

Doss.194/15

Onderwerp: Vergadering stucadoors

Datum ontgangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

B

(uus)

In verband met de staking der stucadoors wordt medegedeeld, dat op (Dinsdag, 7 Juni 1949) te 20.00 uur in het café "Entre Nous" aan het Achterom (te 's-Gravenhage) wederom (een door het z.g. stakingscomité) belegde vergadering werd (gehouden)

De zaal, die een capaciteit heeft van ongeveer 300 plaatsen, was geheel bezet met stakers. De bekende E.V.C.-bestuurder HOVENS was aanwezig, doch heeft niet het woord gevoerd.

Op de vergadering werd medegedeeld, dat het landelijk stakingscomité een dezer dagen een onderhoud heeft gehad met de burgemeester van Amsterdam aan wie was verzocht zijn medewerking te willen verlenen tot verbetering van de lonen der stucadoors.

De burgemeester had verklaard het wel eens te zijn met de door het comité aangevoerde argumenten, doch zeide niets te zullen doen alvorens advies te hebben ingewonnen van een of meer deskundigen.

Nadat de burgemeester dit advies had gekregen, zo werd ter vergadering medegedeeld, heeft hij een spoedbrief verzonden aan de Rijksbemiddelaars.

In de vergadering werd voorts besloten om op Woensdag, 8 Juni 1949, een deputatie naar Rotterdam te zenden om te trachten de aldaar werkende stucadoors te bewegen het werk neer te leggen.

Er werd namelijk tijdens de vergadering door verschillende stakers geklaagd over het feit, dat een groot aantal stucadoors in Rotterdam maar rustig blijft werken.

Door een staker uit Rotterdam, die ter vergadering aanwezig was, werd de afkeuring uitgesproken over het feit, dat op een onlangs te Rotterdam gehouden stakersvergadering, slechts 150 bezoekers aanwezig waren, terwijl er in Rotterdam 650 stakers zouden zijn.

Van Rotterdam (I.D.) werd ihmiddels vernomen, dat van de activiteit van een deputatie van Haagse stucadoors d.d. 8 Juni 1949 aldaar niets werd bemerkt. (einde)

3

UITTREKSEL

Uit : 00.342
 Ag.no.: 63772
 Voor : 00.1699

G E H R I M .

7 Juni 1949.

Eigen bericht.

Op 1 Mei 1949, werd te Hengelo (0), in het Geheelont-houders Koffiehuis aan de Nieuwe Markt, een openbare 1 Mei feestavond gehouden door de C.P.N. Afdeling Hengelo (0). Aanwezig 55 personen. Een verslag van deze vergadering werd U bereids toegezonden onder No. ID. 105/49.

Op 2 Mei 1949, werd te Hengelo (0), te 19.00 uur, een demonstratie optocht, gevolgd door een openbare 1 Mei feestavond gehouden door de P.v.d.A. Afdeling Hengelo (0). Aantal deelnemers aan de optocht ongeveer 600 personen. Aanwezig op de vergadering ongeveer 750 personen. Het verslag van deze optocht en vergadering werd U bereids toegezonden onder No. ID. 107/49.

Op 5 Mei 1949, werd de staking bij de Utrechtse We-genbouw Mij: te Hengelo (0) opgeheven. Het bericht van de ophef-fing van deze staking werd U bereids toegezonden onder No. ID. 109/49.

Op 4 Mei 1949, te 20.00 uur, werd door de Afdeling Hengelo (0), van de Vereniging Ex Politieke Gevangenen in Cor-logstijd een leden vergadering gehouden in het Hotel "National" alhier. Onderwerp van behandeling, Voorstel Hoofdbestuur, tot wering van Communisten in de Vereniging. Het verslag van deze vergadering werd U bereids toegezonden, onder No. ID. 11/49.

Op 16 Mei 1949, te 19.30 uur, werd een openbare ver-gadering gehouden door het voorlopig comité tot Versnelde Repa-triëring van Militairen in Indonesië. Aanwezig ongeveer 250 per-sonen. Het verslag van deze vergadering werd U bereids toegezon-den onder No. ID. 113/49.

In het einde van de maand Mei 1949, werd door verschil-lende stucadoors-gezellen het werk neergelegd. Zij gingen echter niet tot staken over, maar namen ontslag en voorzagen zich van een andere patroon. Reden tot de ontslagnamen was, dat de pa-troons stucadoors niet langer "Zwarte lonen" wilden betalen. Eerst hadden de stucadoors gezellen reeds door een "langzaam aan actie" getracht hun loon eisen ingewilligd te zien, toen dat niet lukte namen zij ontslag. Het verschijnsel doet zich voor, dat bouwvakpatroons, geen stucadoor zijnde, doch aannemer van bouwwerken in het algemeen, de stucadoors-gezellen aannemen en dus zeer vermoedelijk wel het "zwarte loon" willen betalen. Tot incidenten heeft deze actie tot op heden niet geleid. Over het algemeen is er van stagnatie in het bouwbedrijf te Hengelo (0) niets te merken, door deze stucadoorsactie.

Andere bijzondere feiten hebben zich deze maand niet voorgedaan.

E I N D E .

Op 7 Juni 1949, toegezonden aan het
 Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
 te ts-G R A V E N H A G E .

UITTREKSEL

Voor OD 209-6 Naam stakingen(wilde)
Origineel in OD 346 Naam Maandrapporten Z-H
Volg nr. Ag. nr. 47154 Aard van het stuk
..... Afz. ID R'dam Datum 4.10.48

Slechts een klein arbeidsgeschil heeft deze maand de arbeidsvrede verstoord: Op Woensdag 22 September legden ongeveer 300 arbeiders van de Amsterdamse Ballast Mij. (nieuwbouw "Oltex") onder Pernis het werk gedurende een uur neer i.v.m. ernstige grieven over het ontbreken van een behoorlijk schaftlokaal en het uitblijven van de uitbetaling van 5% tariefloon. De tariefkwestie kon geregeld worden terwijl een keet binnen enkele dagen aanwezig was. Vakbondsinmenging vond hierbij niet plaats. Aan een viertal arbeiders, die deze actie ontketend hadden, werd op hun verzoek ontslag verleend.

Tegenover de Onafhankelijke Vak Beweging als zodanig, en eveneens jegens de figuur van Anton van den Berg, staan de werkgevers in de haven over het algemeen vrij sympathiek. De wijze van optreden van de O.V.B. leiding is correct, terwijl zij uiterst actief is en de belangen van haar leden ijverig behartigt, hetgeen zeer zeker niet altijd van de moderne bonden gezegd kan worden. Bij deze wordt de afstand tot de arbeiders te groot genoemd. Het in verhouding geringe aantal leden van de O.V.B. echter kan op de duur niet zonder gevolgen blijven. Wel is een enkele maal het geluid vernomen, dat erkenning van de O.V.B. geen dwaze maatregel zou zijn, hetgeen echter niet inhoudt, dat dit onder de gegeven omstandigheden waarschijnlijk geacht wordt.

Uitgetrokken door EQ Afd./Sectie ACD-4b Datum 29.10.48

GEWEST 's-HERTOGENBOSCH
DER RIJKSPOLITIE
DISTRICT EINDHOVEN
COMMANDANT

EINDHOVEN, 1 October 1948.
RAIFFEISENSTRAAAT 7
TELEFOON K 4900 - 3785

Volgno.

- 4 OCT. 1948

ACD/46877

NO. Litt. I.4./1948 Geheim.
ONDERWERP: Werkstaking te Someren.
BERICHT OP: -
BIJLAGE(N): -

Hierbij heb ik de eer U Hoogedelgestrenge te berichten, dat in de voormiddag van 27 September 1948 te 7.00 uur een wilde staking is uitgebroken onder de grondwerkers van de firma SCHEPERS uit HEEBLEN, werkzaam bij het aanleggen van een gasleiding langs het Wilhelminakanaal te Someren.

Aan deze staking werd deelgenomen door circa 85 arbeiders, voor het merendeel afkomstig uit Helmond of omgeving. Als grieven werden aangevoerd de onvoldoende uitbetaling van rijwielvergoeding en andere loonkwesties.

Bij het door de directie ingestelde onderzoek bleek, dat het conflict voornamelijk was te wijten aan het slordig beheer van de boekhouder. Nadat de ter plaatse aanwezige hoofdopzichter der firma (Dhr. Groeneweg), hiervan uitleg aan de stakers had gegeven en deze in verband met een en ander had toegesproken, hebben de meesten der arbeiders in de namiddag van dezelfde dag te 13.00 uur het werk weer hervat.

Daags daarna, 28 September 1948, zijn allen aan het werk gegaan uitgezonderd 2 arbeiders, die verklaarden er de voorkeur aan te geven elders te gaan werken. Deze hebben echter op normale wijze ontslag aangevraagd en verkregen. Voor zover bekend behoren zij niet tot enige extremistische groepering en aangenomen wordt, dat het ontslag geen verband houdt met het conflict.

Vorenbedoelde 2 arbeiders zijn respectievelijk genaamd:
- Martinus NETTEN, geboren te Helmond 17 Februari 1913, grondwerker, wonende te Helmond, Kamsteeg 4 en
- Johannes SMITS, geboren te Helmond 14 Augustus 1909, grondwerker, wonende te Helmond, Hoogeindsestraat 42.

Door de Groepscommandant der Rijkspolitie te ASTEN, onder wiens ressort de gemeente Someren is gelegen, is in deze een onderzoek ingesteld, waarbij extremistische activiteit of aanstichting door bepaalde personen evenwel niet is gebleken.

De staking had een ordelijk verloop. Verstoring der openbare orde of andere incidenten hebben niet plaats gehad en behoeven in verband met het vorenvermelde niet meer te worden verwacht. De geest onder de arbeiders is momenteel goed.

vdH.

AAN:
Het Hoofd van de Centrale
Veiligheidsdienst te 's-GRAVENHAGE.

In afschrift

AAN De Heer Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie
te 's-HERTOGENBOSCH;

De Heer Gewestcommandant
der Rijkspolitie te 's-HERTOGENBOSCH.

DE DISTRICTSCOMMANDANT,
De Dirigerend Officier
der Rijkspolitie 3e klasse,

H. W. W e e r t s.

UITTREKSEL

Voor ØD 209(9) Naam STAKINGEN(wilde)
Origineel in OD 348 Naam Maandrapporten Noord Brabant
Volgnr. Ag.nr. 46824 Aard van het stuk
Afz. Gempolitie Tilburg Datum 1.10.48

Op 8 September 1948 heeft er een wilde staking plaats gehad onder het personeel van de steenfabriek van A.J. Claesen en Co. aan de Lovense Kanaaldijk Oost alhier.

Bij deze staking waren betrokken 20 arbeiders van genoemde fabriek. De oorzaak van de staking was gelegen in het feit dat door de firma Claesen op 30 Augustus 1948 aan de arbeiders geen snipperdag werd gegeven en de arbeiders voor deze dag het loon werd ingehouden.

Op 10 September 1948 zijn de werkzaamheden weder hervat onder voorwaarde dat de Directie met de betreffende arbeidersorganisaties zou onderhandelen teneinde een voor de arbeiders gunstige oplossing te vinden.

Uitgetrokken door EQ Afd./Sectie ACD-4b Datum 10.11.48
Op aanwijzing van B-III

0/209 9

10 Augustus 8.

B. 42210

V. RD.3

~~XXXX~~
~~XXXX~~

0/281
0/4/107

0/209 9

GEHEIM

van Dijk.

UITGEBOEKI

Hiermede heb ik de eer U te berichten, dat op 21 Juli 1948 een staking uitbrak onder de bouwvakarbeiders, werkzaam bij de N.V. "D.U.R.A.'s aanneming-maatschappij", gevestigd te Rotterdam, belast met de bouw van 156 woningen te Ede. De oorzaak van de staking - die slechts 2 dagen duurde - was een verschil van mening tussen de arbeiders en één der uitvoerders.

Tijdens deze staking heeft een der arbeiders, zekere van Dijk, wonende Laan van Chartreuse 109 te Utrecht, bestuurslid van de E.V.C. J.P. Hellevoort, geb. 21-5-1896 te Amersfoort, wonende te Utrecht, opgebeld, waarop deze naar Ede is gekomen en de arbeiders heeft aangeraden het werk te hervatten.

Ik moge U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia, politieke oriëntering e.q. activiteit zijn betrekkingen tot de E.V.C. en verder van belang zijnde gegevens betreffende genoemde van Dijk.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

J.G. Crabbendam.

De Heer Hoofdcommissaris van Politie
te
Utrecht.

COMMISSARIAAT VAN POLITIE
EDE

B

EDE, 26 Juli 1948.

Telefoon 8342-K 8380

Verzoek, bij de beantwoording van dit schrijven, No. en datum aan te halen.

No. 7138

Bijl. 1.

GEHEIM.

Typ : v.d.Br.

Betr: toezending rapport betreffende

OPGELEED

Volg
28 JULI 1948.
stapling. ACD/42210

Hierbij heb ik de eer U Hoog Edel Gestreng het rapport No. 459-E/'48 mijner administratie in duplo te doen toekomen, naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

De Commissaris van Politie,

Aan de Heer Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-GR A V E N H A G E.

N° 459.9/98

Rapport betreffende een op 21-en 22 Juli 1948 te Ede plaats gehad hebbende staking.

R A P P O R T.

Naar aanleiding van een mij op Donderdag 22 Juli 1948 ter oore gekomen gerucht, dat op een bouwwerk te Ede een staking onder de arbeiders was uitgebroken, heb ik, Pieter Cornelis van Es, Inspecteur van Politie te Ede, tevens onbezoldigd-Rijksveldwachter, in opdracht van de Heer Commissaris van Politie een onderzoek ingesteld en daartoe op Donderdag 22 Juli 1948 gehoord:-----

Jacobus Klaas TIGGELMAN, geboren te Rotterdam, 2 April 1901, van beroep Procuratiehouder en onder-directeur der N.V.D.U.R.A. 'saannemingmaatschappij, gevestigd te Rotterdam, Heemraadsingel 182, wonende te Rotterdam, Mijdoornsingel No. 37, die mij als volgt verklaarde: "De N.V.D.U.R.A. bouwt te Ede een complex van 156 zogenaamde Welschenwoningen. Als hoofdvoerder fungeert de op dit bouwwerk, de heer W. Koot uit 's-Gravenhage. Deze Koot werd wegens malversaties en omdat de werkzaamheden op het ~~de~~ bouwwerk slecht vorderden, kort geleden ontslagen. Bij het tegen Koot ingestelde onderzoek bleek, dat verschillende materialen waren verduisterd. Dit was voor de directie aanleiding de leiding op het bouwwerk geheel te wijzigen. Als hoofdvoerder werd aangesteld de heer van Harten, terwijl de heer R. Lookermans, wonende Mauritsstraat te Rotterdam, aan hem werd toegevoegd. Genoemde heer Lookermans geldt als deskundige op het gebied van de door ons gevolgde bouwwijze. De heer Lookermans is daarop met wellicht te groot enthousiasme aan het werk gegaan om de productiemethoden te wijzigen en de productie langs deze weg op te voeren. Naar mijn mening heeft de heer Lookermans dit niet geheel tactvol gedaan, met als ~~ge~~ gevolg, dat de arbeiders zijn aanwijzingen en orders niet opvolgden en zoals enkelen van hen verklaarden, niets meer met hem te doen wilden hebben. Vanzelfsprekend stonf de Directie achter de heer Lookermans en handhaafde hem in zijn functie. Deze kwestie spitste zich toe, met als gevolg dat op ~~Donder~~ dag 21 Juli 1948, door de 17 arbeiders, welke in dienst van de N.V.D.H.R.A. op het bouwwerk werkzaam waren, werd gestaakt. Dit geschiedde niet op aandrijven van enkelen, althans daar hebben wij niets van bespeurd. Regelmatig werden de koppen bij elkaar gestoken, met het bovenvermelde gevolg. De staking begon om 10 uur voormiddags. De heer van Harten heeft toen met de arbeiders gesproken en hen op een rustige wijze de zaak uiteengezet en hen gerustgesteld, aangezien wij ~~zij~~ dachten, dat zij vreesden door de nieuwe productiemethoden veel harder te moeten werken. Tenslotte gaven zij wel toe, dat deze vrees ongegrond was, maar zij bleven op hun standpunt staan, dat Lookermans weg moest. Alles ging heel rustig toe. De arbeiders verschenen op de vastgestelde tijden op het werk en gingen op de normale tijden naar huis. Door een arbeider, genaamd van Dijk, wonende te Utrecht, Laan van Chartreuse 109, blijkbaar een E.V.C. lid, is daarop de E.V.C. te Amsterdam opgebeld. Donderdagochtend, 22 Juli 1948 te omstreeks 9 uur, verscheen deze E.V.C. man, die Hellevoort genaamd bleek te zijn, op het werk. Hij wendde zich tot van Dijk, maar werd door de hoofdvoerder van Harten gewezen op het feit, dat hij zich eerst bij hem had te melden. Hellevoort maakte daarop zijn excuses.

Nieuw Nieuw 11/1
G. P. Hellevoort
Amersfoort 21.5.96
won de Wrechet
En de hoofdvoerder van Harten

Medewerker nr. 44107-00 281.

Buiten het werk is daarop door Hellevoort met de arbeiders gesproken, terwijl de heer van Harten daarop tegenover Hellevoort het standpunt van de N.V.D.U.R.A. uiteen heeft gezet. Hellevoort heeft daarop de arbeiders overreed het werk te hervatten. Naar wij vernomen hebben, maakte Hellevoort de arbeiders een verwijt, dat hij voor een dergelijke kleinigheid uit Amsterdam had moeten komen. Uiteindelijk werd de gehele kwestie teruggebracht tot de betaling van de twee stakingsdagen 21-en 22 Juli 1948, want inmiddels was besloten om op 23 Juli 1948 op de vastgestelde tijden de werkzaamheden weer te hervatten. Tenslotte heb ik besloten om de arbeiders deze dagen maar uit te betalen, onder voorwaarde, dat voordat in Augustus de vacantie in de bouwvakken begint, de productie het verlies van de twee dagen had ingehaald. Dit werd dadelijk toegezegd en dit was het einde van het conflict. Ik wil hierbij nog opmerken, dat de E.V.C.-man Hellevoort deze zaak netjes heeft behandeld. Hoewel wij over het algemeen ieder overleg met de E.V.C. al bij voorbaat van de hand wijzen, kan ik niet anders zeggen, dan dat hij zich keurig heeft gedragen. Ook geloof ik, dat er bij de arbeiders een zekere angst bestond, om aan het einde van de week met minder loon thuis te komen. Ik heb sterk de indruk, dat de vrouwen der arbeiders van deze zaak weinig of niets geweten hebben, getuige ook al het feit, dat zij op de normale tijden op hun werk verschenen. Zij waren bereid alles te verrichten, om maar niets van het voorgevallene in het loonzakje te laten blijken. Meer kan ik niet verklaren".

Inmiddels is het werk op 23 Juli 1948 hervat.

Waarvan door mij op afgelegde ambtseed is opgemaakt, getekend en gesloten dit rapport te Ede op 24 Juli 1948

Gezien:

De Commissaris van Politie,

k

Paccs

26 JULI 1943

ACD/42118

R A P P O R T.

op kaart

Naar aaneliding van het schrijven No. 31699 van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage d.d. 6 April 1948 houdende een verzoek om inlichtingen aangaande een aantal werklieden van de Aannemersfirma Wijnen en Dekker te Groningen kan het volgende worden gerapporteerd:

- 1° | Sjoerd SPORREL, geboren te Groningen 8 October 1916, van beroep metselaar, wonende te Groningen Verl. Nieuwstraat 6^a.
SPORREL is aangesloten bij het N.V.V.. Hij staat de beginselen voor van de "Partij van den Arbeid". Hij is gematigd linkē georienteerd.
- 2° | Frans SPORREL, geboren te Opsterland 10 Juni 1887, van beroep metselaar, wonende te Groningen Oude weg 38 IV.
Frans SPORREL is niet aangesloten bij de een of de andere vakorganisatie. Hij is gematigd links georienteerd en staat waarschijnlijk de beginselen voor van de "Partij van den Arbeid"..
- X 3° | Melle de GROOT, geboren te Groningen 17 Februari 1884 van beroep metselaar, wonende te Groningen Barestraat 44.
de GROOT is aangesloten lid der E.V.C. afd. Bouwvak. Hij maakt de indruk vrije socialist te zijn. Hij is geen intrigant en een flink werker.
- 4° | K. NEPPERUS, van beroep metselaar, wonende te Bedum Wolddijk 63.
NEPPERUS is slechts korte tijd bij vorengenoemde firma in dienst geweest, zodat inlichtingen aangaande hem te Groningen niet verkregen konden worden.
- 5° | Jan Simon KROL, geboren te Appingedam 10 Januari 1900, van beroep metselaar, wonende te Groningen Poortstraat 14/a.
KROL is aangesloten bij het N.V.V.. Hij staat de beginselen voor van de "Partij van den Arbeid", van welke partij hij waarschijnlijk lid is.
- 6° | Warner THOLEN, geboren te Groningen 22 Augustus 1892, van beroep opperman, wonende te Groningen Zonnebloemstraat 32..
THOLEN is aangesloten bij de E.V.C. en is uiterst links orienteerd. Hij is een rustige persoon, die veel voor overleg voelt.
- 7° | Hendrik LEMMEN, geboren te Eelde 28 September 1899.,

~~KIV~~

B III

van beroep opperman, wonende te Groningen Kolfstraat 25
LEMMEN is aangesloten bij de E.V.C.. Hij staat
te Groningen als een felle communist bekend. Hij is ge-
abonneerd op het dagblad "De Waarheid".

8°

Frederik LEMMEN, geboren te Eelde 30 Januari 1893.,
van beroep opperman, wonende te Groningen 2° Spoorstraat
29.

LEMMEN is aangesloten bij de E.V.C.. Ook hij
staat de beginselen voor van de C.P.N., en staat als
communist te Groningen bekend.

9°

Hindrik Eppo BRAKEMA, geboren te Groningen 4 November
1884, van beroep opperman, wonende te Groningen Dahlia-
straat 9.

BRAKEMA is niet bij de een of de andere vak-
organisatie aangesloten. Hij is gematigd links georien-
teerd. - - - - -

G R O N I N G E N, 26 Juli, 1948...

h

INLICHTINGDIENST.

ROTTERDAM.

I.D. No: 811.

G E H E I M .

B
Rotterdam, 2

Vo	OPGELEGD
22 JULI 1948	
ADP	41690
20 JULI 1948	

Dezerzijds wordt het volgende bericht:

Vrijdag, 16 Juli 1948, te circa 15 uur, brak alhier op een werk aan de Wilhelminakade van de N.V. Dura's Aannemings Maatschappij, gevestigd Heemraadssingel 182 alhier, een wilde staking uit onder de bouwvak-arbeiders.

Het aantal stakers bedroeg 77 personen, terwijl 18 personen door bleven werken.

Op Maandag, 19 Juli 1948, was het aantal stakers met 9 verminderd, doch krom in de loop van de dag weer op met 18, doordat verschillende personen van andere bouwwerken van genoemde firma zich bij de stakers aansloten.

Op Dinsdag, 20 Juli 1948, zijn alle stakers met eigener beweging bij genoemde firma weer aan het werk gegaan.

De staking stond onder eigen "woordvoerders", werd niet door enige erkende Bond gesteund, terwijl aangeboden steun van de zijde der E.V.C. en O.V.B. werd geweigerd.

De oorzaak van de staking is gelegen in het dit jaar niet uitbetalen van een vacantie-toeslag van 2 %, daar de in de vacantiebonnen verdisconteerde vacantie-toeslag, welke regeling 1 Juli j.l. in werking is getreden, eerst het volgend jaar tot zijn recht komt.

Tevens zijn er om dezelfde reden moeilijkheden ontstaan bij de N.V. Maatschappij Havenherstel, Veerkade 8a alhier.

Nadat reeds op Vrijdag, 16 Juli 1948, een protest-staking van een uur ~~organiseerd~~ door de timmerlieden op een werk aan de Waalhaven alhier was gehouden, is op Maandag, 19 Juli 1948, een 80-tal timmerlieden en metaalarbeiders in staking gegaan, welk getal zich in de loop van de dag tot circa 150 man uitbreidde.

Op Dinsdag, 20 Juli 1948, zijn, op 13 personen na, allen weer aan het werk gegaan, doch na de middag werd er gedurende enige uren weer door circa 175 personen gestaakt.

Er is géén contact tussen de stakers van beide firma's.

Woensdagmorgen, 21 Juli 1948, hebben alle stakers het werk hervat. Ongeregeldheden deden zich niet voor.

csk
Verzenden aan:

Hoofd Centrale Veiligheidsdienst te 's- Hage.

Procureur-Generaal bij het Gerechtshof te 's- Hage.

12
Harlingen

8.

Volg	OPGELEGD
17 JUNI 1948	
ACD/	30210

R A P P O R T .

Op Dinsdag 15 Juni 1948 vond te Harlingen een ongeorganiseerde werkstaking plaats welke slechts enkele uren duurde. Des voormiddags te omstreeks 7.30 uur werd het werk neergelegd terwijl te 13.-.uur de werkzaamheden weer werden hervat. De staking betrof ongeveer een dertigtal losse arbeiders, werkzaam bij de firma van Hattum en Blankevoort, ~~de~~er welke firma momenteel te Harlingen kanaal en havenwerken uitvoert. Bij genoemde firma zijn te Harlingen ongeveer 60 arbeiders in dienst, bestaande uit losse en vaste werkkrachten. De oorzaak van de werkstaking was dat georganiseerde arbeiders niet lander samen wensden te werken met ongeorganiseerde arbeiders. Het aantal ongeorganiseerde arbeiders bedroeg in totaal 5 stuks. Nadat de Heer de Boer, bezoldigd bestuurder van de afdeling Harlingen van het N.V.V. zich met het geval had bemoeid besloot men de werkzaamheden te hervatten echter niet dan nadat 3 ongeorganiseerde arbeiders te kennen hadden gegeven dat zij zich zouden organiseren en de overige 2 ongeorganiseerde arbeiders ontslag bij de firma van Hattum en Blankevoort hadden genomen. Bijzonderheden deden zich niet voor. Het geheel had een rustig verloop en activiteit van de E.V.C. werd niet bespeurd.

UITTREKSEL

Voor OD 209⁹ Naam Stakingen (wilde)
Origineel in OD 345 Naam Maandrapporten Noord-Holland.
Volgnr. Ag.nr. 37519 Aard van het stuk Verslag Mei 1948.
Afz. Pol.Velsen. Datum 7.6.48

Op 18 Mei 1948 is een staking uitgebroken onder de arbeiders, werkzaam aan de IJbunker te IJmuiden, welk werk wordt uitgevoerd door Hollands aannemersbedrijf Zanen Verstoep, gevestigd te 's Gravenhage, Surinamestraat 29. De staking omvatte 23 man. Het betrof een loongeschil tussen de arbeiders en de Rijksbemiddelaars. De E.V.C. heeft getracht contact te krijgen met de directie, doch dit werd door de directie geweigerd. Op 31 Mei 1948 werden de werkzaamheden door de stakende arbeiders op de oude voorwaarden hervat.

Uitgetrokken door H.d.G. Afd./Sectie ACD 4b. Datum 26.11.48.
Op aanwijzing van

Gemeentepolitie Geleen

Men gelieve bij het antwoord
nauwkeurig het onderwerp, de
dagtekening en het nummer van
dit schrijven te vermelden.

Volgno.
Dr. J. E. G. O.
- 1. JUNI 1948
ACD/36691

AAN
De Heer Hoofd C.
Javastraat 68.

's-G r a v e n h a g e .

Uw kenmerk *co*
36017
Onderwerp Geheim.

Uw brief
d. d. 26-5-'48

Ons kenmerk
1469.

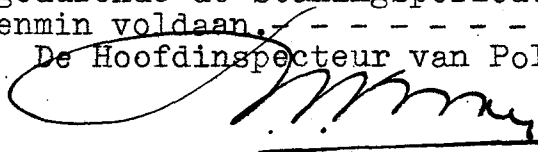
Staking bpuwvakarbeiders.

GELEEN, 31 Mei 1948.

Ter voldoening aan de inhoud van Uw schrijven, d.d. 26 Mei 1948, No. 36017, Geheim, betreffende de staking van bouwvakarbeiders van de firma "Panagro", heb ik de eer U te berichten, dat op de 4e Mei 1948 bij de firma "Panagro", gevestigd te Warmond, o.m. werkende aan de bouw van woningen aan de Kluis te Geleen, een 20-tal personen, in dienst van deze firma, gestaakt hebben. Deze staking is gestimuleerd door J. H. J o n g e n, wonende te Schaesberg, Hoofdstraat 227, lid van de E.V.C. - - - - -

Als eis werd gesteld: 25% gewone toeslag, benevens 2% van het jaarloon verhoging, welk laatste bedrag in enkele keren gedurende het jaar zou worden uitbetaald. De gestelde eisen zijn niet ingewilligd en is het werk op 10-5-'48 door alle stakende arbeiders hervat. Voorts zij vermeld, dat na de staking door de stakende arbeiders doorbetaling van het loon werd ge-eist gedurende de stakingsperiode. Aan deze eis is evenmin voldaan. - - - - -

G. De Hoofdinspecteur van Politie.

J. F. Graafland

NOOR. No.:	00 209
ORT.:	De Waarde
DATUM:	21-5-48
PAR.:	

B

~~00 209~~ 9

Staking bouwvakarbeiders Velsen breidt zich uit

De staking van de bouwvakarbeiders te Velsen heeft zich nog uitgebreid. Ook de heibaas en drie heiers hebben het werk neergelegd. Er wordt op het ogenblik praktisch niet meer gewerkt en naar het zien laat aanzien, zullen ook de laatste arbeiders die zich bezig houden met het verwerken van het aangevoerde zand binnenkort het werk neerleggen.

B

R A P P O R T .

OPGELEGD

Op 18 Mei 1948, te omstreeks 12.00 uur, is een staking uitgebroken bij werkzaamheden aan de IJbunker (duikbootbunker) te IJmuiden.

De werkzaamheden aan genoemde bunker worden uitgevoerd door het Hollands Aannemersbedrijf Zanen Verstoep, gevestigd te 's-Gravenhage, Surinamestraat 29. Er werken 34 man. Het uurloon van geschoolde arbeiders bedraagt 86 en van ongeschoolde arbeiders 74 cent per uur. Zij werken in z.g. tariefstelsel, hetgeen wil zeggen, dat dispensatie is verleend van het vastgestelde uurloon en een premiestelsel (prestatieloon) is toegestaan op het uurloon tot een maximum van 25 %. Gemiddeld werd ongeveer 20% daarvan behaald.

18 Mei 1948, omstreeks 11.00 uur, deelde een deel der werklieden aan de uitvoerder mede, dat zij de 25 % als vast loon gegarandeerd wilden zien. Van de bestaande regeling kon niet worden afgeweken, omdat deze zo door het College van Rijksbemiddelaars was vastgesteld.

Aan de arbeiders werd medegedeeld dat zij ontslag konden nemen, als zij zich niet met de bestaande regeling konden verenigen.

Enige werklieden namen contact op met de E.V.C. hier terplaatse.

De uitvoerder wilde echter niet confereren met het E.V.C. bestuur, omdat hij deze organisatie niet erkende.

23 arbeiders legden daarop het werk neer (grotendeels leden der E.V.C.). 11 arbeiders bleven aan het werk.

Ongeregeldheden deden zich niet voor.

m Velsen, 20-5-'48.

X.
B. 36017

26 Mei

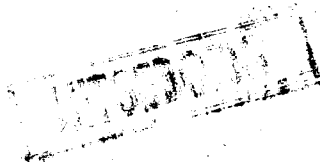
8.

XX ~~XXX~~
~~XXX~~

V. RD.3

GEHEIM

Staking Bouwvakarbeiders.

OPGELEGD

Volgens een mededeling in "De Waarheid" van 8 Mei 1948 zou een staking zijn uitgebroken onder de bouwvakarbeiders van de firma Panagro te Geleen. Een uit de arbeiders benoemde commissie zou contact hebben gezocht met de E.V.C.

In verband met het bovenstaande moge ik U verzoeken mij wel nader omtrent genoemde staking te willen doen inlichten, waarbij ik gaarne de datum zal vernemen waarop de staking is uitgebroken en eventueel is geëindigd. Tevens verzoek ik U mij te doen inlichten omtrent de gestelde eisen, het aantal stakers en het aandeel dat de E.V.C. in de staking heeft. Indien deze intussen reeds mocht zijn beëindigd verzoek ik U te willen doen melden in hoeverre aan de gestelde eisen is voldaan.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

J.G. Crabbendam.

h. h. van haan.

de Heer Korpschef van Politie
te
Geleen.

DEEL No.:

ORT.: Waarh. H

datum: 0.5-'48

PAR.:

Bouwwerkers te Geleen staken

Woensdagmorgen hebben de arbeiders, werkzaam op een bouwwerk van de firma Panagro te Geleen het werk teergelegd.

Zij eisen 25 % toeslag op het loon, zoals dit ook in andere plaatsen van het land het geval is. Tevens wensen zij uitbetaling van de 2 % vacanti toeslag en verziening der reizen.

De directie heeft die eisen afgekeerd.

De arbeiders hebben een commissie benoemd, die inmiddels contact gezocht heeft met de E.V.C. Bouwnijverheid. Onderhandelingen met de hoofduitvoerder zijn geopend. Deze wilde wel de eis van 25 % inwilligen, mits de arbeiders in accoord zouden gaan werken. Dezen hebben dit geweigerd.

Ook bij andere bouwfirmas in de mijnstreek bestaat grote ontevredenheid over de arbeidsvoorwaarden.

DONS. No.:

GRT.: Waarh. H.

DATUM: 20-8-48

PAR.:

Bouwarbeiders in Geleen boeken succes

(Van onze correspondent.)

De bouwarbeiders, die onlangs op een bouwwerk in Geleen (L.) het werk neerlegden, hebben door hun optreden belangrijke successen behaald. De 25% toeslag, die zij hebben geëist, is thans voorlopig toegestaan.

De arbeiders hebben er in toegestemd om in accoord te werken, indien de hoeveelheid materiaal voldoende is, zodat het werk niet behoort te stagneren op kosten van de bouwvakarbeiders. Naar de arbeiders ons mededeelden, is inderdaad de aanvoer van materiaal na hun actie zodanig verbeterd, dat zij in accoord hun loon kunnen verdienen. Hier blijkt dus, dat niet alleen de arbeiders de vruchten van hun strijd plukken, maar dat ook de bouw zelf thans belangrijk sneller voortgang kan vinden.

0.2 209⁹

BASS. No.:
GRT.:	Wassch. H
DATUM:	10-8-48
NR.:

Opnieuw bouwstaking te IJmuiden

Tegen aanslag op lonen

Ruim dertig bouwvakarbeiders, in dienst van de firma Zanen—Verstoep, en werkzaam aan de voormalige duikbootbanken en aan de Rijksvlucht te IJmuiden, zijn in staking gegaan, als protest tegen een verminderde prestatie-toeslag.

J.l. Zaterdag bleek de loonuitbetaling dat niet meer was tot nu geldende 35 % prestatietoeslag werd uitbetaald maar dat de lonen varieerden. Sommige arbeiders ontvingen 10 gulden minder dan gewoonlijk.

Onmiddellijk werd van de zijde der arbeiders en door de EVC hiertegen geprotesteerd en de gehele dag heeft men in verbinding gestaan met de directie in Den Haag en met het College van Rijksbemiddelaars.

Na veel geconfereer bleek dat de uitvoerder een schrijven had ontvangen van de „Regionale Commissie van de wederopbouw” waarin verboden werd de 35 % uit te betalen en waarin aangeraden werd de toeslag te laten schommelen tussen 0 en 25 %.

Toen de arbeiders weigerden onder de nieuwe regeling die een aanmerkelijke loonsverlaging betekent, te werken en de uitvoerder meedeelde niet meer te kunnen betalen daar hij anders in conflict kwam met de regionale commissie, werd het werk neergelegd.

BOSS. No.: 09 209 (9)
CRT.: Waarh. Limburg
DATUM: 12-5-48
PAR.:

Staking steenfabriek Klaverland gewonnen

De bevolking van het plaatsje Ke-kerdom in de omgeving van Nij-megen bestaat uit 99.9% katholie-ken. Uiteraard is het tachtig man-tellende personeel, dat werkzaam is bij de steenfabriek Het Klaver-land, uitsluitend in de katholieke vakbond georganiseerd. Geruime tijd geleden was aan de arbeiders van deze fabriek 2% productietoe-slag toegezegd, maar dit werd nimmer uitbetaald. De betrokken arbeiders hadden zich hierover meermalen tot het vakbond ge-wend, doch het bestuur van deze bond adviseerde de arbeiders om rustig af te wachten en vooral niet tegen de directie van de fa-briek te ageren. De directie bleef inmiddels hardnekkig weigeren de productietoelag uit te betalen. Het bloed kroop ook toen waar het niet gaan kan. De arbeiders besloten eensgezind in staking te gaan. Het bestuur van de katho-lieke vakbond werd en zenuwachtig van en boogde de arbeiders tot „rede" te brengen en het werk te doen hervatten. Niets kon ech-ter meer baten en dit heeft er toe geleid, dat de directie na twee dagen bakzell haalde door de eisen van de arbeiders in te wil-ligen. Voorlopig ontvingen de ar-beiders 15 gulden productietoe-slag; de rest wordt de volgende week betaald. Het succes van deze staking zal zijn weerslag vin-den bij de arbeiders te Erlecom, die in dezelfde positie verkeren en binnenkort eveneens in bewe-ging zullen komen, wanneer deze hun toegezegde 2% toeslag niet binnen korte termijn ontvangen.

09 209-9
Waarh. Limburg
12-5-48

OD 209-9

BOSS. No.: 00209
ORT.: Waakh H.
DATUM: 7-5-48
PAR.:

Metselaars te Velsen boeken succes

Onder druk van de stakende metselaars op twee bouwbedrijven in Velsen, hebben de betrokken aannemers bekend gemaakt, dat de oude loonvoorwaarden weer zullen worden hersteld. Het werk is daarop hervat.

De arbeiders hadden het werk neergelegd als protest tegen de j.l. Maandag ingegane nieuwe tariefregeling, die een loonsverlaging betekende. Deze loonsverlaging is door het hoofd van de Wederopbouw Noord-Holland-West op een vergadering aan de arbeiders bekend gemaakt omdat de aannemers weigerden deze lofstijding over te brengen.

POLITIE TE AMSTERDAM
Bureau HOOFDCOMMISSARIS
INLICHTINGDIENST

Co. 25633

Amsterdam, 11 Mei 1948

OPGELEGD

Volgno.

14.MAI.1948

A. 35437

Nr. I.D. 1463-'48

Uw brief: 29164

Onderwerp: P.A.P.HOL.

Bijlagen:
GEHEIM

Ter beantwoording van het verzoek, vervat in het hierboven aangehaalde schrijven, dd 13 Februari 1948, wordt U het volgende medegedeeld;

In het Bevolkingsregister te Amsterdam staat ingeschreven:

op kaart

Petrus Augustus Bastiaan HOL, geboren te Amsterdam, 2 Januari 1917, timmerman, Nederlandse Nationaliteit, Godsdienst Nederlands Hervormd, wonende Lavisstraat 20/11, te Amsterdam.

In de Politie-administratie te Amsterdam komt hij niet voor. Bij de P.R.A., te Amsterdam, berust een dossier van hem. Blijkens dit dossier is hij van Januari 1939 tot September 1944 lid geweest van de N.S.B. Hij bekleedde bij deze partij de functie van wijkleider en maakte propaganda door het aanbrengen van raam-affiches. Voorts bezorgde hij het blad "Volk en Vaderland" bij de abonne's en droeg het N.S.B. insigne. Tevens werd hij beschuldigd dat hij behulpzaam was bij het bouwen van bunkers voor de Duitse Weermacht.

HOL is gedetineerd geweest van 18 Juli 1945 tot 24 Juli 1946.

Bij Beslissing van de Procureur-Fiscaal bij het Bijzondere Gerechtshof te Amsterdam, dd 30 Augustus 1946, is hij voorwaardelijk buiten vervolging gesteld. Hij is voor de tijd van 10 jaren ontzet van de bekende rechten en gedurende een proeftijd van 5 jaren onder toezicht gesteld van de Stichting "Toezicht Politieke Delinquenten".

HOL werkt nog steeds in de gemeente Roosendaal. Daardoor geniet hij hier tegenwoordig weinig bekendheid. Omtrent zijn tegenwoordige politieke overtuiging en eventueel lidmaatschap van een vakorganisatie, zijn geen gegevens verkregen.

.....
Verzonden aan: Hfd. C.V.D. Haag

B.2

Aan

RIJKSPOLITIE.
DISTRICT-GRONINGEN.
COMMANDANT.

Groningen, 10 Mei 1948.

C.I.No.46.Rech. GEHEIM

12 MAI 1948

A. 35252

AAN: het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat No.68 te 's-GRAVENHAGE.
de Procureur-Generaal, fgd. Directeur van
Politie te LEEUWARDEN.
de Gewestcommandant der Rijkspolitie te
GRONINGEN.

O WERWEP : arbeidsconflict bij de N.V. Verenigde
Steenfabrieken te RUISCHERBRUG.

In aansluiting op mijn schrijven, d.d. 1 Mei
1948, C.I. No. 41 Geheim, met als bovenvermeld onder-
werp, moge ik U Hoog Edel Gestreng / Groot Edel Achtbare
beleefd het navolgende berichten:

Daar de arbeiders bij de N.V. Verenigde Steenfa-
brieken te Ruischerbrug, gemeente Noorddijk, in sta-
king bleven, zag de Directie van de N.V. voornoemd,
zich genoodzaakt tien van de elf stakende arbei-
ders te ontslagen.

Door één arbeider werden de werkzaamheden inmid-
dels hervat.

De openvallende plaatsen van de tien ontslagen
arbeiders, werden aangevuld met arbeiders uit de
gemeente PEIZE en verder uit de omliggende gemeen-
ten. Aan deze arbeiders wordt het door de tarieven-
commissie van Rijksbemiddelaars vastgestelde basis
loon van F.45.00 per week uitbetaald.

Op heden, 10 Mei 1948, om 7.00 uur, werd door de
nieuw aangenomen arbeiders het werk begonnen. Door
acht van de ontslagen arbeiders werd in de naaste
omgeving gepost, zonder evenwel in contact te ko-
men met de nieuw tewerkgestelde arbeiders.

Door de plaatselijke Rijkspolitie wordt een gere-
geld toezicht gehouden, hetgeen zal blijven voort-
duren zolang dit noodzakelijk blijkt.

Tot heden hebben zich geen onregelmatigheden
voorgedaan.

De Districtscommandant,
De Dir. Off. v. Rijkspolitie 1e klasse,
J. B. S. Römelingh

RIJKSPOLITIE.
DISTRICT-GRONINGEN.
COMMANDANT.

Groningen, 1 Mei 1948

Volgno. REG
4. MAI 1948
ACD/34691

C.I.No. 41. GEHEIM.

B

AAN: het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat No. 68 te 's-GR A V E N H A G E.
de Procureur-Generaal bij het Gerechtshof
te L E E U W A R D E N.
de Gewestcommandant der Rijkspolitie te
G R O N I N G E N.

h.

ONDERWERP: arbeidsconflict bij de N.V. Verenigde
Steenfabrieken te Ruischerbrug.

In aansluiting op het schrijven van de tot het mij o.h. District behorende groepscommandant der rijkspolitie te TEN BOER, d.d. 27 April 1948, No. 321, met als bovenvermeld onderwerp, verzonden o.a. aan H.H. Procureur-Generaal bij het Gerechtshof te Leeuwarden en Gewestcommandant der rijkspolitie te Groningen, moge ik U Hoog Edel Gestrenge beleefd het navolgende berichten:

bij de N.V. Verenigde Steenfabrieken te Ruischerbrug, gemeente Noorddijk, waren twintig arbeiders te werk gesteld. Op 23 April 1948 werd voor een bepaalde groep van elf arbeiders door de tarieven-commissie van rijksbemiddelaars een loonbasis vastgesteld op 45.00 gulden per week. Enkele arbeiders meenden hiermede niet accoord te kunnen gaan, omdat dit loon iets lager zou zijn als het tot dusver verdiende loon.

Vooraf op aandringen van drie arbeiders, genaamd:

af kaart

- 1 Hendrik DOKTER, geboren 12 Januari 1912 te Groningen, ongehuwd, wonende te Groningen, Distelpad 10 ;
- 1 Klaas NIEBORG, geboren 22 Augustus 1916 te Odoorn, gehuwd, wonende te ENGELBERT C. 53, gemeente NOORDDIJK;
- X 1 Gerke MIDDEL, geboren 22 September 1919 te Groningen, gehuwd, wonende te Groningen, Atjehstraat No. 38a, allen lid van de E.V.C., werd door de elf betrokken arbeiders besloten, de nieuwe loonregeling niet te aanvaarden en werd op 24 April 1948 het werk niet hervat.

In verband hiermede werden de drie voornoemde arbeiders, als aandrijvers van de staking, door de Directie van de N.V. voornoemd, ontslagen.

Het E.V.C.-bestuur trad omtrent het geschil op 26 April 1948, in contact met de Directie van de N.V. en verkreeg opheldering.

De Directie vernam kort hierna, dat het E.V.C.-bestuur de arbeiders in overweging had gegeven, de arbeid op de door de Commissie van rijksbemiddelaars vastgestelde loonbasis te hervatten, waartoe op 28 April 1948 zou worden overgegaan. De Directie was echter niet genegen, de drie ontslagen arbeiders opnieuw op te nemen, hetgeen tot gevolg had, dat ook de acht andere arbeiders op die datum niet op het werk verschenen. Vrij zeker waren zij daartoe overgehaald door de ontslagen arbeiders. Enkele gehuwde arbeiders lieten doorschemeren, dat zij genegen waren de arbeid te hervatten, doch hiertoe niet overgingen, omdat zij bang waren voor represaille-maatregelen van de stakende arbeiders.

De staking duurt voort. Onregelmatigheden hebben zich tot dusver niet voorgedaan. Aan posten wordt niet gedaan.

Door negen arbeiders, die belast zijn met een andere tak van werkzaamheden dan de elf stakende arbeiders en die buiten het conflict staan, wordt, evenals op het nevenbedrijf "de pottenbakkerij", waarop ruim zeventig arbeiders te werk gesteld zijn, normaal gewerkt.

De Districtscommandant,
Dir. Off. van Rijkspolitie 3e klasse,
J. B. S. Romelink

DOSS. No.: _____
CRT.: Waark. H.
DATUM: 20-4-48
PAR.: _____

Staking in steenfabriek bij Groningen

De arbeiders van de steenfabriek Limburg Meyer en Ruischorbrug bij Groningen hebben het werk neergelegd omdat zij niet accoord met de tarieven, maar deze te laag zijn.

De arbeiders van de steenfabriek waren voor het grootste gedeelte ongeorganiseerd. Enkele arbeiders zijn aangesloten bij het N.V.V. en enkele andere bij de E.V.C. De overige arbeiders hebben zich nu allen bij de E.V.C. laten inschrijven.

OD 2099

GEMEENTEPOLITIE
MAASTRICHT

Maastricht,
BUREAU B

La B
No. 1878
DICT. Mu.
BIJL. 1.

19 APR 1948 G E H E I

OPGELEED
7 April 1948.
9 APR 1948
ACD/32942

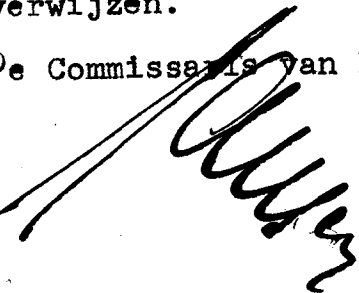
ONDERWERP: N. Walthie e.a.
ANTWOORD OP SCHRIJVEN: dd. 153-1948, No. 30402.

BUREAU B
10-4-48

Naar aanleiding van Uw bovengenoemd schrijven, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen het rapport mijner administratie, No. 226, betreffende Nicolaas WALTHIE, wonende alhier M. Grachtstraat 11a, Cornelis SERVAIS, wonende alhier M. Grachtstraat 25a, Jozef Gerardus DEVREEDE, wonende alhier Begoniastraat 5, en Johannes Theodorus Hubertus RENSEN, wonende alhier Gebr. Hermansstraat 58, naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

Coll. De Commissaris van Politie,

Waar in het rapport

Aan het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
DEN HAAG.

16 APR 1948

ACD/35389

R A P

735402

Ter voldoening aan de inhoud van het schrijven van het Hoofd van de Centrale Veiligheids Dienst te 's-Gravenhage, dd. 15 Maart 1948, No B.1382, Geheim, betreffende de staking van de D.U.W. arbeiders en inzake inlichtingen betreffende N. Walthie c.s., heb ik, Joseph Vissers, Brigadier der Recherche te Maastricht, tevens Onbezoldigd Rijksweldwachter, de eer UEdel Gestrenge als volgt te rapporteren: " Zoals vermeld in mijn rapport dd. 21 Februari 1948, hebben de te Maastricht wonende D.U.W. arbeiders op 20 Februari 1948 geweigerd des morgens naar het werk te vertrekken, omreden er op het werk geen voldoende maatregelen waren getroffen om hen tijdens de schafturen voor de heersende koude te beschutten. Bij deze z.g. staking waren 80 personen betrokken. Met uitzondering van 6 à 7 personen, hebben alle arbeiders op Maandag 23 Februari 1948 het werk wederom hervat. Bij informatie bij de Heer Chappin, ambtenaar bij het Gewestelijk Arbeidsbureau te dezer stede en belast met de afwikkeling der zaken, de arbeiders bij de D.U.W. betreffende, werd medegedeeld dat na 23 Februari 1948 zich onder de D.U.W. arbeiders geen ongeregelheden meer hebben voorgedaan. Van de zijde der E.V.C. was op voormelde staking geen invloed uitgeoefend. De personalia der in bovenvermeld schrijven bedoelde personen luidt als volgt:

1e Nicolaas W A L T H I E, geboren te Maastricht 12-10-1898, van beroep grondwerker, van Nederlandse nationaliteit, gehuwd met Maria Hanssen, alhier wonende aan de M. Grachtstraat No 11a.

Bij vonnis van de Kantonrechter te Maastricht, dd. 6-11-1915, werd hij terzake stroperij, veroordeeld tot Fl. 050-b.s. subs. 1 week tuchtschool O.V.

Op politiek gebied is te zijne nadele niets bekend geworden.

2e Cornelis S E R V A I S, geboren te Maastricht 9-2-1887, van beroep grondwerker, van Nederlandse nationaliteit, gehuwd met Anna, Hubertina van BERLO, alhier wonende aan de M. Grachtstraat 25a.

Hij is als volgt veroordeeld:

1a. Rechtbank Maastricht, dd. 15-5-1907, heling, 4 mnd. gev, str. O.V.

2e. Rechtbank Maastricht, dd. 26-11-1917, verboden vervoer, 1 maand gevangenisstraf O.V. + verbeurd verklaring.

3e Rechtbank Maastricht, dd. 18-2-1918, verboden vervoer, 2 maanden gevangenisstraf O.V.

4e Politierechter Maastricht, dd. 28-2-1931, huisvredebreuk, Fl. 15-b.s. 15 dagen hechtenis O.V.

Op politiek gebied is te zijne nadele niets bekend geworden.

3e Jozef, Gerardus D E V R E E D E, geboren te Maastricht, 28-12-1898, metaaldraaier van beroep, van Nederlandse nationaliteit, gehuwd met Maria Willems, alhier wonende aan de Begoniastraat No 5.

Bij vonnis van het Hof van Beroep te Luik, dd. 7-1-1927, werd hij terzake, 1e: Diefstal met gewelddaden en 2e: Diefstallen, veroordeeld tot; 1e: 4 maanden gevangenisstraf en 1 maand gevangenisstraf en 26 francs boete, 2e: 2 maanden gevangenisstraf en 26 francs boete. Bij Kon. Besluit van 25 Februari 1927 werd zijne uitzetting uit België gelast.

Op 19-5-1924 werd hij te Maastricht afgeschreven naar Seraing (Be) en op 4-7-1927 werd hij wederom alhier ingeschreven komende van Seraing.

Op politiek gebied is te zijne nadele niets bekend geworden.

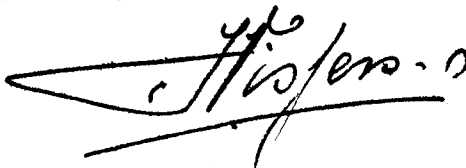
4e Johannes, Theodorus, Hubertus R E N S E N, geboren te Maastricht, 17-1-1904, van beroep vulcaniseur, van Nederlandse nationaliteit, gehuwd met Maria, Petronella Lyon, alhier wonende aan de Gebr. Hermansstraat No 58.

Hij heeft een blanco strafregister. Op politiek gebied is te zijne nadele niets bekend geworden.

Aangenomen kan worden dat alle vier genoemde personen links georiënteerd zijn en lid der E.V.C. J.G. Devreede is geabonneerd op het dagblad "De Waarheid".

Waarvan dit mijn ambtsedig rapport gesloten en getekend op de 5e April 1948.

coll:

Gezien:
De Commissaris van Politie:

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
M A A S T R I C H T.

I.D.

D. E. N. H A A G.

Doss. 25/28/2

G E H E I M.

OPGELEED
20/4 B
32673

Volgno.
- 8. APR. 1948
32805

Betreft:
Staking K.L.M. -
gebouw aan de
Raamweg.

In aansluiting op dezerzijds schrijven, Doss. 25/28 van 3 April 1948, wordt medegedeeld, dat 49 stakers inmiddels zijn ontslagen.

Door een gedeelte der stakers wordt dagelijks in de omgeving van het bouwwerk gepost.

Tot heden hebben geen onregelmatigheden plaats gehad.

BUREAU B
8-4-48.

Verzonden op 7 April 1948

aan: C.V.D.

~~B.V.~~
9-4-48.
R.C.S. w. 00. 209 ⁹ 47.

I.D.
D E N H A A G.

Doss.25/28.

BUREAU B

7 APR 1948

G E H E I M.

OPGELEED

Verzonden

6 APR. 1948

AL 32673

Dezerzijds wordt medegedeeld, dat op Woensdag, 31 Maart 1948, een staking is uitgebroken bij de N.V. Ned.Aannemings Mij., v/h de Firma H.F.BOERSMA op het werk aan de K.L.M.-nieuwbouw aan de Raamweg alhier.

Momenteel wordt door ± 50 man de 150 werklieden gestaakt, te weten ± 28 metselaars en ± 22 steigermakers en opperlieden.

De stakende arbeiders verlangen een loonsverhoging van ± f. 5,-- per week.

Opgemerkt wordt, dat de werklieden ± f.60.-- per week verdienen, welk bedrag reeds ongeveer f. 5.-- hoger ligt dan het door de Rijksbemiddelaar vastgestelde loon.

Het ligt in de bedoeling van de directie van genoemde Mij., om de stakende werklieden te ontslaan.

Vermoedelijk is het grootste deel der stakers aangesloten bij de E.V.C.

De staking wordt als een "wilde staking" beschouwd, daar vooralsnog niet is gebleken, dat één der vakorganisaties zich achter de stakers heeft geplaatst.

Ongeregeldheden hebben zich tot op heden niet voorgedaan.

Verzonden op 3 April 1948

an: C.V.D.

B. 31699

V. RD.3

UITGEBOKT

21 Juli

8.

GEHEIM

1948

Rappel.

Hiermede moge ik U mijn schrijven d.d. 6 April 1948 no. 31699 in herinnering brengen, waarbij ik U verzocht mij te willen doen inlichten omtrent een aantal werklieden van de Aannemersfirma Wijnen en Dekker te Groningen.

Met spoedige beantwoording zult U mij zeer verplichten.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofdcornmissaris van Politie
te
GRONINGEN.

~~J. G. Grubbendam,~~

L. h. van Laar.

6 April

8.

B.31699.

~~XXX~~
~~XXX~~

V. TZ.3.

G E H E I M.

OPGELEGD

Inlichtingen.

UITGEBOEKT

Volgens een ontvangen mededeling hebben een aantal werklieden van de aannemersfirma Wijnen en Dekker, gevestigd te Groningen, op een bouwwerk te Appingedam gedurende 2 dagen het werk neergelegd. De genoemde firma zou te hoge lonen hebben uitbetaald en daarvoor een bekeuring hebben gekregen. Nadat de firma had besloten slechts 25 % boven het basisloon te betalen, verlieten de werklieden het werk, doch kwamen na 2 dagen terug. Na hun terugkomst zijn de bedoelde werklieden echter een "langzaam-aan-staking" begonnen, waardoor het werk zeer wordt gestagneerd.

De werklieden die hieraan deelnemen zijn genaamd:

S.SPORREL, metselaar, Verlengde Nieuwstraat 6a, Groningen;
F.SPORREL, metselaar, Oudeweg 38 IV, Groningen;
M.de GROOT, metselaar, Barestraat 34, Groningen;
K.NEPPERUS, metselaar, Wolddijk 63, Bedum;
J.S.KROL, metselaar, Poortstraat 14a, Groningen;
W.THOLEN, opperman, Zonnebloemstraat 32, Groningen;
H.DAMEN, opperman, Kolkstraat 25, Groningen;
F.LEMMEN, opperman, 2e Spoorstraat 29, Groningen;
H.BRAKEMA, opperman, Dhaliastraat 9, Groningen.

Ik moge U verzoeken mij wel in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van de hierboven genoemde personen, waarbij ik tevens gaarne zal vernemen of zij eventueel lid zijn van de E.V.C.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
✓ VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer Hoofdcommissaris
van Politie,
te
GRONINGEN.

Bouwarbeiders
te Appingedam
boeken succes

Zaanstreek neemt stelling
tegen bouwcorrecties

Op het bouwwerk van de aan-
nemersfirma Wijnen & Dekker te
Appingedam hebben de bouwvak-
arbeiders na twee dagen staking
een volledig succes geboekt.

Hun eis van 25% vaste toelage
boven het basisloon werd in-
gevraagd, terwijl ook de twee
stakingsdagen uitbetaald werden.

Per 15 Maart zullen in de Zaan-
streek de zogenaamde looncorrecties
in het bouwbedrijf worden
ingevoerd.

De voorzitter van de E.V.C.-
Bouwbedrijf, de heer W. Har-
tig verklaarde, dat de E.V.C. on-
getwijfeld ook in de Zaanstreek
stelling zal nemen tegen de in te
voeren maatregelen.

VERSLAG van de staking van bouwarbeiders op het
bouwwerk van de aannemersfirma WIJNEN en DEKKER
te APPINGEDAM.

BUREAU B

-0-

22.3.1948

20.MRZ.1948

ACD/31699

et gestelde in het krantenknipsel is in zoverre onjuist dat
t sprake is geweest van een georganiseerde staking, doch van
agen niet werken van een vijftal metselaars en vier opper-

is er geen sprake van een volledig succes door de stakers
d, maar eerder van een nederlaag.

de aannemersfirma WIJNEN en DEKKER gevestigd te GRONINGEN,
APPINGEDAM, aangenomen het bouwen van een blok middenstands-
en. Voor het bouwen van deze woningen wordt door deze aanne-
rma gebruik gemaakt van personeel, dat in hoofdzaak in GRO-
woonachtig is.

e woningen zo vlug mogelijk klaar te krijgen, had de firma
meer het metselen uitbesteed. Door deze uitbesteding konden
de metselaars en de opperlieden gemiddeld 60 procent verdienen bo-
ven het vastgestelde basisloon.

R.P.
Wunschoten

Bij een gehouden controle op de door de firma uitbetaalde arbeids
lonen werd vastgesteld dat de firma teveel loon betaalde en in ver-
band daarmee werd zij bekeurd, terwijl haar tevens werd aangezegd
dat wanneer zij bij herhaling te hoge lonen uitbetaalde dat er dan
veel kans op was, dat de firma terecht kwam achter de gele deuren
aan de Heerenweg te GRONINGEN. Aan de firma werd toestemming ver-
leend om hoogstens 25 procent boven de vastgestelde basislonen uit-
te betalen.

De firmanten die er niet voor voelden om achter de gele deuren
terecht te komen hebben, toen besloten om geen hogere lonen uit te
betalen dan 25 procent boven het vastgestelde basisloon en zij
heeft haar personeel met dit besluit in kennis gesteld.

De metselaars en de opperlieden weigerden, na kennisname van dit
besluit, om weer aan het werk te gaan. Na eerst een halve morgen op
het werk rondgeslingerd te hebben, hebben zij zich verwijderd en
zijn naar huis gegaan.

Door de firma is van dit feit onmiddellijk kennis gegeven aan de
Arbeidsbureaux te GRONINGEN en te DELFZIJL en aan andere instantie
s. De arbeiders hadden namelijk verklaard dat zij niet weer kwamen
omdat zij bij andere aannemersfirma's meer konden verdienen dan 25
procent boven het vastgestelde basisloon. Het gevolg van de kennis-
gevingen van de aannemersfirma aan de diverse bureaux is geweest
dat de metselaars en de opperlieden na twee dagen met hangende poot
jes terug zijn gekomen en weer aan het werk zijn gegaan.

De teruggekeerde arbeiders (metselaars en opperlieden) doen nu ech-
ter aan een zogenaamde langzaamaan staking en hierdoor stagneert
het werk op het bouwbedrijf van de firma WIJNEN en DEKKER in be-
langrijke mate. Want wanneer de metselaars niet opschieten, kunnen
ook de betongieters en de timmerlieden niet opschieten.

De bedoeling van de langzaamaan staking is er vermoedelijk op ge-
richt, om ontslag te krijgen bij de firma WIJNEN en DEKKER, waarna
de deelnemers aan deze staking dan weer emplooi kunnen vinden bij
andere aannemersfirma's. De firma WIJNEN en DEKKER voelt er echter
niet voor om de langzaamaan stakers te ontslaan en is in elk geval
niet van plan om aan deze mensen een ontslagbewijs te geven.

De namen van de personen die twee dagen niet gewerkt hebben en nu
aan de langzaamaan staking deelnemen zijn de volgende:

- S. SPORREL, metselaar, wonende te GRONINGEN, Verlengde Nieuwstraat 6a.
- F. SPORREL, metselaar, wonende te GRONINGEN, Oudeweg 38 IV.
- X M. de GROOT, metselaar, wonende te GRONINGEN, Barestraat No: 34.
- K. NEPPERUS, metselaar, wonende te BEDUM, Wolddijk No: 63.
- J. S. KROL, metselaar, wonende te GRONINGEN, Poortstraat No: 14a.

207.

VERSLAG van de staking van bouwarbeiders op het
bouwwerk van de aannemersfirma WIJNEN en DEKKER
te APPINGEDAM. BUREAU B.

-0-

22.3.1948

20.MRZ.1948

ACD/31699

Het gestelde in het krantenknipsel is in zoverre onjuist dat er niet sprake is geweest van een georganiseerde staking, doch van twee dagen niet werken van een vijftal metselaars en vier opperlieden.

Ook is er geen sprake van een volledig succes door de stakers behaald, maar eerder van een nederlaag.

Door de aannemersfirma WIJNEN en DEKKER gevestigd te GRONINGEN, is in APPINGEDAM, aangenomen het bouwen van een blok middenstandswoningen. Voor het bouwen van deze woningen wordt door deze aannemersfirma gebruik gemaakt van personeel, dat in hoofdzaak in GRONINGEN woonachtig is.

Om de woningen zo vlug mogelijk klaar te krijgen, had de firma onder meer het metselen uitbesteed. Door deze uitbesteding konden de metselaars en de opperlieden gemiddeld 60 procent verdienen boven het vastgestelde basisloon.

Bij een gehouden controle op de door de firma uitbetaalde arbeidslonen werd vastgesteld dat de firma teveel loon betaalde en in verband daarmee werd zij bekeurd, terwijl haar tevens werd aangezegd dat wanneer zij bij herhaling te hoge lonen uitbetaalde dat er dan veel kans op was, dat de firma terecht kwam achter de gele deuren aan de Heerenweg te GRONINGEN. Aan de firma werd toestemming verleend om hoogstens 25 procent boven de vastgestelde basislonen uit te betalen.

De firmanten die er niet voor voelden om achter de gele deuren terecht te komen hebben, toen besloten om geen hogere lonen uit te betalen dan 25 procent boven het vastgestelde basisloon en zij heeft haar personeel met dit besluit in kennis gesteld.

De metselaars en de opperlieden weigerden, na kennisname van dit besluit, om weer aan het werk te gaan. Na eerst een halve morgen op het werk rondgeslingerd te hebben, hebben zij zich verwijderd en zijn naar huis gegaan.

Door de firma is van dit feit onmiddellijk kennis gegeven aan de Arbeidsbureaux te GRONINGEN en te DELFZIJL, en aan andere instanties. De arbeiders hadden namelijk verklaard dat zij niet weer kwamen omdat zij bij andere aannemersfirma's meer konden verdienen dan 25 procent boven het vastgestelde basisloon. Het gevolg van de kennisgevingen van de aannemersfirma aan de diverse bureaux is geweest dat de metselaars en de opperlieden na twee dagen met hangende pootjes terug zijn gekomen en weer aan het werk zijn gegaan.

De teruggekeerde arbeiders (metselaars en opperlieden) doen nu echter aan een zogenaamde langzaamaan staking en hierdoor stagneert het werk op het bouwbedrijf van de firma WIJNEN en DEKKER in belangrijke mate. Want wanneer de metselaars niet opschieten, kunnen ook de betongieters en de timmerlieden niet opschieten.

De bedoeling van de langzaamaan staking is er vermoedelijk op gericht, om ontslag te krijgen bij de firma WIJNEN en DEKKER, waarna de deelnemers aan deze staking dan weer emplooi kunnen vinden bij andere aannemersfirma's. De firma WIJNEN en DEKKER voelt er echter niet voor om de langzaamaan stakers te ontslaan en is in elk geval niet van plan om aan deze mensen een ontslagbewijs te geven. De namen van de personen die twee dagen niet gewerkt hebben en nu aan de langzaamaan staking deelnemen zijn de volgende:

- S. SPORREL, metselaar, wonende te GRONINGEN, Verlengde Nieuwstraat 6a.
- F. SPORREL, metselaar, wonende te GRONINGEN, Oudeweg 38 IV.
- X M. de GROOT, metselaar, wonende te GRONINGEN, Barestraat No: 34.
- K. NEPPERUS, metselaar, wonende te BEDUM, Wolddijk No: 63.
- J. S. KROL, metselaar, wonende te GRONINGEN, Poortstraat No: 14a.

- W. THOLEN, Opperman, wonende te GRONINGEN, Zornebloemstraat 32.
- H. LEMMEN, opperman, wonende te GRONINGEN, Kolkstraat No: 25.
- F. LEMMEN, Opperman wonende te GRONINGEN, 2e Spoorstraat No: 29.
- X H. BRAKEMA, opperman, wonende te GRONINGEN, Dhaliastraat No: 9.

Bovenstaande personen zijn zeer vermoedelijk allen aangesloten bij de Eenheidsvakcentrale. Het vermoeden bestaat verder dat de Eenheidsvakcentrale zich niet heeft willen stellen achter deze leden en dat zij daarom en omdat zij zonder meer anders geen emplooi konden vinden op het werk zijn teruggekeerd.

Bij de zogenaamde langzaamaan-stakers bevinden zich geen uitgesproken leiders of raddraaiers. Zij hebben allen een grote mond, maar er is niet één bij die speciaal op de voorgrond treedt.

Geheim

5 Maart 1948.

0 6/11/48
6. MRZ. 1948
ACD/30780

BUREAU B

Rapport betreffende 24-uurs proteststaking onder de arbeiders van de Hollandse Beton Maatschappij, werkzaam bij de Papierfabriek Van Helder Zn. te Renkum.

0-3-48

§

Op Woensdag, 3 Maart 1948, te omstreeks 7.30 uur voormiddag, is op het terrein van de Papierfabriek van de N.V. Van Gelder Zn. te Renkum, aan de Fabrieksstraat te Renkum, onder de arbeiders van de Hollandse Beton Maatschappij te 's-Gravenhage, een proteststaking van 24 uur uitgebroken, waaraan 28 van de 31 aldaar werkzame arbeiders deelnamen,

De staking was bedoeld als een protest tegen de loonsverlaging, welke door de Rijksbemiddelaar aan de Hollandse Beton Maatschappij is opgelegd. De Directie van de Holl. Beton Mij. is n.l. vorige week veroordeeld, omdat zij aan de arbeiders te hoge lonen uitbetaalde. Tengevolge van deze regeling ontvangen de arbeiders ongeveer f. 5.-- tot f. 10.-- minder loon per week.

Van de 31 bedoelde arbeiders zijn er 6 aangesloten bij de E.V.C., 2 bij de R.K. Bouwvakarbeidersbond en 1 bij het N.V.V. De overige arbeiders zijn vermoedelijk ongeorganiseerd.

De arbeiders is vanwege de Beton Mij medegedeeld, dat hen voor die dag geen loon wordt uitbetaald.

Van de w 3 werkwilligen waren er 2 bij de R.K. Bouwvakarbeidersbond en 1 bij het N.V.V. aangesloten.

Volgens hun verklaring had het Bestuur van hun Bond aan haar leden medegedeeld, dat zij niet in staking moesten gaan.

Vermoedelijk is deze staking op aandrang van de E.V.C. uitgebroken en hebben de ongeorganiseerden zich bij de leden van de E.V.C. aangesloten.

De staking had een ordelijk verloop. De openbare orde werd niet verstoord.

De arbeid werd de volgende dag, 4 Maart 1948, te 7.30 uur, weer hervat.-

A a n
de Heer Hoofd van de C.V.D.
's-Gravenhage

Renkum

G e h e i m

OPGELEGD
B

3 Maart 1948.

Volr
4 MRZ. 1948
ACL 30634

BUREAU B

4.3.48

Hedenmorgen te 7.30 uur is er te Renkum een proteststaking van 24 uur uitgebroken onder de arbeiders (ongeveer 25 à 30 in getal) van de Hollandse Betonmaatschappij te 's-Gravenhage, die werkzaam zijn aan de nieuwe fabriek van Van Gelder Zonen te Renkum, als protest tegen de door de Rijksbemiddelaar opgelegde loonsverlaging. Incidenten hebben zich niet voorgedaan. Alles is ordelijk.-

A a n

de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst

's-Gravenhage

POLITIE LEIDEN

No. 527. I.D.

BIJLAGE(N)

Co. 25633

B.

LEIDEN, 1 Maart

Veigno. 194.8.
3 - MRZ.1948
ACD/ 30546

BUREAU B

3-3-48

Naar aanleiding van Uw schrijven, d.d. 13 Februari 1948, No.29164 geheim, wordt het navolgende gerapporteerd:

op kaart

Omtrent Peter KIKKERT, geb. te Leiden, 14-12-1921, van beroep timmerman, wonende te Leiden, Alexanderstr. No.79, is niets ten nadele bekend. Zijn naam komt in de Politie-administratie en in de administratie van de P.R.A. alhier niet voor.

Hij is geen lid van de Leidse afdeling der E.V.C..

Dezerzijds is niet kunnen blijken, dat KIKKERT lid is van de C.F.N., alhoewel aangenomen wordt, dat hij communistisch georiënteerd is.

op kaart.

Een broer van hem genaamd Willem KIKKERT, geb. te Leiden, 2-1-1915, wonende te Leiden, Prinsenstraat No. 59-a, behoorde ook tot een aantal stakers, dat op 25 September 1946, als protest tegen het uitzenden van troepen naar Indonesië, het werk aan de kettingfabriek alhier neer legde.

AAN het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst.
Javastraat 68 te
's-GR A V E N H A G E.

32942

15 Maart

ORON 8.

B.30402.

UITGEBOKT
G E H E I M.

XXXX
XXXX

V. TZ.3.

B.1382.

26 Februari 1948.

Staking D.U.W.-arbeiders.

Met verwijzing naar Uw terzijde vermeld schrijven heb ik de eer U te verzoeken mij alsnog te willen doen berichten of bij de gemelde staking van de D.U.W.-arbeiders nog iets is gebleken omtrent enige invloed hierop van de zijde der E.V.C. Tevens zal ik het op prijs stellen in kennis te worden gesteld met de personalia, politieke oriëntering en verder van belang zijnde gegevens betreffende de in Uw rapport genoemde N.WALTHIE, G.SERVAIS, J.C.DEVREKEDÉ en J.Th.H.RENSEN.
Uw bericht terzake zie ik gaarne tegemoet.

✓ HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Middels deze:

Aan de Heer Commissaris
van Politie,
te
MAASTRICHT.

J.G.Crabbendam.

GEMEENTEPOLITIE
MAASTRICHT

La B
No. 1382
DICT. Mu.
BIJL. 1.

ONDERWERP: staking D.U.W. arbeiders.
ANTWOORD OP SCHRIJVEN: -

Maastricht,

Geheim

Volgno. OPGELEGD

26-Febr-1948 8

ACD/30402

BUREAU B
1-3-48

Hierbij heb ik de eer U ter kennisname te doen toekomen afschrift van het rapport mijner administratie, No. 119, betreffende de staking van de D.U.W.-arbeiders.

Hierbij moge ik nog opmerken, dat volgens mededeling van de Heer Chappin van het Gewestelijk Arbeidsbureau alhier, alle D.U.W.-arbeiders, met uitzondering van 6 à 7 arbeiders, het werk op Maandag, 23 Februari 1948, hadden hervat.

Coll. De Commissaris van Politie,

Aan het Hoofd van de Centrale Veiligheids
Dienst

DEN HAAG.

Naar aanleiding van de gedane mededeling als zoude in de namiddag van Vrijdag 20 Februari 1948, een 300 tal D.U.W. arbeiders gedemonstreerd hebben voor het Gouvernementsgebouw alhier, heb ik, Joseph Viissers, Brigadier der Recherche te Maastricht, tevens Onbezoldigd Rijksveldwachter, ingevolge opdracht een onderzoek ingesteld en de eer UEdel Gestrenghe als volgt te rapporteren:

"In de voormiddag van Zaterdag de 21e Februari 1948 heb ik, rapporteur, mij in verbinding gesteld met de heer Chappin, ambtenaar bij het Gewestelijk Arbeids Bureau te dezer stede, die mij in deze als volgt verklaarde:

"Ik ben belast met de afwikkeling der zaken, de arbeiders betreffende die tewerk gesteld zijn bij de Dienst Uitvoering Werken, korthedshalve D.U.W. genoemd. De Dienst Uitvoering Werken, voorheen genaamd Werkverschaffing, is in beheer bij de Nederlandse Heide Maatschappij. Die dienst heeft onder meer in Zuid Limburg werken in uitvoering, op welke werken meerdere arbeiders uit Maastricht zijn tewerk gesteld. Waar in verband met de vorst de grondwerken bij de D.U.W. grotendeels stopgezet zijn, was door de Inspectie der D.U.W. besloten om op Vrijdag 20 Februari 1948, 20 arbeiders uit Maastricht tewerk te stellen bij het laden van grind onder de gemeente Gronsveld en 60 arbeiders uit Maastricht tewerk te stellen in de bossen te Eys-Wittem. Tot het vervoeren der arbeiders naar Eys-Wittem was een autobus beschikbaar terwijl voor de arbeiders voor Gronsveld een vrachtwagen ter beschikking was. Gisteren morgen namen alle arbeiders echter plaats in de autobus. Toen de betreffende opzichter de arbeiders voor Gronsveld te kennen gaf, dat zij de autobus moesten verlaten en plaats moesten nemen in de vrachtauto, verlieten die 20 arbeiders de autobus, doch weigerden op de vrachtwagen plaats te nemen. Toen op hun verzoek geen autobus beschikbaar gesteld werd, weigerden zij naar het werk te vertrekken. De 60 arbeiders voor Eys-Wittem verlieten daarop eveneens de autobus en verklaarden zich solidair met de arbeiders voor Gronsveld. Zij weigerden eveneens naar het werk te vertrekken.

In de loop van dien voormiddag vervoegden zich de D.U.W. arbeiders zich ten mijnen kantore en deden hun beklag over de slechte beschutting op het werk en het gemis aan verwarming tijdens de schafturen. Tevens beweerden zij onder de gemeente Gronsveld onmogelijk te kunnen werken in verband met de heersende vorst. Waar ik inmiddels telefonisch bericht had ontvangen dat de Inspecteur der D.U.W. Ing. Jongman zich in de loop van de voormiddag bij mij zou vervoegen om in deze eene bespreking te houden, stelde ik de arbeiders met de komst van de Inspecteur in kennis en verzocht hen in de loop van de namiddag terug te komen. Terstond hebben zij hieraan voldaan en hebben het gebouw verlaten. Kort daarop vervoegde zich bij mij Ing. Jongman voornoemd, vergezeld van de uitvoerders Kamphuis en Geenen. Tijdens de bespreking werd aanvankelijk door Ing. Jongman beslist dat de arbeiders ook op Zaterdag 21 Februari 1948 niet zouden gaan werken en dat de nodige maatregelen zouden getroffen worden, ten aanzien van verwarming en

beschutting op de werken te Eys-Wittem en Gronsveld. Het werk zoude a.s. Maandag wederom hervat worden en zouden de arbeiders beide verzuimdagen vergoed krijgen. Nadat Ing. Jongman zich telefonisch in verbinding had gesteld met de Hoofdinspectie te den Haag, kwam van de Hoofdinspectie het bericht dat beide verzuimdagen voor rekening rekening der arbeiders waren en dat indien zij a.s. Maandag het werk niet zouden hervatten, zij des Dinsdags evenmin behoeften te werken en dat beide dagen wederom voor hun rekening zouden zijn. Zulks kon beschouwd worden als strafmaatregel omdat zij gisteren hadden geweigerd naar het werk te vertrekken.

In de namiddag omstreeks 3 uur vervoegden zich de D.U.W. arbeiders zich wederom aan het Gewestelijk Arbeidsbureau. Als afgevaardigden traden op N. Walthie, oud 49 jaar, alhier wonende aan de M. Grachtstraat No 11a en C. Servais, oud 41 jaar, hier wonende aan de M. Grachtstraat No 25a. Toen ik hen de beslissing van de Hoofdinspectie te den Haag mededeelde, verklaarden zij hiermede niet accoord te gaan en zich in deze te wenden tot de Commissaris der Koningin. De andere arbeiders gaven hunne ontstemming te kennen over de beslissing der Hoofdinspectie. Ongeregeldheden hebben zich niet voorgedaan. De arbeiders hebben zich behoorlijk gedragen en kan er dan ook geen sprake zijn van een betoging of demonstratie. Nadat de arbeiders gisteren namiddag het Gewestelijk Arbeidsbureau verlaten hebben, heb ik in deze aangelegenheid niets meer vernomen. Zoals reeds gezegd betreft het in deze een 80 tal arbeiders en is het onjuist als er beweerd wordt dat er een 300 tal mede gemoeid zijn."

Ik, rapporteur, heb mij daarop in verbinding gesteld met de heer Knoop, portier bij het Gouvernementsgebouw alhier, die als volgt verklaarde:

"In de namiddag van gisteren 20 Februari 1948 omstreeks 4 uur, vervoegden zich bij mij een tweetal arbeiders, die mij mededeelden als afgevaardigde te komen der D.U.W. arbeiders en die mij verzochten hen bij de Commissaris der Koningin aan te dienen, teneinde hem te mogen spreken over de onvoldoende maatregelen die er getroffen zijn op de D.U.W. werken in verband met de heersende vorst. Ik heb de Commissaris der Koningin daarop met het verzoek in kennis gesteld en werden beide arbeiders daarop door hem ontvangen. Tijdens dat die 2 arbeiders bij de Commissaris der Koningin vertoefden, stonden tegenover de ingang van het gebouw aan de overzijde der straat een 40 tal arbeiders te wachten en stond een groepje personen verderop in de straat. Die personen gedroegen zich heel netjes en waren zeer kalm. Toen beide afgevaardigden de Commissaris der Koningin verlaten hadden, deelden zij mij mede, over het onderhoud zeer tevreden te zijn en bedankten zij mij voor mijne bemiddeling. Daarop verlieten zij het gebouw en zijn alle personen met hen vandaar vertrokken. Ongeregeldheden hebben zich niet in het minst voorgedaan. Van een demonstratie of betoging kan hier geen sprake zijn. Waar beweerd wordt dat het in deze een 300 tal arbeiders betref, kan ik U verklaren dat er nog geen 100 aanwezig waren. Ik heb hun aantal niet geteld, doch schat ik hen ver beneden de 100. De namen der 2 afgevaardigden zijn gemoteerd en betreft het in deze J.C. Devreede, oud 47 jaar, wonende alhier aan de Begoniastraat No 5 en J.Th.H. Rensen, oud 44 jaar, hier wonende aan de Gebr. Hermansstraat No 58. Betreffende het onderhoud met de Commissaris der Koningin is mij niets bekend."

Waarvan dit mijn ambtsedig rapport gesloten en getekend op de 21e Februari 1948.

coll:

Aan de Heer
 Commissaris der Koningin
 te
 M A A S T R I C H T

UITGEBODEN

13 Februari

8.

B.39164.

XXXX
XXXX

V. TZ.3.

GEHEIM.

OPGEGED

20546

Inlichtingen over P.Kikkert.

Hiermede moge ik U verzoeken mij te willen inlichten omtrent de personalia, politieke overtuiging, e.q. activiteit, van P.KIKKERT, geb. 19-12-21, wonende te Uent, Alexanderstraat 70.

Betrokkene die omstreeks December 1947 als timmerman werkzaam was op een bouwobject in de gemeente Roosendaal (N.B.), poogde meerdere malen gedurende de werkzaamheden aldaar zijn mede-timmerlieden te bewegen het werk naar te leggen.

In verband met vorenstaande zou ik het tevens zeer op prijs stellen te vernemen of Kikkert in de E.V.C. is georganiseerd en of hij in deze vakcentrale ook een functie bekleedt.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST

V
Namens deze:

A de Heer Commissaris
van Politie,

LEIDEN.

J.G.Grabbendam.

35437

13 Februari 8.

B. 29164.

GEHEIM.

~~XXX~~
~~XXX~~

UITGEBEUNT

OPGELEGD

V. TZ.3.

Inlichtingen over P.A.P.Hol.

Hiermede moge ik U verzoeken mij te willen doen inlichten omtrent de personalia, politieke overtuiging, e.g., activiteit van P.A.P.HOL, geb. 2-1-1917, wonende te Uwant, Davidstraat 20.

Betrokkene die omstreeks December 1947 als timmerman werkzaam was op een bouwobject in de gemeente Roosendaal (N.B.), poogde meerdere malen gedurende de werkzaamheden aldaar, zijn mede-timmerlieden te bewegen het werk neer te leggen.

In verband met verenstaande zou ik het tevens zeer op prijs stellen te vernemen of Hol in de E.V.C. is georganiseerd en of hij in deze vakcentrale ook een functie bekleedt.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

Aan de Heer Hoofdcomisaris
Politie,
te
AMSTERDAM.

J.G. Grabbendam.

GEMEENTE ROOSENDAAL EN NISPEN ^{OPGELEGD}

POLITIE

ROOSENDAAL, 9 Februari 1948.

No. 3/48 /Dec.

Onderwerp:

Bijl.:

Aan de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's Gravenhage.

Volgno.

11.FEB.1948

AL 29164

BUREAU B
Co 11-2-48

In antwoord op Uw brief van 17 Decem-
ber 1947, No. 25633, Geheim, doe ik U hierbij
tokomen een rapport, houdende inlichtingen
omtrent A.C. Beens en J.H. van Loon, in ver-
band met de staking aan de bouw van de Philips
fabriek alhier.

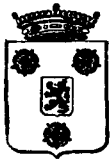
Ik moge U naar de inhoud van dit rapport
verwijzen.

De Korpschef van Politie,

Stuitje

(H. Stuitje).

COMMISSARIAAT VAN POLITIE
ROOSENDAAL EN NISPEN

No.

Onderwerp: Inlichtingen omtrent A.C. BEENS en J.H. van LOON,
beiden wonende te Roosendaal.

R A P P O R T.

Naar aanleiding van het schrijven van de Centrale Veiligheidsdienst, d.d. 17 December 1947, No. 25633, betreffende de politieke oriëntering en activiteit van A.C. BEENS en J.H. van LOON, beiden wonende te Roosendaal, heb ik, Petrus Antonius Gerardus IJSENBRENT, Hoofdagent van Politie Uwer administratie, de eer U Weledelgestrenge beleefd het navolgende te rapporteren.

x 1. Adrianus Cornelis BEENS, geboren te Roosendaal, 12 December 1904, metselaar, Nederlander, R.K. wonende te Roosendaal, Willemstraat 48, huwde op 23 April 1929 te Roosendaal met Catharina Petronella ANTONISSEN, geboren te Rucphen 30 April 1904. Uit dit huwelijk werden 3 kinderen geboren, welke nog ongehuwd zijn.

A.C. BEENS, voornoemd, is, voorzover nagegaan is kunnen worden, niet georganiseerd. Hij is een zeer ontevreden mens, die graag met weinig moeite veel geld wil verdienen. Hij spreekt tijdens gesprekken met zijn collega's, gemakkelijk afkeurend over het beleid der Regering en ook over het doen en laten van Heren Geestelijken. Steeds heeft hij het hoogste woord en probeert daarbij andere personen voor zijn ideeën te winnen, waarbij het zo weet in te kleden, dat hij ook volgelingen krijgt. Dit is gebleken bij de in November 1947 plaats gehad hebbende staking van de metselaars en opperlieden, werkende aan de in aanbouw zijnde Philipsfabriek te Roosendaal, alwaar BEENS ook als metselaar werkzaam was. Hij was een der eersten, die de overigen tot staking aanspoorde, daarbij het hoogste woord had en ook als afgevaardigde van de stakers optrad bij de aannemer van de bouw.

Wat zijn politieke richting betreft, daarover durft niemand zich uit te laten. Hij wordt door zijn collega's bekeken als communist, en dit, naar het geen zij uit zijn gesprekken opmaken en het zich op de voorgrond dringen, wanneer er ongenoegen onder het werkvolk dreigt te ontstaan.

Te Roosendaal is geen afdeling van de E.V.C. en het is mij, rapporteur, niet bekend geworden of BEENS is aangesloten bij de E.V.C. Wel zou hij zich meermalen op sympathiserende wijze hebben uitgelaten over het beleid van de E.V.C. tijdens de meelstaking in Amsterdam.

1 2. Johannes Henricus van LOON, geboren te Roosendaal, 25 November 1910, metselaar, Nederlander, R.K., ongehuwd, wonende te

Aan den Heer KORPSCHIEF VAN POLITIE

te

ROOSENDAAL en NISPEN.

Roosendaal Bredaseweg 48. Hij is een goed vakman maar een geweldige, wat wij noemen, "KANKERAAR". Steeds ontevreden en laiever lui dan moe. Deze eigenschappen bezat hij echter al voor 1940, doch na de oorlog heeft hij deze meer ten-toon gespreid, zelfs zo erg dat hij op verschillende plaatsen niet meer mocht komen werken. Vele jaren was hij werkzaam bij de firma DEKKERS, aannemersbedrijf te Roosendaal, en deze hebben er heel wat moeilijkheden mee gehad daar het meermalen voorkwam dat zij een werk aannamen doch daarbij als voorwaarde vernamen dat van LOON niet op het werk mocht komen vanwege zijn ontevredenheid en kankeren. Daar zij echter gebonden waren aan de geldende voorschriften konden zij hem ook niet ontslaan doch het is zover gekomen dat hij zelf ontslag nam bij de firma DEKKERS, dit naar aanleiding van het feit dat hij ook niet mocht werken aan de opbouw van de P.N. E.M. gebouwen waarom hij toen probeerde om te kunnen gaan werken bij de bouw van het nieuw te bouwen rubberhakkenfabriek, hetgeen hem toen is gelukt.

Bij de aanvang van het nieuw te bouwen Philipsfabriek, werd hij als metselaar daar aangenomen door de uitvoerder van dat werk doch deze was vooraf gewaarschuwd door de aannemer, de firma DEKKERS. Ook op dit werk liet hij zich dikwijls zeer ontevreden uit. Tesamen met BEENS, voornoemd, was hij de aanvoerder van de in November 1947 plaats gehad hebbende staking van de metselaars en opperleiden op dit werk. Ook hij wordt door zijn collega's voor een communist aangekeken. Voor 1940 was van LOON georganiseerd bij de R.K. Bouwvakarbeiders, doch na de oorlog heeft hij zich niet meer georganiseerd. Het is mij, rapporteur, niet bekend geworden of hij aangesloten is bij de E.V.C. maar tijdens gesprekken zou hij meermalen met deze instelling gesympathiseerd hebben.

Over de plaats gehad hebbende werkstaking nog het volgende: Aan de in aanbouw zijnde Philipsfabriek alhier, werken ongeveer 70 arbeiders, waarvan 14 man als metselaar en opperman.

Omstreeks half November 1947, staakten de metselaars en opperleiden het werk. Hun motief hiervoor was, dat zij naar hun mening te weinig verdienden. Zij wilden hun loon verhoogd zien met extra prestatieloon en vrije belasting. De staking duurde 5 dagen en zij hervatten het werk zonder dat hun eisen waren ingewilligd. Dit hervatten van het werk had zijn oorzaak in het ontstaan van een vermoedelijke vorstperiode.

Bij deze staking waren BEENS en van LOON, voornoemd, de aanvoerders en zij traden ook op als afgevaardigde der stakers bij de aannemer. Uit niets is gebleken dat de E.V.C. aandeel had bij deze staking, doch de indruk bestond dat zij achter de schermen toch aan de touwtjes trok en zich bediende van de personen van LOON en BEENS daar hun optreden in die geest was en zij ook niet hadden willen opgeven; doch door het dreigen van een vorstperiode wilden de overige stakers niet het risico lopen om bij het ingaan van een vorstperiode te staken, daar zij dan geen recht meer hadden op uitkering tijdens de vorstperiode.

Ongeveer 14 dagen nadien, het was toen omstreeks begin December 1947, dreigde de metselaars en opperleiden opnieuw met staking, en wederom waren het BEENS en van LOON die de drijvers hiervan waren. Dit was toen naar aanleiding van de zogenaamde salarisdump. Daar deze echter voor hen geen nadeel bracht en de overige metselaars toch al niet zoveel meer van BEENS moesten hebben, ging deze staking niet door. De werkprestaties van de

metselaars werden echter aanzienlijk minder daar deze zoveel mogelijk door BEENS en van LOON werden gedrukt, en omreden zij op elkaar waren ingesteld konden ook de anderen niet vooruit. Om deze reden nam de uitvoerder een andere werkregeling aan. Hij maakte zich los van het contractloon en plaatste iedere metselaar afzonderlijk waarbij dan de opperlieden weer afhankelijk werden van de prestaties der metselaars. Dit had als gevolg, dat BEENS en van LOON op een week niet meer verdienden dan Fl. 20,--, terwijl het contractloon het dubbele was. De overige metselaars hadden evenwel een normaal weekloon verdiend. Van LOON, die als vrijgezel een klein loon niet direct deerde, had hierover niet veel gezegd, doch BEENS was hierover in een hevige woordentwist gekomen met de uitvoerder, met als gevolg dat hij onmiddellijk ontslag kreeg, en direct van het werk werd gestuurd. Deze maatregel heeft schijnbaar uitstekend gewerkt want nu BEENS niet meer op het werk is, gaat alles normaal en zijn ook de prestaties van de metselaars weer goed te noemen. Ook van LOON heeft zich nadien niet meer laten horen en werkt thans evenhard als de anderen.

Enkele dagen nadat de metselaars hadden gedreigd in staking te zullen gaan, begonnen de timmerlieden opstandig te worden en dreigden zij met staking van de werkzaamheden. Zij stelden echter geen eisen en gaven ook geen motief op waarom zij in staking wilden gaan. Wel probeerden zij de metselaars en opperlieden op hun hand te krijgen, doch deze hadden er schijnbaar genoeg van want niet een van de metselaars of opperlieden gaf ook maar enige blijk om mee te willen doen. Dit bracht ontstemming in de gelederen der timmerlieden, waarbij nog kwam het streng optreden van de uitvoerder, waardoor het zover kwam dat de timmerlieden onderling ongenoegen kregen en de staking niet door ging. Wel werd het werk een week lang erg gedrukt, doch zij bleven aan de gang.

De personen die bij de timmerlieden het grootste woord hadden en maar steeds probeerden om te mensen over te halen om het werk te staken, zijn genaamd:

P. KIKKERT, geboren 19-12-1921, wonende Alexanderstraat 70 te Leiden.

P.A.P. HOL, geboren 2-1-1917, wonende Davidstraat 20 te Amsterdam.

Beiden werken als timmerman aan de in aanbouw zijnde Philipsfabriek, en zijn van wege hun ontevredenheid, die zij steeds uitten, niet gemakkelijk om mee om te gaan.

Op Donderdag 15 Januari 1948, sprak ik, rapporteur, nog met de uitvoerder van vorenbedoeld werk, waarbij deze mij mededeelde, dat Van LOON, voornoemd, en de zoon van BEENS, die ook als metselaar op het werk werkte, in de week van 4 op 10 Januari 1948, uit eigen beweging op het werk waren weggebleven. Sinds het wegblijven van Van LOON, was de samenwerking onder de arbeiders heel wat beter geworden en thans ging alles goed en waren er ook geen moeilijkheden.

Waarvan dit rapport is opgemaakt, gesloten en getekend te Roosendaal 15 Januari 1948.

Commissariaat van Politie
Nijmegen

ORGELEED

Nijmegen, 10

Volgno.

December 1947.

12 DEC 1947

ACD/2587

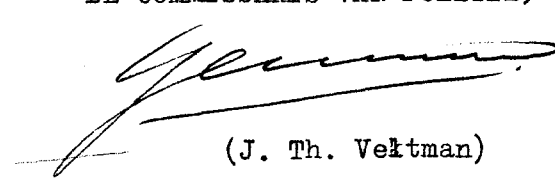
BUREAU B

13-12-47

No.: IM/10.
Onderwerp: stakingen.
Bijlage(n): een.
Antwoord: --

Ter voldoening aan het gestelde in Uw
schrijven No. 36 Geheim sub 6 heb ik de eer U
hierbij een rapport te doen toekomen, opgemaakt
door de Hoofdagent- en de agent-rechercheur
mijner administratie Th. J. Rensen en F. J.
Husken, relaterende het door hen ingestelde
onderzoek inzake een alhier plaats gehad hebben
de staking.

DE COMMISSARIS VAN POLITIE,

(J. Th. Veltman)

Typ. : V.

Coll.:

Par. :

AAN

de Heer Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst,
te

's-GR A V E N H A G E .

NO. IM/10.

Opgemaakt door Th. J. Rensen en
F. J. Husken, respectievelijk
Hoofdagent- en Agent-rechercheur
van Gemeentepolitie te Nijmegen.

Betreffende :
Staking onder de bouwvakarbeiders
werkzaam aan de woningbouw aan de
Floraweg te Nijmegen, op 8 Decem-
ber 1947.

- o -

R A P P O R T .

Naar aanleiding van een staking onder de ar-
beiders, werkzaam aan de woningbouw aan de Floraweg te
Nijmegen, hebben wij, Theodorus Joannes Rensen, Hoofd-
agent-rechercheur, en Franciscus Johannes Husken, agent-
rechercheur van Gemeentepolitie te Nijmegen, op Dins-
dag, 9 December 1947, een onderzoek ingesteld, waarbij
ons het volgende bleek.

De bouw van de woningen aan de Floraweg te Nijmegen wordt uitgevoerd
door de firma Fokkens & de Jager.

Bij de staking waren niet alle arbeiders, werkzaam aan genoemde woning-
bouw, betrokken, doch slechts een ploeg van 19 arbeiders, de zogenaamde
"ploeg Okkers". Deze ploeg Okkers geldt algemeen als een ploeg arbei-
ders, die flink kan aanpakken en niet voor een zwaar karweitje uit de
weg gaat. Deze arbeiders hebben altijd meer verdiend dan de gewone ar-
beiders.

Met ingang van 1 December 1947 was de zogenaamde tariefstop voor de lo-
nen van de bouwvakarbeiders in werking getreden en zouden geen zwarte
lonen meer betaald worden in de bouwvakken.

De firma Fokkens & de Jager beloofde aan de arbeiders van de ploeg Ok-
kers een speciale regeling en ging zelfs zo ver, dat zij op Vrijdag, 5
December 1947, nog beloofde hetzelfde loon als voorheen uit te betalen.
Zaterdag, 6 December 1947, bij het uitbetalen van de lonen werd aan de
arbeiders van de ploeg Okkers echter hetzelfde loon uitbetaald als aan
de overige arbeiders. De arbeiders van de ploeg Okkers voelden zich be-
drogen en eisten uitbetaling van het beloofde en niet-uitbetaalde loon.
De firma Fokkens & de Jager weigerde toen echter en beriep zich op de
tariefstop.

Maandag, 8 December 1947, weigerden daarop de arbeiders van de groep
Okkers om het werk te hervatten. Zij eisten allereerst uitbetaling van
het ingehouden loon. Na onderhandeling tussen de Heer Beken, Voorzit-

ter ./

Aan

de Heer Commissaris van Politie,

te

N I J M E G E N .

2.

ter van de R. K. Bouwvakarbeidersbond "St. Joseph" en de firma Fokkens & de Jager waren de arbeiders bereid om het werk te hervatten tegen de vastgestelde tarieven, maar bleven op het standpunt staan, dat het beloofde maar niet uitbetaalde loon van de vorige week uitbetaald moest worden. De firma Fokkens & de Jager weigerde echter deze uitbetaling onder het motief, dat dat niet geoorloofd was. De arbeiders hebben toen besloten om het werk te hervatten en de bouw van de arbeiderswoningen niet te stagneren, maar hebben collectief ontslag gevraagd per 13 December 1947.

Ongeregeldheden hebben zich bij de staking niet voorgedaan.

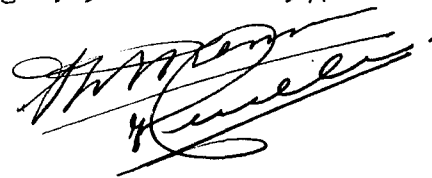
De Communistische Partij Nederland noch de Eenheids-Vakcentrale was bij de staking betrokken.

Nijmegen, 9 December 1947.

Typ. : *N.*

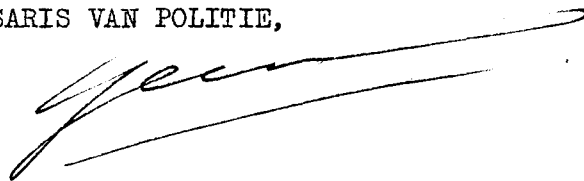
Coll.: *h.*

Par. :

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'H. J. J. J.', written over a horizontal line.

GEZIEN :

DE COMMISSARIS VAN POLITIE,

A large, stylized handwritten signature in dark ink, appearing to be 'J. Th. Veltman', written over a horizontal line.

(J. Th. Veltman)

UITGEBOKT

17 December

7.

B. 25633

V. RD.3

GEHEIM

XXXX
XXXX

3 December 1947.
Werkstaking.

29164

1947

Met verwijzing naar Uw terzijde vermeld schrijven betreffende een staking van opperlieden en metselaars heb ik de eer U te verzoeken mij wel in kennis te willen doen stellen met de politieke oriëntering en activiteit van de daarin genoemde A.C.Beens en J.H.van Loon, waarbij ik tevens gaarne zal vernemen of zij lid zijn van de Eenheids Vak Centrale (E.V.C.) en of deze Vak-Centrale ook bij het conflict was betrokken.

Indien U mocht beschikken over de namen en verdere gegevens van de bestuursleden van de eventueel te Uwent bestaande plaatselijke afdeling der E.V.C., benevens over de huidige globale sterkte daarvan, zal ik toezending daarvan zeer op prijs stellen.

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Wnd.Commissaris
van Politie
te ROSENDAAL.

J.G.CRABBENDAM.

GEMEENTEPOLITIE

ROOSENDAAL EN NISPEN.

No.

ONDERWERP: "Werkstaking bij de in aanbouw zijnde Philipsfabriek"

Volgens **OPGELEGD**
 - 5 DEC 1947
 ACD/25633
 BUREAU B
 9-12-47

B

R A P P O R T .

Naar aanleiding van een plaatsgehad hebbende werkstaking bij de in aanbouw zijnde Philipsfabrieken, gelegen aan de Bredaseweg te Roosendaal, heb ik NICOLAAS BIJMAN, agent van politie bij Uw administratie de eer U Edelgestrenge het volgende te rapporteren

"Op 1 en 2 December 1947, is door mij, na daarboe bekomen opdracht, een onderzoek ingesteld en heb mij in verbinding gesteld met de Heer Directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau te Roosendaal, welke mij mededeelde dat op Vrijdag 14 November 1947 te omstreeks 15.00 uur veertien opperlieden en metselaars in dienst van de Firma Boele en van Eesteren Delistraat 33 te 's-Gravenhage en de Firma "Dekkers Bouwbedrijf", Burgerhoutsestraat 89 te Roosendaal, in verband met een loonkwestie, het werk hadden neergelegd, welke werk zij op 20 November 1947, zonder dat hun eisen zijn ingewilligd wederom hebben hervat.

Volgens verklaring van voormelde Directeur van het Gewestelijk arbeidsbureau is de loonkwestie ontstaan door terugbrenging van het loon tot het Wettelijk vastgestelde, zulks naar aanleiding van een looncontrôle, gehouden door twee Hoofdambtenaren van het Departement van Sociale Zaken.

Vervolgens heb ik mij in verbinding gesteld met "Dekkers Bouwbedrijf", Burgerhoutsestraat 89 te Roosendaal, waar men mij mededeelde, dat de personen op bijgaande lijst vermeld bij die staking betrokken zijn geweest. Voorts deelde de Firma Dekkers mij mede, dat de personen die tot staken hebben aangezet genaamd zijn BEENS en van LOON, terwijl de anderen zogenaamde meelopers zijn geweest of uit angst voor de anderen hebben medegestaakt. De Firma Dekkers was echter van mening dat bedoelde arbeiders het werk hervat hebben in hun eigen voordeel, doch tegen hun zin, in verband met een eventueel dreigende vorstperiode, terwijl als zij staakten bij het intreden van vorst, zij in het geheel geen uitkering zouden krijgen.

Voormelde arbeiders zijn zoals eerder vermeld wederom gaan werken, doch volgens de uitvœerder van de Firma Boele en van Eesteren genaamd Cornelis Metselaar, is hun arbeidsprestatie aanzienlijk verminderd, terwijl voormelde BEENS en van LOON steeds doorgaan hun meedarbeiders tot vermindering van hun arbeidsprestatie of tot staken aan te zetten en het ziet er naar uit zodra een gunstig tijdstip voor bedoelde arbeiders is aangebroken, zij het werk wederom zullen neerleggen.

Verder vernam ik dat voormelde BEENS en van LOON veelal op Zondagmorgen op het kruispunt Brugstraat-Boulevard-Hoogstraat-Molenstraatstaan, teneinde te trachten andere arbeiders te beïnvloeden

Door mij rapporteur zij nog gemeld dat in de maand April 1940 van regeringswege werd opgedragen om bij van N.S.B. verdachte personen, huiszoeking te doen naar wapens. Door de Hoofdagent van politie Neutenboom is toen een onderzoek ingesteld in de woning van Van LOON voornoemd, echter zonder resultaat.

AAN:
De Heer w/n. Commissaris van Politie
te

-Tot slot-

Roosendaal en Nispen.

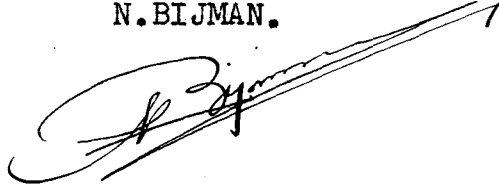
Tot slot wordt door mij nog aangehaald het Besluit van de Bouwpatroons in het rayon Roosendaal, afgedrukt in het Brabants-Nieuwsblad d.d. 2 December 1947, om vanaf 8 December 1947 geen zwarte arbeidslonen meer uit te betalen. Een courantenknipsel hieromtrent gaat als bijlage hierbij.

De in dit rapport aangehaalde aannemers zijn van mening dat dit besluit eventuele stakingen tot gevolg kunnen hebben."

Waarvan door mij, naar waarheid is opgemaakt dit rapport, dat ik sloot en tekende te Roosendaal op 2 December 1947.

De Rapporteur voornoemd.

N. BIJMAN.

De Firma DEKKERS in dit rapport genoemd heeft verzocht haar naam geheim te houden.

X.X. LIJST der namen van personen, welke betrokken zijn geweest bij de
werkstaking bij de in aanbouw zijnde Philipsfabrieken. *lyt acc/25/633*

- KNA* 1. ADRIANUS CORNELIS B E E N S, geboren te Roosendaal 12. December 1904
van beroep metselaar, wonende te Roosen-
daal Willemstraat no.48.
- KNA* 2. JOHANNES HENRICUS van L O O N, geboren te Roosendaal 25 November '10
van beroep metselaar, wonende te Roo-
sendaal Bredaseweg no.48.
- KNA* 3. JOHANNES ADRIANUS B E E N S, geboren te Roosendaal 27 Juni 1931, van
beroep metselaar, wonende te Roosendaal
Willemstraat no.48.
- KNA* 4. ADRIANUS PETRUS R I J P E R S, geboren te Roosendaal 28 Augustus 1899
van beroep opperman, wonende te Roosen-
daal, Kapellerlaan no.11.
- KNA* 5. ANTONIUS D I R K E N - geboren te Oudenbosch 9 Maart 1907, van
beroep opperman, wonende te Oudenbosch
Kalishoek no.13.
- KNA* 6. JOSEPHUS L A Z A R O M S - geboren te Oud en Nieuw Gastel 6 Decem-
ber 1922, van beroep opperman, wonende te
Oud en Nieuw Gastel Meir B 235.
- KNA* 7. JACOBUS WILHELMUS v/d K A S T E E L E, geboren te Oud en Nieuw Gaste
19 November 1918, van beroep metselaar,
wonende te Oud en Nieuw Gastel, Roosen-
daalsebaan D.8.
- KNA* 8. MARINUS ADRIANUS v/d E I J N D E N, geboren te Oud en Nieuw Gastel 11
October 1920, van beroep metselaar, wonen-
de te Oud en Nieuw Gastel Achterdijk
A 326.
- KNA* 9. PETRUS MARINUS v/d E I J N D E N, geboren te Oud en Nieuw Gastel 4
September 1899, van beroep metselaar. wo-
nende te Oud en Nieuw Gastel Meir B.235.
- KNA* 10. PETRUS CORNELIS van O V E R V E L D, geboren te Roosendaal 12 April
1909, van beroep metselaar, wonende te
Roosendaal, Kloosterstraat no.5.
- KNA* 11. MARINUS JOHANNES v/d E I J N D E N, geboren te Oud en Nieuw Gastel 29
Augustus 1902, van beroep metselaar, wo-
nende te Oud en Nieuw Gastel Meir A.46.
- KNA* 12. ADRIANUS S C H R A U W E N - geboren te Roosendaal 12 Februari 1909,
van beroep metselaar, wonende te Roosen-
daal Stoopstraat no.77.
- KNA* 13. JOHANNES PAULUS K O N I N G S, geboren te Roosendaal 28 Juni 1915,
van beroep metselaar, wonende te Roosen-
daal Kortendijk no.26.
- KNA* 14. PETRUS R O O V E R S - geboren te Roosendaal 29 Juni 1906, van-
beroep opperman, wonende te Roosendaal
Gastelseweg no.170.

Bovenstaande gegevens conform aan het Bevolkingsregister der gemeenten
Roosendaal - Oud en Nieuw Gastel en Oudenbosch.

Roosendaal, 3 December 1947
De agent van politie,
N. BIJMAN.

125633
Bouwpatroons Rayon Roosendaal:

Vanaf 8 December geen zwarte lonen meer!

DE Directeur van het Arbeidsbureau te Roosendaal, de heer L. J. H. Gilissen, gaf Maandagmiddag een uiteenzetting over de uitbetaling van zwarte arbeidslonen in het bouwbedrijf voor georganiseerde en niet georganiseerde bouwpatroons uit het Rayon Roosendaal, alsmede geïnviteerde aannemers buiten het rayon. Na een uitvoerige bespreking van de voor- en nadelen betreffende de loonnormen, werd met algemene stemmen besloten vanaf 8 December a.s. geen zwarte lonen meer uit te betalen.

Met deze beslissing stelt zich dus ook het Rayon Roosendaal achter de bepalingen die door de overheid in deze gesteld zijn.

De heer Gilissen herinnerde in zijn voorbeschouwing aan de radiorede van de Minister-President, die reeds direct na de bevrijding de loon- en prijspolitiek het meest noodzakelijke onderdeel noemde van het herstelplan.

Dat de loonverhoudingen in de bouwvakken na de bevrijding van ons land ernstig geschokt zouden worden, aldus spreker, wekt geen bevreemding. Er was immers een grote disproportie tussen vraag en aanbod van arbeidskrachten in de bouwvakken. De overheid, zo ging de directeur verder, schreef daarom op 19 December '45 een aanstellingsvergunning voor ten aanzien van allen die als niet bouwvakarbeiders in de bouwvakken wensten te gaan werken, terwijl in April 1946 de bouwvakarbeiders werden geregistreerd.

De dienst van de wederopbouw verbindt aan iedere bouwplan-goedkeuring de voorwaarde dat alleen arbeidskrachten in dienst mogen worden genomen, waarvoor de goedkeuring van het betrokken Gewestelijk Arbeidsbureau verkregen is.

De controle van de bouwvakken is momenteel een echt zorgkind geworden van het Arbeidsbureau.

De loon-excessen werden zo geweldig, dat er firma's waren, zoals bij controle bleek, die in een half jaar tijd één ton aan zwarte lonen hadden betaald.

Het verheugde daarom de directeur van het Arbeidsbureau zowel als de voorzitter van de R.K. Bond van Bouwpatroons, de heer Lannoy, bijzonder dat het Rayon Roosendaal na rijp beraad unaniem besloot om voortaan geen zwarte lonen meer uit te betalen.

Aan de vruchtbare besprekin-

gen die Maandag in De Korenbeurs te Roosendaal gehouden werden, werd nog deel genomen door heren van het Gewestelijk Arbeidsbureau uit Breda, waar men reeds een dergelijk besluit genomen heeft, alsmede door de heer F. Jansen, vertegenwoordiger van het hoofdbestuur van de Ned. K. B. van Bouwpatroons.

De werknemers zullen te zijner tijd met de handhaving van het wettelijk vastgestelde loonpeil op de hoogte gebracht worden, door middel van een rondschrijven.

BOSS. No.:

GRT.: Brabants Nieuws

NUM: 2 Dec 47

5 DEC 1947

27 NOV 1947

ACD/25317

GEHEIM.

BUREAU B

27-11-47

Onder de metselaars en opperlieden bij de nieuwbouw van ongeveer 900 woningen in Arnhem, welk werk uitgevoerd wordt door de Arnhemse Aannemers Unie, in opdracht van de Centrale Woningstichting te Arnhem, brak 24 November 1947 staking uit, waaraan ongeveer 25 arbeiders deelnamen.

De reden tot deze staking was gelegen in het feit, dat de Aannemersunie, in overleg met een groot aantal aannemers, vooral in de opbouwgebieden Limburg en Gelderland, een overeenkomst had aanvaard niet meer zgn "zwarte lonen" uit te betalen. Dit was op Zaterdag, 22 November 1947, aan de arbeiders medegedeeld.

De stakers verzamelden zich Maandag, 24 November 1947 in een schaftkeet en wilden niet aan het werk gaan.

Door een der aannemers werden zij voor de keus gesteld het werk te hervatten of het terrein te verlaten. De stakers kozen het laatste en vervoegden zich aan het Arbeidsbureau te Arnhem om hun ontslagbewijs, hetgeen hun echter geweigerd werd.

Een groep Rotterdamse arbeiders, ongeveer 10 man, die tegen 11 uur arriveerde, ging normaal aan het werk.

Hoewel het uitbreken der staking samenviel met de eerste steen-legging van het object deden zich geen ongeregeldeheden voor.

Opgemerkt wordt dat de thans geldende loonverhoudingen bij dit werk niet ongunstig zijn, daar er door de autoriteiten reeds eerder is toegestaan, dat boven de bij de C.A.O. vastgestelde uurlonen nog een prestatietoeslag tot ongeveer ~~24~~ 25 % mag worden uitbetaald, terwijl onderhandelingen gaande zijn voor dit werkobject nog gunstiger voorwaarden te scheppen.

Dat de staking van geringe omvang is, vindt zijn oorzaak in het feit, dat eerst kortgeleden met het werk is begonnen, zodat nog niet met het volle aantal benodigde arbeiders kan worden gewerkt.

Dinsdagochtend, 25 November 1947, hebben de stakenden hun arbeid niet hervat, zodat zij als ontslagen worden beschouwd.

Tot nog toe hebben de werknemers-organisaties zich niet met de staking bemoeid.

De Hoofddoelcommissaris van Politie,

(C. Borstlap).

A a n :

1. C.V.D. 's-Gravenhage;
2. Procureur-Generaal te Arnhem;
3. Burgemeester te Arnhem;
4. Inlichtingenofficier 4e Militaire Afd. te Arnhem.

UITTREKSEL

Voor OD 209 Naam Wilde stakingen (Bouwvakken).....
Origineel in OD 346 Naam Maandrapporten Zuid-Holland.....
Volg nr. Ag. nr. 24383 Aard van het stuk Verslag.....
..... Afz. I.D. Rotterdam Datum 8-11-47

Maandag 6 October 1947 vond bij de Aannemingsmaatschappij van Waning, aan het Toepad alhier, een staking van een halve dag plaats. Een 60-tal arbeiders nam geen genoegen met een door de firma doorgevoerde loonreorganisatie. De kwestie werd echter reeds in de loop van dæzelfde dag opgelost.

Uitgetrokken door V.S. Afd./Sectie AC 04 Datum 28.1.48

UITTREKSEL

Voor OD 209..... Naam STAKINGEN (Wilde).....
Origineel in Od342..... Naam Maandrapporten Overijssel.....
Volg nr. Ag. nr. 22728..... Aard van het stuk

..... Afz. ID. Enschede..... Datum 1.11.47.....

Wilde staking bij Bredero's Bouwbedrijf, gevestigd te Utrecht, werkzaam aan de bouw van nieuwe woningen te Enschede (Totaal 60 arb,)

In de loop van de morgen van 21.10.47 gingen alle arbeiders in staking.

Orzaak: bij een door het Gew. Arbeidsbureau ingestelde controle was gebleken, dat de firma hogere lonen betaalde, dan geoorloofd was.

Toen de firma aan de arbeiders mededeelde, dat zij zich voortaan ~~mo~~ moest houden aan de voorgeschreven loonregeling, legde n alle arbeiders het werk neer.

Door bemiddeling van de vakbonden werd het werk op diezelfde datum te 16 uur hervat op de voorgeschreven voorwaarden. Bij deze staking was van politieke agitatie geen sprake.

Uitgetrokken door BdG..... Afd./Sectie ACD 4..... Datum 9.10.47.....

BOSS. No.:
 CRT.: WAARH.H.
 DATUM: 26-9-47
 PAR.:

Opnieuw conflict bij K.L.M.-nieuwbouw

Min. Vos verbiedt de uitbetaling van toeslag

Gistermiddag om 1 uur hebben alle arbeiders, werkzaam bij de K.L.M.-nieuwbouw aan de Raamweg, het werk neergelegd.

De actie is ditmaal niet gericht tegen de aannemersfirma, noch tegen de K.L.M., doch is het gevolg van een besluit door de min. van Verkeer en Waterstaat, ir. H. Vos, in overleg met zijn ambtgenoot van Sociale Zaken genomen.

Zoals men zich zal herinneren had een ruim drie maanden geleden gevoerde actie van de arbeiders, werkzaam aan de nieuwbouw, tot resultaat dat de K.L.M. besloot een maandelijksse toeslag boven het loon te verstrekken, waarna men weer aan het werk ging.

Gistermiddag nu, tijdens het schaftuur ontvangen de arbeiders een circulaire, ondertekend door min. Vos, waarin werd medegedeeld dat deze toeslag — die f 20 per maand bedraagt — in het vervolg niet meer zou mogen worden betaald. Vanzelfsprekend werd deze mededeling met weinig enthousiasme begroet. Men wees de heer, die hen de circulaire had overhandigd, op het feit dat men de toeslag — die bij vooruitbetaling pleegt te geschieden — reeds had besteed voor allerlei dringend noodzakelijke artikelen en dat een zo plotselinge stopzetting van de toeslag velen in moeilijkheden zou brengen. Deze verklaarde echter aan het geval weinig te kunnen doen, daar het een maatregel van de overheid betrof.

Daarop verlieten alle arbeiders zonder uitzondering ordelijk het terrein. Geen van de ongeveer 200 man bleef op het werk achter. Een onderhoud van twee E.V.C.-bestuurders met de directie van de aannemersfirma Boersma bleef zonder resultaat, waarna de stakingsleiding een onderhoud verzocht en verkreeg met de heer Plesman, directeur van de K.L.M.

Deze betreurde de gang van zaken, maar

wees eveneens de verantwoordelijkheid voor deze circulaire van de hand. De heer Plesman toonde zich echter bereid met een tweetal stakers naar minister Vos te gaan, teneinde een poging in het werk te stellen de uitkering alsnog te verstrekken.

Nader vernemen wij dat dit onderhoud, waarbij twee stakers (een E.V.C.-er en een N.V.V.-er) aanwezig zullen zijn, vanmiddag om drie uur ten departemente zal plaats hebben.

BOSS. No.:
 CRT.: WAARH.H.
 DATUM: 27-9-47
 PAR.:

Arbeiders K.L.M.-bouw tonen hun goede wil

Hedenmorgen het werk onder voorbehoud hervat

Het woord is aan de Minister

De arbeiders, werkzaam bij de K.L.M.-nieuwbouw aan de Raamweg hebben besloten hedenmorgen weer aan het werk te gaan. De electriciëns, in dienst bij de firma Slotboom, zetten echter de staking voort, zij het om een andere reden. Zij voeren nl. een strijd voor de toekenning van een prestatietoeslag, die zij nog steeds niet hebben gekregen.

De oorzaken die tot de staking van Donderdag hebben geleid zijn bekend. In een officiële circulaire, door minister Vos ondertekend, werd mededeling gedaan van stopzetting van de toeslag, die maandelijks wordt uitgekeerd.

Terstond werden door een tweetal stakers, een E.V.C.-er en een N.V.V.-er, een onderhoud aangevraagd bij de minister. Naar wij vernemen heeft dit onderhoud inderdaad gistermiddag plaats gehad.

De minister had een open oor voor de grieven en kon zich indenken dat de arbeiders door deze regeringsmaatregel ernstig werden gedupeerd.

Hij beloofde daarom deze kwestie direct op te nemen met het College van Rijksbemiddelaars en te trachten de toeslag uit te keren bijvoorbeeld in de vorm van een vervroegde gratificatie.

Deze toezegging was voor de stakende

arbeiders aanleiding de staking op te heffen, onder voorwaarde, dat:

1. De firma Boersma het verlies van de anderhalve dag staking voor haar rekening neemt. (Deze firma heeft reeds in deze eis toegezegd. — Red. de W.).
 2. Het antwoord van het College van Rijksbemiddelaar uiterlijk Maandagavond bekend moet zijn. Indien het antwoord onbevredigend mocht zijn, zal Dinsdag opnieuw het werk worden neergelegd.
- Maandagavond zal dus moeten blijken of de regering werkelijk openstaat voor de gerechtvaardigde verlangens van de arbeiders, die ook nu weer hun goede wil hebben getoond. De arbeiders zijn aan het werk gegaan — het woord is nu aan minister Vos.

Gewest 's-Hertogenbosch.
der Rijkspolitie
District Maastricht.
Commandant.

Maastricht, 10 September 1947

dd. 209
B II

OPGELEED

Volgno.
15 SEP 1947
ACD 21130

Nr. 77 GEHEIM.

Onderwerp: Einde staking te S T E I N.
Bijlage : -1-.

c.o. 2091-By B.
stink f. d. d. By B.

*op deze manier
concl. hielden het staking
16-8 uitbreid a.e.d.*

Als vervolg op mijn schrijven dd. 4 Augustus 1947
Nr. 77 GEHEIM, heb ik de eer U HoogEdelGestrenge hierbij
te doen toekomen een rapport van Groepsd. der R. P. te
S T E I N, dd. 5 September 1947 Nr. 16 GEHEIM.
Ongeregeldheden deden zich tijdens de staking niet voor.
De Districts-Commandant.

b.a. De Adjudant.
F. H U L S M A N S.

AAN: de Heer Hoofd van de Centrale
Veiligheidsdienst te 'S-GRAVENHAGE.
Afschrift ter kennisneming aan de Heer
Procureur - Generaal fgd. Directeur van
Politie te 's-H E R T O G E N B O S C H.
en de Heer Gewest-Commandant der R. P.
te 's-H E R T O G E N B O S C H.

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	15-9-47

Stein, 5 September 1947.

N:16 GEHEIM.

Onderwerp: "Einde staking."

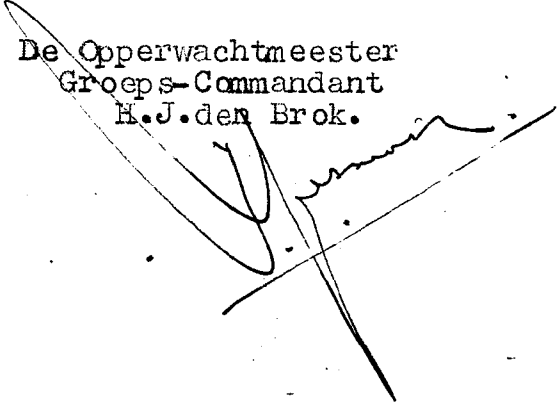
Naar aanleiding van mijn schrijven N:16 Geheim d.d. 29 Juli 1947, mede in verband met Uw onderschrift d.d. 24 Juli 1947 N:17 Geheim, bericht ik U beleefd het volgende:

" De staking bij de in aanbouw zijnde woninggroep, gelegen onder de gemeente Stein, waarvan ondernemer N.V. PANAGRO, gemeld bij mijn schrijven N:16 Geheim d.d. 29 Juli 1947, is thans opgeheven.

Sinds de laatste dagen van Augustus 1947 zijn een aantal nieuwe werklieden op dat werk aangenomen en is het werk bij die onderneming over zijn geheel hervat.

De stakenden, die op 29 Juli het werk hadden neergelegd, zijn niet meer bij de N.V. PANAGRO tewerk gesteld."

De Opperwachtmeester
Groeps-Commandant
H.J. den Brok.

Aan
de Heer Afdelings-Commandant
der Rijkspolitie
te

S I T T A R D.

Rijkspolitie Gewest Groningen Heerenveen, 12 September 1947

District Heerenveen

Commandant

109

BF

20827
Maandrap. Dist.
Heerenveen
12-9-47 retour a.e.d.

No. 149 R.

G e h e i m

OPGELEGD

13 SEP. 1947
A 21115

Aan: De Heer Hoofd Centrale Veiligheidsdienst
te 's-Gravenhage

Onderwerp: Staking bouwvakarbeiders Weststellingwerf.

1/3 B. G. 20827

BUREAU B
Nummer:
Exemplum: 15-9-47

Bij mijn schrijven, d.d. 3 - 9 - 1947, no. 149 R. (maandrapport) berichtte ik U, dat in de gemeente Weststellingwerf een staking was uitgebroken onder een groep bouwvakarbeiders, werkzaam bij diverse patroons, omvattende 27 personen. De arbeiders eisten uitbetaling van 2 % der jaarwedde.

Op 10 September 1947 hebben de werknemers het werk hervat. Hun eis is niet ingewilligd.

Deze staking ging geheel buiten de vakorganisaties om. Wel hebben de plaatselijke leden van de E.V.C. te Noordwolde de stakers toezegging gedaan, dat zij bij voortzetting der staking gezamenlijk financiële hulp zouden bieden door middel van bijdragen der individuele leden. Zover is het echter niet gekomen.

Tegen een tweetal stakers is p.v.b. opgemaakt terzake het verrichten van werkzaamheden voor een andere werkgever, zonder dat zij van hun vorige patroon een ontslagbewijs hadden. Ook de bewustte patroon werd geverbaliseerd, wegens het in dienst nemen van de arbeiders.

Onregelmatigheden hebben zich verder niet voorgedaan.

De Kapitein, Districtscommandant,
b.a. de Adjudant,

E. Paulusma

UITTREKSEL

Voor OD 209 Naam WILDE STAKINGEN
Origineel in OD 340 Naam MAANDRAPPORTEN FRIESLAND7
Volg nr. Ag. nr. 20827 Aard van het stuk
..... Afz. Rijkspolitie Heerenveen Datum 3-9-47

Op 30 Augustus 1947 gingen 17 werknemers, werkzaam bij drie patroons in het bouwvak te Noordwolde gemeente Weststellingwerf in staking. De oorzaak van deze staking is de weigering van de werkgevers tot het uitbetalen van 2% van de jaarwedde aan de werknemers. Deze staking heeft zich inmiddels uitgebreid tot een actie van 27 personen, allen werkzaam in genoemde gemeente. De staking wordt door geen der vakorganisaties erkend. De toestand ter plaatse is rustig.

Uitgetrokken door JW Afd./Sectie ACD Datum 25-9-47

BUREAU B

~~Geheim~~

Nummer

21 Augustus 1947.

Datum

25-8-47

Volgno.

23 AUG 1947

ACD/20515

UITGEBOERT

Op Woensdag 13 Augustus 1947 verscheen op het kantoor van de uitvoerder van de N.V. Amsterdamse Ballast Maatschappij, werkzaam aan de woningbouw te Treebeek, Eduard Wintgensstraat, KONEN, Wijnand Willem Hubertus, geboren 26 Mei 1911 te Meerssen, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Hendrik onder no. 10266, wonende te Heerlen, Rembrandstraat 2. Hij eiste doorbetaling van de feestdag "Maria Hemelvaart" 15 Augustus 1947, voor alle arbeiders, werkzaam aan bedoelde woningbouw. Toen aan Konen werd medegedeeld, dat deze eis niet strookte met de aangegane arbeidsovereenkomst, gaf hij te kennen dat de beslissing dan aan de Bond (E.V.C.) zou worden overgelaten. Hij deelde voorts mede, dat een afdelingskantoor van deze bond gevestigd was ten huize van SCHEEPSTRA, Jacob, geboren 16.1.02 te Odoorn, Nederlander, werkzaam op de Staatsmijn Emma onder no. 1637, wonende te Treebeek-Heerlen, Sterrenstraat 15.

Tot op heden is de eis van Konen niet door een actie gevolgd.

-0-0-0-

In de woninggroep "Steenberg" te Hoensbroek worden in opdracht van de Staatsmijnen door de N.V. Panagro bouwwerkzaamheden uitgevoerd. Op 19 Augustus 1947 omstreeks 9 uur brak onder de aldaar werkzame arbeiders een staking uit, waarvan de oorzaak gezocht moest worden in het feit, dat de arbeiders weigerden de feestdag 15 Augustus 1947 in te halen. Voor deze feestdag moesten de arbeiders iedere dag een half uur overwerken, totdat het verzuimde aantal uren was ingehaald. Aanvankelijk gingen de arbeiders hiermede accoord en hadden zij op 18 Augustus 1947 reeds een half uur overgewerkt.

Op de stakingsdag hebben enkele personen onder aanvoering van J. HAMOND, geboren 25.6.21, wonende te Tilburg, Kasteeldreef 18, de anderen aangespoord het werk neer te leggen. Hamond, die E.V.C.-er is, alsmede een 15-tal anderen, vermoedelijk eveneens leden van de E.V.C., zijn door de uitvoerder ontslagen. De overige arbeiders hebben op 20 Augustus 1947 het werk hervat.

De werkzaamheden ondervonden door de staking hoegenaamd geen vertraging.

No.79

UITGEBUENI

COMMISSARIAAT VAN POLITIE TE HEERLEN

22 AUG 1947
ACD/ 1947
20466

BUREAU D		HEERLEN, den	21 Augustus
	22-8-47		

LITT.: G.

No. 166/1947.

BIJL.: --

BETR. Staking bouwvakarbeiders te Hoensbroek.

het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst

Javastraat 68

Verzoeken bij beantwoording datum, letter en nummer van dit schrijven aan te halen.

's-GR A V E N H A G E.

De bouwmaatschappij N.V.PANAGRO, gevestigd te Warmond, is o.a. te Hoensbroek belast met de bouw van 100 semi-permanente woningen. Bij deze bouw zijn een 70-tal bouwvakarbeiders tewerkgesteld, afkomstig uit Rotterdam, Amsterdam en uit verschillende plaatsen in Noord-Brabant. Zij zijn ondergebracht in een barakkenkamp der Staatsmijnen te Brunssum. Zij zijn aangenomen door een onderaannemer der N.V.PANAGRO, genaamd G.P. van Deutekom, wonende te Tilburg.

Voor alle bouwvakarbeiders was een landelijke regeling afgekondigd, waarbij als vacantieweek de week van 4 t/m 9 Augustus 1947 zou gelden. Voor het Zuiden van het land was echter een overeenkomst tot stand gekomen tussen de werkgevers en werknemers in het bouwbedrijf, waarbij de vacantieweek in de 2e week van Augustus zou vallen n.l. van 11 t/m 16 Augustus 1947. Zulks geschiedde met het oog op de in die 2e week vallende Christelijke feestdag (Marie Hemelvaart), die in het Zuiden als Zondag wordt gevierd, zodat deze dag in de vacantieweek was opgenomen.

Vorengenoemde, elders woonachtige, groep arbeiders verzocht haar aannemer en de N.V.PANAGRO om de vacantie in de eerste week van Augustus te mogen genieten, welk verzoek werd ingewilligd. Dit had tot gevolg, dat die arbeiders op genoemde Christelijke feestdag niet konden werken. Nu wilden zij deze "Zondag" toch uitbetaald hebben, hetgeen door de werkgevers werd geweigerd.

Als protest tegen deze weigering tot uitbetaling verlieten de arbeiders het werk te Hoensbroek, waardoor dit stil kwam te liggen. Zij begaven zich "en bloc" naar Heerlen, waar, naast perceel Sittarderweg no.2, de directieket van de firma is gelegen, om te trachten een voor hen gunstige beslissing af te dwingen. De onderhandelingen met de werkgevers duurden ongeveer de gehele dag, doch leidden voor de arbeiders niet tot het gewenste resultaat. 's-Namiddags gevan de arbeiders toe het pleit te hebben verloren en wilden het werk wederom hervatten, doch nu weigerde de onderaannemer van Deutekom hen aan het werk te laten gaan, voordat hij met de hoofdvoerder der N.V.PANAGRO een en ander had besproken.

Op Woensdag, 20 Augustus 1947 werd vanwege genoemde N.V. medegedeeld, dat de staking, welke, zoals voren vermeld, 70 arbeiders omvatte en slechts één dag had geduurd, geëindigd was door het weder te werk stellen van 45 arbeiders. De 25 overige (de meest oproerige) waren ontslagen en gedeeltelijk reeds naar hun woonplaatsen vertrokken.

Ongeregeldheden hebben zich bij deze staking niet voorgedaan.

o/o.

De Commissaris van Politie,

ONDERWERP:

Staking bij de erven J. HOLTHUIS, bouwmateriaalhandel, annex betonen timmerfabriek, gevestigd aan de Wijbergseweg no. 55 te Doetinchem.

BUREAU B

Nummer:

Datum:

21-8-47

R A P P O R T.

In verband met het bericht, voorkomende in "De Graafschap-bode" van Maandag 18 Augustus 1947, dat een aantal arbeiders van de bouwmateriaalhandel, annex betonen- en timmerfabriek, de Erven J. HOLTHUIS, gevestigd aan de Wijbergseweg no. 55 alhier, in staking is gegaan, heb ik, ondergetekende, Hendrikus Gerardus Maria SMIT, Agent-rechercheur van Politie 1e Klasse te Doetinchem, tevens onbesoldigd rijksveldwachter, naar de gegrondheid dezer berichtgeving en de oorszaak der staking een onderzoek ingesteld, aan de hand waarvan ik de eer heb Uitsluiting het navolgende te rapporteren:-

Opgemeld bedrijf telt in totaal 30 mannelijke arbeidskrachten, waarvan er 10 in de afdeling betonenwerken en bouwmateriaalhandel werkzaam zijn. Het uurloon voor de arbeiders, werkzaam in de timmerafdeling, bedraagt 82 cent en dat voor de overige arbeiders - het merendeel ongeschoolde krachten - 72 cent. Daar de in de afdeling betonenwerken en bouwmateriaalhandel te werk gestelde arbeiders elkaar afwisselen, zodat er geen sprake is van een vaste kern betonenarbeiders, heeft de directie voor allen - uitgesonderd de geschoolde timmerlieden - een uurloon vastgesteld van 78 cent, waarmee de betreffenden zich accoord hebben verklaard.-

Bij de aanvang van hunne werkzaamheden op Maandag 18 Augustus jl. vroegen zij de directie om 10% prestatietoelage, daar zij zich bij de uurlonen der timmerlieden tenaachtergesteld gevoelden. Hun verzoek werd niet ingewilligd, waarop de betreffenden, in totaal 10 arbeiders, het werk hebben neergelegd.-

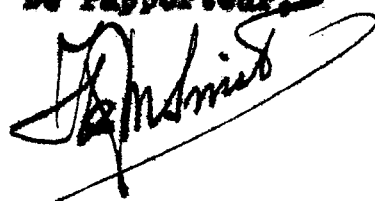
Zonder dat van de zijde der directie daartoe enige pogingen zijn aangewend, zijn 9 der 10 arbeiders hedenmorgen, Dinsdag 19 Augustus 1947, in het bedrijf teruggekeerd, waar zij hunne werkzaamheden hebben hervat.-

Dese z.g. wilde proteststaking heeft niet tot ongeregelheden geleid en voor zover is kunnen blijken, zal door de betreffende bondsvertegenwoordiger nader met de directie over deze aangelegenheid worden gesproken.-

Waarvan door mij op afgelegde ambtsed is opgemaakt en getekend dit rapport.-

Gesloten te Doetinchem 19 Augustus 1947.-

De rapporteur,-

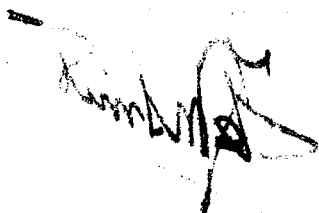
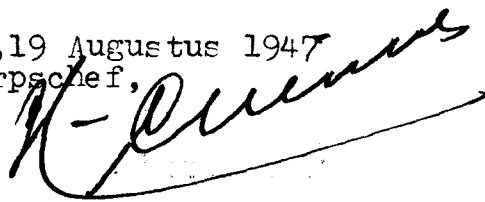
Aan de Heer Korpchef van Politie

A L H I E R.-

Z.O.Z.

Gezien en doorgezonden aan de heer Burgemeester
der Gemeente Doetinchem.

Doetinchem, 19 Augustus 1947
De Corpschef.

Gewest 's-Hertogenbosch
der Rijkspolitie
District Maastricht.
Commandant.

Maastricht, 4 Augustus 1947

Nr. 77. (GEHEIM.)

BUREAU B		Volgno.
Nummer:	B	7 AUG 1947
Daum:	8 11 1947	ACD/20.091

Onderwerp: Opgave namensaanstichters tot staking.

Hierbij heb ik de eer U HoogEdelGestrenge te doen toekomen een mij door Groepscommandant der R. P. te STEIN, toegezonden rapport.

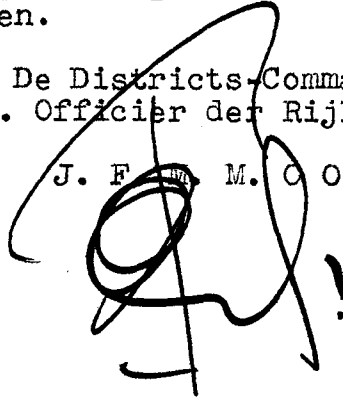
Hoewel het geheel mij niet direct important voorkomt, kan het voor Uw dienst wellicht nuttig zijn, de antecedenten/in het rapport vermelde personen, nader te laten onderzoeken, weshalve ik heb gemeend goed te doen U van een en ander op de hoogte te stellen.

Type: H.
Coll: St.

De Districts-Commandant.
De Dir. Officier der Rijkspolitie 3e. kl

AAN: de Heer Hoofd van de Centrale
Veiligheids-Dienst
te 'S- G R A V E N H A G E.

J. F. M. O. O. R.

Stein, 29 Juli 1947.

N:16 Geheim.

Owerp: "Stakingen."

hijl 20.091

Ik heb de eer U beleefd het volgende te rapporteren:

Onder de gemeente Stein is op Dinsdag 29 Juli 1947 aan een in aanbouw zijnde woninggroep-welke woninggroep gebouwd wordt door de onderneming N.V.PANAGRO-het werk door de bouwvakarbeiders, metselaars en opperlieden, neergelegd, en in staking gegaan.

Reden van deze staking is loongeschil. Alles is ter plaatse rustig en de stakenden zullen zo spoedig mogelijk naar hunne respectievelijke woonplaatsen vertrekken.

Door personeel dezer Groep wordt zoveel mogelijk toezicht gehouden op de terreinen alwaar de woninggroep wordt gebouwd.

In verband met Uw onderschrift d.d.24 Juli 1947 N:17 Geheim, zijn door mij van de uitvoerders van bovengenoemd werk de namen opgenomen van de aanstichters van deze staking, welke hieronder volgen.

- het personeel
160 man.*
- ~~KNV~~ WILLEM VAN DEN BROEK, geboren te Eindhoven 29 Maart 1901, wonende aldaar Hyacintenlaan N:24.
 - ~~KNV~~ W.A. JANSSEN, geboren te Oss 5 April 1916, wonende aldaar Litherweg N:87.
 - ~~KNV~~ H.K. VAN DER WEIDE, geboren te Waalre 11 September 1903, wonende aldaar Willemstraat N:41.
 - ~~KNV~~ J.M. JANSSEN, geboren te Oss 5 October 1902, wonende aldaar Vierhoek straat N:32.
 - ~~KNV~~ FRANCISCUS VAN GESTEL, geboren te Oirschot 11 Maart 1901, wonende aldaar Molenheide F.N:96.
 - ~~KNV~~ A.C.F. VAN DER BIJL, geboren te Eindhoven 11 Augustus 1886, wonende aldaar Pioenroosstraat N:85.
 - ~~KNV~~ JOANNES C. VERBEEK, geboren te Oirschot 2 Juli 1905, wonende aldaar Steenstraat A.N:424.
 - ~~KNV~~ G. VAN HOUTEN, geboren te Zaandam 9 October 1910, wonende aldaar Meidoornstraat N:70.
 - ~~KNV~~ D. HOEKSTRA, geboren Arend-prov. Friesland-10 Maart 1920, wonende aldaar Franekerpad N:1.
 - ~~KNV~~ J. VAN DER LINDEN, geboren te Utrecht 26 Augustus 1894, wonende aldaar Kameelstraat N:1.

De Opperwachtmeester
Groeps-Commandant
H.J. den Brok.

Aan
de Heer Afdelings-Commandant
der Rijkspolitie
te

S I T T A R D.

UITTREKSEL

Voor PD 209 Naam

Origineel in OD 345 Naam NOORD-HOLLAND MAANBERAPPORTEN

Volg nr. Ag, nr. 20029 Aard van het stuk

Afz. ID Haarlem Datum 6-8-47

Op Vrijdag 25 Juli 1947 is een staking uitgebroken onder het personeel werkzaam bij de Amsterdamse Ballast Mij., Hoofdkantoor gevestigd te Amsterdam, Prins Hendrikkade 194. Door deze maatschappij worden werkzaamheden verricht aan den bouw van den nieuwen Provincialen weg van Haarlem naar Schiphol in den Poelpolder, gelegen in de gemeenten Haarlem en Haarlemmerliede, terwijl het werk zich ook uitstrekt over de Ringvaart tot in de gemeente Haarlemmermeer. De staking omvat ongeveer 70 a 75 arbeiders, hoofdzakelijk grondwerkers, waarvan een 40 tal zijn aangesloten bij de E.V.C. De oorzaak van de staking is een geschil tussen de Directie en de arbeiders over uitbetaling van de vacanti toeslag. De directie wilde, naar aanleiding van de afgekondigde Ministeriele Beschikking, houdende toestemming om een vacanti toeslag te verstrekken ad 2% van het loon, aan haar arbeiders voor elke werkweek in het tijdvak van 1 Januari 1947 tot 1 Augustus 1947 in haar dienst gemaakt f.l.- als vacanti toeslag uitbetalen op 1 Augustus en dan met Kerstmis wederom f.l.- voor elke gemaakte werkweek in het tijdvak van 1 Augustus tot 31 December. De betrokken arbeiders gingen hiermede niet accoord doch wensten uitbetaling van het volle bedrag, gerekend over het gehele jaar, hetgeen de Directie weigerde. Een gedeelte der arbeiders dat op 30 juli de werkzaamheden weer had hervat, heeft, na een op 31 Juli gehouden personeelsvergadering ook de werkzaamheden weer gestaakt. Politietoezicht wordt gehouden door de gemeentepolitie van Haarlem alsmede door de Rijkspolitie groep Halfweg en de politie Haarlemmermeer. Ongeregelheden deden zich niet voor. Proteststakingen tegen het politieel optreden in Indonesie kwamen in deze gemeente niet voor.

Uitgetrokken door JW Afd./Sectie ACD Datum 1

GEMEENTEPOLITIE EINDHOVEN

Volgno.

22 JULI 1947

ACD/9510

AAN:

de heer J.G. Grabbendam,

Javanstraat 68,

's-GRAVENHAGE.

UITGEBOKT

Uw kenmerk

Uw brief

Ons kenmerk

EINDHOVEN

88/47

I.D.

21 Juli '47.

Onderwerp

10685

Naar aanleiding van Uw telefo-
nisch verzoek, betreffende de staking als
bedoeld in het door mijn dienst opgemaakt
rapport, d.d. 23 Juni 1947, no. 76/47, heb
ik de eer U te berichten, dat reeds op 10
Juli 1947 van de 36 stakers, 25 het werk
hadden hervat, respectievelijk 10 metselaars
10 timmerlieden en 5 opperlieden.

Volgens bekomen inlichtingen zouden de
arbeiders weer werken onder de oude regeling
doch het ~~vermoeden~~ is, dat ook van Grootel
thans hogere lonen betaalt.

De Hoofdcornmissaris van Politie,

Typ. 88.
coll.

Nummer	
Datum	22-7-47

Bijlagen

BUREAU B

Nummer:

4-7-47

UITGEOBT

Volgno.

2 JULI 1947

ACD/17863

R A P P O R T.

209

Op Vrijdag 27 Juni 1947, brak er onder de bouwvakarbeiders, die werkzaam waren bij de bouw van huizen aan de Timorstraat te Groningen een staking uit, tengevolge van een conflict, betrekking hebbende op de loon-uitbetaling. Deze staking had betrekking op een 40-tal arbeiders, meereendeel vaklieden, aangesloten zowel bij de erkende vakorganisaties als bij de E.V.U.. Het werk wordt uitgevoerd door het Aannemersbedrijf LAMMERS & KOK uit Enschede.

De reden van het uitbreken van deze staking was, dat de arbeiders beweerden, dat de directie hun had toegezegd, dat zij wekelijks 25 procent toeslag op het accoordwerk zouden uitbetaald krijgen. Bij de uitbetaling van de lonen bleek het echter, dat de werkgevers, ingevolge beschikking van het college van Rijksbemiddelaars, niet meer dan wekelijks 10 procent toeslag mochten uitbetalen. Bij het gereed komen van elk blok der woningen zouden de arbeiders opnieuw 10 procent krijgen terwijl indien het werk in zijn geheel zou zijn klaar gekomen de arbeiders nogmaals 5 procent toeslag zouden ontvangen

Reeds vroeg in de ochtend verscheen er op het werk een vertegenwoordiger van het N.V.V., die een bespreking hield met de werkgever. Reeds spoedig bleek, dat de werkgever geen toezegging had gedaan, maar dat er wel op gezinspeeld was, de arbeiders de 25 procent toeslag op het accoord werk uit te betalen. De N.V.V.-vertegenwoordiger raadde de arbeiders aan het werk te hervatten, terwijl hij daarna opnieuw in onderhandeling zou treden met de directie van het aannemersbedrijf. Ondertussen was er ook een E.V.C.- bestuurder- n.l. Peter Wilhelm Heinrich DRENTH, geboren 31 Maart 1913 te Haste, van beroep timmerman, wonende Zaagmuldersweg 146 te Groningen- op het werk verschenen. Hij raadde de arbeiders aan, het werk te verlaten en zegde toe, dat de E.V.C. de stakers geldelijk zou steunen. Het gevolg was, dat de staking een feit werd.

1832

Reeds vrij spoedig na het uitbreken van de staking verscheen er te Groningen de Hoofdbestuurder der afd. Bouwvak der E.V.C. M. BOULLAARD uit Amsterdam. BOULLAARD heeft eerst met de werkgevers gesproken, daarna met de arbeiders en daarna opnieuw met de werkgevers.

Op Vrijdag 27 Juni 1947 werd er 's-middags een stakings-vergadering belegd in het gebouw REHOBOTH gevestigd Bolkingestraat te Groningen.

BOULLAARD hield een rede, waarbij hij de arbeiders opwakte het werk te hervatten. Hij zeide, dat hij met een regerings-instantie te 's-Gravenhage had getefoneerd en dat hem uit die bespreking was gebleken,

dat de arbeiders er goed aan deden, het werk te hervatten. BOULLAARD maakte bij zijn betoog een zeer slappe indruk.

De arbeiders zijn reeds de volgende dag, dus op Zaterdag 28 Juni 1947, weer aan het werk gegaan, onder dezelfde voorwaarden. Aangaande de loon-uitbetaling zijn momenteel onderhandelingen gaande tussen N.V.V. en de directie van het aannemers-bedrijf.

De staking had een ordelijk verloop en incidenten deden zich niet voor.

G R O N I N G E N, 30 Juni, 1947..

POLITIE EINDHOVEN.

Afd. Veiligheidsdienst.

No. 76/47 I.D.

Onderwerp: Staking bouwvakarbeiders
Bouwmij. N.V. van Grootel te Eind-
hoven op 16 Juni 1947.

Volgno.

209
27 JUNI 1947

ACD/17685

BUREAU B

1952
28.6.47

R A P P O R T .

UITGEBOEKT

Ondergetekende, Johannes Hubertus Staal, brigadier van politie te Eindhoven, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, ingedeeld bij de plaatselijke veiligheidsdienst, heeft de eer U Hoogedelgestrenge beleefd het navolgende te rapporteren.

Op 16 Juni 1947 is bij de firma P. van Grootel, wonende te Eindhoven, St. Jorislaan 7, een staking uitgebroken onder personeel werkzaam in de bouwvakken.

Naar aanleiding hiervan is door mij, rapporteur, een onderzoek ingesteld, waaruit mij is gebleken, dat door bovenvermelde firma werkzaamheden werden verricht aan het militaire kamp te Oirschot. Aldaar zijn op 16 Juni 1947 in staking gegaan: 16 metselaars, 14 timmerlieden en 6 opperlieden. Reden van deze staking is, dat de arbeiders bij andere firma's meer kunnen verdienen dan bij van Grootel voornoemd. Door bedoelde firma werd aan de arbeiders het vastgestelde loen uitbetaald plus 25% prestatie loen, vastgesteld door de rijksbemiddelaars. Bij het onderzoek is mij voorts gebleken, dat het merendeel der aannemers vermoedelijk zogenaamde zwarte lonen betalen, zodat dit de oorzaak is geweest van de staking bij meergenoemde van Grootel.

Het betreft hier dan ook een zuiver wilde staking zonder inmenging van een of andere bond en zonder politieke achtergrond.

Bij het onderzoek in deze aangelegenheid is mij tevens gebleken, dat in de bouwvakken een actie wordt gevoerd tot een staking in geheel Nederland, ingaande vermoedelijk 1 Juli a.s.

Aan deze actie nemen alle bonden deel, terwijl het doel hiervan is: loonverhoging en betere regeling bij eventueel uitvriegen

voor Eindhoven is tevens het motief: indeling in een hogere klasse. De voornaamste eis is: loen van de lonen, vastgesteld door de rijksbemiddelaars en invoering van vrije lonen.

In dit verband hebben vermoedelijk ook besprekingen plaats gehad bij GEERT DE VALK, geboren te Borger, 4 Februari 1904; wonende te Eindhoven, Korenbloemstraat 9. Valk voornoemd is vrijgestelde van de E.V.C., vertegenwoordiger der afdeling bouwvakken en vurig communist.

Waarvan door mij op ambtseed is opgemaakt, getekend en gesloten dit rapport te Eindhoven, op 23 Juni 1947.

AAN:

De brigadier van politie,

de heer Hoofdd commissaris van Politie,
te

E I N D H O V E N .

J.H. Staal.

DOORGEZONDEN AAN:

de heer J.G. Crabbendam, De Hoofdd commissaris van Politie.

Javastraat 68,

's-GRAVENHAGE.

GEMEENTE POLITIE
WAGENINGEN

WAGENINGEN

21 Juni 1947
Volgno.

BUREAU B
GEHEIM.

No.: G.2 860/47

23 JUN 1947

Bijlage: -- Datum: 24.6.47

ACD/17530

Onderwerp: Opheffing staking.

Antwoord op: --

UITGEBOKT

Met verwijzing naar Uw geheim schrijven d.d. 7 Juni 1947, No.B.X. 17001, betreffende staking arbeiders steenfabriek en ten verfolge op mijn antwoord-schrijven d.d. 12 Juni 1947 no.G.2.860/47 met het daarbij gevoegde rapport, heb ik de eer UHoogEdelGe-strengte te berichten, dat de staking op de Steenfabriek "De Koebongerd" al-hier sinds 20 Juni j.l. als geëindigd kan worden beschouwd. Ongeveer 25 ar-beiders zijn nog niet op het werk ver-schienen, doch deze zullen vermoedelijk a.s. Maandag op het werk komen daar zij buiten de gemeente woonachtig zijn.-

De wnd. Corpschef,
De Inspecteur van Politie,

Naschrift n.a.v. tel. overhand (G.A.v. Beek)
op 27.6.47.

"Het werk is onder de ander, thans nog gelovene arbeids-
"voorwaarden hervat en zal dit zal worden gehand-
"haafd tot dat een nieuwe C.A.O. in werking treedt."

de Heer^{Aan}
Hoofd Bureau Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-GRAVENHAGE.

SE

17001 Staking arbeiders steenfabriek.
23.6.47 tmg a.o.d.

I.D.
DEN HAAG.

Doss. 25/21.

209

BUREAU	
NUMMER	19-6-47
G E H I E M	
Datum:	

Volgno.
11611111, 41
ACD/17395

Op Vrijdag, 13 Juni 1947, is een wilde staking uitgebroken op het werk aan de nieuwe vleugel aan het K.L.M.-gebouw aan de Raamweg alhier.

Dit werk is in uitvoering bij de Ned.Aannemings Mij., gevestigd aan de Binckhorstlaan 135 alhier en bij de N.V. Van Arkel Betondak, gevestigd te Gorinchem.

Momenteel staken alle timmerlieden, + 70 in getal, van de Ned.Aann.Mij., alsmede + 20 metselaars van de N.V. Van Arkel.

Door de metselaars van de Ned.Aann.Mij, + 35 man, wordt een z.g. langzaamaanactie gehouden. Deze personen verrichten dan ook practisch geen werk.

Indien echter de timmerlieden blijven staken, kan het werk der metselaars ook geen voortgang vinden.

De stakende arbeiders verlangen een toeslag van 25% op het normaal voorgeschreven loon, dat 90 cent per uur bedraagt.

Tot op heden werd hun reeds een toeslag van 10% verleend.

Blijkens de door de Rijksbemiddelaar gegeven voorschriften, mag een toeslag van 25% slechts verleend worden in z.g. accoordwerk, welke pas mag worden uitbetaald na beëindiging van het werk, indien de verrichte arbeidersprestaties dit rechtvaardigen.

Van de zijde der betrokken bedrijven is men tot op heden niet geneigd om aan de gestelde eisen te voldoen.

De directie van de K.L.M., die er belang bij heeft, dat het werk zo spoedig mogelijk gereed is, heeft zich tot de rijksbemiddelaar gewend, teneinde tot een oplossing van het geschil te komen.

Vermoedelijk wordt gestaakt op aanstichten van de E.V.C. Door niet bij deze staking betrokken arbeiders, georganiseerd in de E.V.C., zou reeds worden gecollecteerd door middel van steunlijsten, om de stakende arbeiders van bedoeld werk te steunen, waartoe ook reeds zou zijn aangeklopt bij de bouwvakarbeiders te Leiden.

Een onbekend percentage der stakende arbeiders is georganiseerd in de E.V.C., terwijl de overigen bij andere organisaties, zoals het N.V.V. en de R.K.-bond, zijn aangesloten. Daar het N.V.V. en de R.K.-bond in deze niet achter de stakende arbeiders zouden staan, zouden de bij deze bonden aangesloten arbeiders ook gesteund worden uit vorenbedoelde ateenactie.

Ongeregeldheden deden zich tot op heden niet voor. Een gedeelte der stakende arbeiders blijft regelmatig in de omgeving van het werk.

Verzonden op 16 Juni 1947.
aan: het Hoofd van de C.V.D., alhier.

GEMEENTEPOLITIE
WAGENINGEN

No. G.2 860/47

209/11 B. Sch.
(K)

Wageningen.

Volgno.
13 JUNI 1947
2 Juni 1947
ACD/17214

Aan de Heer Hoofd Centrale Veiligheids
dienst
Javastraat 68
's-GRAVENHAGE.

Onderwerp: Staking
Bijlage: 1
Antwoord op: Uw schr. dd. 7-6-'47
No.B.X.17001 Geheim

UITGEBOKT

Met verwijzing naar Uw bovenaan-
gehaald schrijven, heb ik de eer UHoog-
EdelGestrenge ingesloten te doen toe-
komen rapport No.G.2 860/47, d.d. 10
Juni 1947, mijner administratie, aan
de inhoud waarvan ik mij refereer veroor-
loof.-

De wnd. Corpschef,
De Inspecteur van Politie,

(G.A.v. Beek)

BUREAU D	
	10-6-47

Onderwerp: Staking arbeiders
steenfabriek "De
Koebongerd".

R A P P O R T .

Naar aanleiding van het schrijven van de Centrale Veiligheidsdienst, d.d. 7 Juni 1947, no. B.X. 17001, betreffende de staking van de arbeiders op de steenfabriek "De Koebongerd" alhier, heb ik, Jacobus de Doelder, brigadier van politie-rechercheur Uwer administratie de eer UrdelGestrenge, te rapporteren: "De staking op de steenfabriek "De Koebongerd" N.V., gelegen Aan de Rijn alhier, Directeur G.M.Sigmond, wonende Rijksstraatweg 89 alhier, is uitgebroken op 15 Mei 1947 en omvat 77 arbeiders van die fabriek. Aantal werkwilligen is 25.

De reden van de staking is, dat met ingang van 15 Mei 1947, door de Directie het contractloon zou worden uitbetaald. Vóór die tijd werd door de werkgever een hoger loon, dan dit contractloon, uitbetaald, z.g.n. "zwart loon". Dit gebeurde ook op de andere steenfabrieken, totdat de Directie's hiervan ter zake zijn bekeurd. De directie's wilden verder geen risico lopen en zouden dan het z.g.n. "zwarte loon" niet meer uitbetalen. Deze hogere lonen werden door de Directie's betaald, omdat zoo moeilijk aan personeel te komen was.

(K) Op voormelde fabriek "De Koebongerd" is werkzaam H. Roelofs, geboren 31 December 1907 te Bochum (Dld.), steenfabrieksarbeider, wonende Celebesstraat 18 alhier, communistisch raadslid dezer gemeente, voorzitter van de plaatselijke E.V.C.

De stakers al of niet in de E.V.C. georganiseerd worden geldelijk gesteund door de E.V.C.

Het voorstel der directie was weer aan het werk te gaan, zoals op de andere steenfabrieken, maar dan onder protest en de beslissing van de organisatie's af te wachten, terwijl de Directie zich verbond het eventuele vast te stellen hogere loon van terugwerkende kracht te zullen uitbetalen.

(X) Hetgeen door het stakings-comité, waarvan een zekere D. Meurs, wonende Kampweg 16 alhier, lid van de E.V.C., de grootste drijver is, werd afgewezen. Voornamelijk is de staking een gevolg van het drijven van enkele leden van de E.V.C.

Een Rijksbemiddelaar is nog niet verschenen.

Het verloop der staking is tot nu toe rustig. Het betreft nog steeds alleen voormelde fabriek. Op de andere fabrieken gist het wel.

Leden van de fabriekscommissie op voormelde fabriek zijn: H. Roelofs, voormeld, voorzitter E.V.C.; J. Meijën, Veerstraat 31, Moderne Bond; C. Weenekes, Dijkgraafscheweg 30, lid E.V.C.; A. van Harn, Westerstraat 11, Moderne Bond en Joh. Hellegering, Sportparkweg 17, lid E.V.C., allen alhier.

De steenfabrikanten trachten nu verhoging van loon te krijgen. De staking wordt door de andere organisatie's niet gesteund." Waarvan door mij, op ambtseed, is opgemaakt dit rapport, getekend en gesloten te Wageningen, den 10 Juni 1947.

De Brigadier van Politie:

Aan
de wrnd Corpschef van Politie
Alhier.-

J. de Doelder

7 Juni

7.

GEHEIM.

B.X. 17001.

R. Disb. 2.

Staking arbeiders
steenfabrieken.

to
—
UITGEBOKT

Volgens berichten in "de Waarheid" van 23 Mei 1947 is onder de arbeiders van de steenfabrieken te Wageningen een staking uitgebroken, die zich nog zou uitbreiden.

De reden zou zijn een aangekondigde loonsverlaging. De staking zou onder leiding staan van de Eenheids-Vakcentrale.

Ik moge U verzoeken mij te willen doen inlichten omtrent het ontstaan en het verloop van deze staking benevens omtrent het aantal der hierbij betrokken arbeiders.

Indien de staking intussen mocht zijn opgeheven, zal gaarne worden vernomen in hoeverre de door de arbeiders gestelde eisen zijn ingewilligd, terwijl ook inlichtingen omtrent het aandeel der E.V.C. bij deze actie, op prijs zal worden gesteld.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze :

Aan
De Heer Wnd. Korpschef van Politie

te

J.G. Crabbendam.

WAGENINGEN.

Coll. dr. v

20/6
20/6

DOSS. No.: _____
 CRT.: WAARH. ROH.
 DATUM: 23-5-47
 PAR.: _____

DOSS. No.: _____
 CRT.: WAARH. GR.
 DATUM: 24-5-47

Groeiende ontevredenheid uit zich in acties

Staking in steenfabriek te Wageningen

De ontevredenheid, tengevolge van een loonsverlaging van 84 op 70 ct. per uur in de steenindustrie, is thans uitgelopen op een staking in de steenfabriek „De Koebongert” te Wageningen.

Naar wij vernemen is het hoofdbestuur van de bedrijfsgroep „Fabriekmatige industrie” van de EVC, waarin de meeste betrokken arbeiders zijn georganiseerd, ter plaatse. Nadere berichten ontbreken.

Ontevredenheid langs het Winschoterdiep

Het is zeer waarschijnlijk, dat de arbeiders van de Groningse scheepswerven, vooral die langs het Win-

schoterdiep, deze week een korte proteststaking zullen houden. Op deze wijze willen zij hun misnoegen uiten over het huidige looncontract, dat zij veranderd willen zien.

De arbeiders hebben het college van Rijksbemiddelaars een viertal eisen voorgelegd: 1. Tien procent loonsverhoging; 2. Bij ziekte uitkering over de eerste drie dagen; 3. Vijftig procent vacantietoelag; 4. Productieverhoging, waarbij de productieverhoging ook ten bate van de arbeiders komt.

Langs de IJssel nog geen staking

Dinsdagmiddag vergaderden in Welsum de arbeiders van de steenfabrieken langs de IJssel onder leiding van de E.V.C. Ook de N.V.V.-arbeiders waren aanwezig. Men heeft besloten de staking veertien dagen op te schorten, omdat de directies van de steenfabrieken in overleg met de bedrijfskernen en het E.V.C.-hoofdbestuur voorlopig de bestaande loonregeling zullen handhaven.

De ontwerp-C.A.O. van de E.V.C. is ter beoordeling aan de Rijksbemiddelaars gestuurd. De arbeiders, die lid van het N.V.V. zijn, hebben zich in dit geschil volledig aan de zijde van de E.V.C.-arbeiders geschaard.

Staking in steenfabrieken breidt zich uit

Nader vernemen wij nog over de te Wageningen uitgebroken staking op de steenfabriek „De Koebongert” het volgende: 's Middags vond er een bespreking plaats tussen een vertegenwoordiger van de directie, van het H.B. van de EVC en de personeelskern. Deze besprekingen leverden geen resultaat op. Donderdagavond vergaderden de arbeiders in het „Volkshuis”. Deze vergadering was uitgeschreven door de personeelskern en hierbij waren hoofdbestuurleden van EVC en NVV uitgenodigd. De NVV bestuurders lieten echter verstek gaan. Op deze vergadering keurden de arbeiders de bemiddelingsvoorstellen van de EVC goed. Inmiddels heeft ook het personeel van de fabriek „Duits” het werk neergelegd. In samenwerking met de personeelskern is het de EVC gelukt de arbeiders van de fabriek „De blauwe kamer” aan het werk te houden, teneinde de productie niet te veel te schaden.

*Lahnman
Wageningen*

DOSS. No.:
CRT.: WAARN. G. 200
DATUM: 20-5-47
PAR.:

Het conflict in de steenfabrieken E.V.C. onderhandelt met directies

Het dreigende conflict in de steen-
industrie, waarover wij in ons
nummer van Vrijdag j.l. schreven,
heeft zich enigszins ontspannen.
Gisterenmorgen heeft het E.V.C.-
hoofdbestuur een bespreking ge-
had met de directies van de steen-
fabrieken: **Scherpenhof, Vooruit-
gang, Hengforden en Petra**, die
vooraf te kennen hadden gegeven,
dat zij niet alleen met het N.V.V.,
maar ook met het E.V.C. bestuur in
onderhandeling wilden treden.
Bij de eerstvolgende bespreking
van fabriekskern en directie was
ook een hoofdbestuurder E.V.C.
aanwezig. De N.V.V. bestuurder
gaf hierbij te kennen niet verte-
genwoordigd te willen zijn. De
hierop volgende bespreking had
tot resultaat, dat de directies met
voorwaarden naar voren kwamen,
die, indien het Coll. v. Rijksbem.
deze aanvaardt, een gunstig resul-
taat v. d. arbeiders zullen afwer-
pen. In een hedenavond te beleg-
gen vergadering wordt deze aan-
gelegenheid verder besproken.
Wij komen hierop nader terug.

DOSS. No.: _____
CRT.: KARRH. O.
DATUM: 20-5-47
PAR.: _____

Het conflict in de steenfabrieken E.V.C. onderhandelt met directies

Het dreigende conflict in de steenindustrie, waarover wij in ons nummer van Vrijdag j.l. schreef heeft zich enigszins ontspannen. Gisterenmorgen heeft het E.V.C. hoofdbestuur een bespreking gehad met de directies van de steenfabrieken: **Scherpenhof, Vooruitgang, Hengforden en Petra**, die vooraf te kennen hadden gegeven dat zij niet alleen met het N.V.V. maar ook met het E.V.C. bestuur in onderhandeling wilden treden. Bij de eerstvolgende bespreking van fabriekskern en directie was ook een hoofdbestuurder E.V.C. aanwezig. De N.V.V. bestuurder gaf hierbij te kennen niet vertegenwoordigd te willen zijn. De hierop volgende bespreking had tot resultaat, dat de directies met voorwaarden naar voren kwamen, die, indien het Coll. v. Rijksbem. deze aanvaardt, een gunstig resultaat v. d. arbeiders zullen afwerpen. In een hedenavond te beleggen vergadering wordt deze aangelegenheid verder besproken. Wij komen hierop nader terug.

BUREAU E	
Doss. Ra 2193.	
Commissaris	20.5.47

OP 209

Volgno.
17 MEI 1947
ACD/15209

RAPPORT
rapport over de staking van
arbeiders met betrekking tot

Ondergetakenden, Bastiaan Johannes van Tol en Michiel Beers, respectievelijk brigadier- en agent-rechercheur van gemeente-politie te Den Helder, hebben de eer U EdelGestrenge het navolgende te rapporteren:

Op Maandag 12 Mei 1947, is door arbeiders van de --- "Dienst Uitvoering Werken", een vergadering belegd in de -- kleine zaal van de Hantschool Newton, aan de Spoorgracht te Den Helder.

Genoemde arbeiders zijn op Maandag 12 Mei 1947, in - staking gegaan wegens een loongeschil.

De vergadering begon te 20.00.uur, onder leiding van een, eveneens stakend, persoon zich noemende Bakker. Als spreker was aanwezig een vertegenwoordiger der Eenheids Vak Centrale uit Zaandam, genaamd van Hoorn, verdere gegevens onbekend.

Genoemde spreker gaf als zijn mening te kennen dat een dergelijke staking, waartoe de arbeiders, zonder voorafgaand overleg met hun vakorganisaties, overgaan, geen nut -- heeft. Hij adviseerde hen, op morgen Dinsdag 13 Mei 1947, het werk te hervatten en beloofde hun belangen bij de werkleiding te verdedigen. Voorts drong hij er bij de arbeiders op aan, uit hun midden enige vertrouwensmannen te kiezen, die hem, spreker, volledig konden inlichten. Eventueel werkverzuim van deze vertrouwensmannen zou, volgens spreker, door de E.V.C. worden vergoed.

Vervolgens werd het loongeschil besproken, dat bestond uit een volgens de arbeiders, te laag gesteld maximum uurloon. Deze bespreking was van zuiver technische aard.

De vergadering, die door ongeveer zestig personen werd bijgewoond, had een rustig verloop.

De op deze vergadering aanwezige personen waren niet allen leden van de Eenheids Vak Centrale.

Waarvan door ons dit rapport is opgemaakt, getekend en gesloten te Den Helder 13 Mei 1947,

AAN

de Heer

Commissaris van Politie te Den Helder.

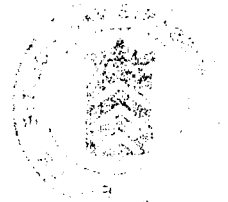
de rapporteurs,

[Handwritten signatures]

comple V
302 150 31
100A

100000
100000
100000

INSTITUUT VOOR HET ONTWERPEN VAN

Bij tele. ~~over het onderhouden~~
 met politie van Heider

~~onderzoek van Tol en Michiel~~
 Heers, respectievelijk van Tol en Michiel
 Gemeente-politie (13 mei 1947) ~~afgevoerd werd~~
 het navolgende te rapporteren:
 Op Maandag 12 mei 1947 is door de
 Dienst Uitvoering van de openbare
 kleine taal van de afdeling 10, aan de
 Den Heider.
 De toestand was ~~ter~~
 Genomde arbeiders zijn op Maandag 12 mei 1947, in
 staking wegens een loonschorsing
 De verandering begon te 10.00 uur, onder leiding van
 een, eveneens staand, persoon zich noemde Bakker. Als spre-
 ker was aanwezig een vertegenwoordiger der afdeling Vak Gen
 stasie uit Amsterdam, genaamd van Hoorn, verdere gegevens onbe-
 kend.

~~bleek dat het merk was~~
~~na de volgende dag~~
~~afgevoerd werd~~
~~voor overbrengen~~
~~de politie van Heider~~
~~de zelfde voorwaarden~~
~~als voor de staking~~
~~de toestand was ter~~
~~plaats meer volkomen~~
~~rustig~~
 245-47 B I

Genomde spreker gaf als zijn mening te kennen dat
 een dergelijke staking, waartoe de arbeiders, zonder vooraf-
 gaand overleg met hun vakorganisatie, overgaan, geen nut
 heeft. Hij adviseerde hen, op morgen Dinsdag 13 mei 1947, het
 werk te hervatten en beloofde hun behoeven bij de werkeif-
 ding te verbedingen. Voorts vroeg hij en bij de arbeiders op
 aan, uit hun midden enige vertouwensmannen te kiezen, die
 hem, spreker, volledig konden inlichten. Eventueel werkver-
 zuin van deze vertouwensmannen zou, volgens spreker, door
 de E.V.C. worden vergoed.
 Vervolgens werd het loonschorsing besproken, dat de-
 stond uit een volgens de arbeiders, te laag vasteld maximum
 uurloon. Deze bespreking was van zuiver technische aard.
 De verandering, die door ongeveer zestig personen
 werd bijgewoond, had een rustig verloop.
 De op deze verandering aanwezige personen waren niet
 niet allen leden van de Afdeling Vak Genetie.
 Waarvan door ons dit rapport is opgesteld, tekenen
 ten tekenen te Den Heider 13 mei 1947,

de rapporten,

AAN
 de heer
 Commissaris van Politie te Den Heider.

209.

POLITIE ZWOLLE

Lombardstraat 4
Tel. K. 5200-4444
(2 lijnen)

BUREAU 5

Volgno.

Nummers:

16 MEI 1947

Datum:

17-5-47

ACD/152457

De Heer Hoofd van de Centrale
Veiligheidsdienst
Javastraat no. 68
te

's-GR A V E N H A G E .-

Verzoekt bij beantwoording ons kenmerk en datum nauwkeurig aan te halen en elke zaak bij afzonderlijk schrijven te behandelen.

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk

Datum

No. 1331/GEHEIM. 13-5-1947.

Onderwerp:

Uitbreken z.g. wilde-
staking te Zwolle.

Ik heb de eer U HoogEdelGestrenge hiernevens te doen toekomen een rapport, betreffende een alhier op Maandag 12 dezer uitgebroken z.g. wildestaking, aan de inhoud waarvan ik mij refereer.

De Commissaris van Politie,

(G.J. Lettinck)

Bijl.: 1.-

R a p p o r t .

Nadat ons, Wilhelmus Hendrikus BIEMANS en Aaldert SATTLER, beiden Adjudant van Politie der gemeente Zwolle en onbezoldigd rijkveldwachter, ter ons was gekomen, dat bij de firma KOPPENRA-~~AN~~, betonfabrikanten, waarvan het bedrijf gevestigd is aan de Wipstrikkerallee No. 202, een wilde staking was uitgebroken hebben wij naar de oorzaak hiervan op Dinsdag 13 Mei 1947 een onderzoek ingesteld, waarbij het navolgende is gebleken:-----

In het bedrijf zijn een vijftigtal arbeiders werkzaam. Het vastgestelde loon is voor dit bedrijf 76 cent per uur. Aan de beste arbeiders in dit bedrijf wordt 82 cent per uur betaald. Bovendien wordt een prestatie loon van 10 procent boven het normale loon uitgekeerd.-----

In dit bedrijf was ook werkzaam de arbeider Karat VISSCHER, oud 21 jaar, wonende aan de Eindstraat 27 te Zwolle, die aanvankelijk had gewerkt voor een loon van 76 cent per uur en daarna gebracht was op een uurloon van 82 cent. Het bleek, dat hij de hem opgedragen werkzaamheden niet naar behoven verrichtte, zodat hij terug gebracht werd in de loonklasse van 76 cent per uur.

Daarover is onenigheid ontstaan met de arbeiders met het gevolg, dat op Maandag 12 Mei 1947 des middags door een veertigtal arbeiders het werk werd neergelegd, zonder dat de vakbonden hierin gekend waren. Nadat in den avond van Maandag 12 Mei 1947 door de patroons overleg was gepleegd met de arbeiders, werd besloten om heden 13 Mei 1947 het werk weer te hervatten. Toen zij hedenmorgen verschenen werd de eisch gesteld door de arbeiders RICHTER en OOSTERWIJK, dat voor negen uur de naam of namen van de arbeiders bekend gemaakt moesten worden, die hen als de oproerkraaiers bij de directie bekend gemaakt hadden. De directie heeft geweigerd hiaraan te voldoen met het gevolg dat een zevental personen hun ontslag hebben genomen en het werk hebben verlaten. Door de anderen wordt normaal weer gewerkt.

Waarvan door ons op afgelegden ambtseed is opgemaakt en getekend dit rapport.-----

Z w o l l e , 13 Mei 1947.

Aan den Heer
Commissaris van Politie
te Zwolle.

W.H. Biemans
(W.H. Biemans)

A. Sattler
(A. Sattler)

GEZIEN ZWOLLE
13 MEI 1947
DE COMMISSARIS VAN POLITIE

W.H. Biemans

UITTREKSEL

Voor OD 209 Naam WILDE STAKINGEN
Origineel in OD 343 Naam MAANRAPPORTEN GELDERLAND
Volg nr. Ag. nr. 13545 Aard van het stuk
Afz. Comm.v.Pol.Arnhem Datum 8-4-47

Na de hervatting der werkzaamheden bij de Wederopbouw te Arnhem heeft een staking gedreigd onder een groep van ong. 170 buitensted-sche bouwvakarbeiders, werkzaam bij de aannemersfirma van Werven en Co te Amsterdam, welke firma den wederopbouw van plm. 300 woningen uitvoert. De oorzaak hiervan was, dat de arbeiders des Vrijdags-avonds hun wekelijkschen werktijd wilden beëindigen om de Zaterdag thuis te kunnen doorbrengen. Daartoe zouden zij dan hun wekelijksche werkuren in de eerste vijf dagen volmaken.

Door den Dienst van den Wederopbouw werd hierin bewilligd. De aannemersfirma wilde echter de gewone $8\frac{1}{2}$ urige arbeidsdag met doorwerken op Zaterdag voormiddags. Besprekingen tusschen aannemersfirma en de drie vakbonden hadden geen resultaat. (de E.V.C. nam niet aan de besprekingen deel.) De aannemersfirma dreigde met ontslag van hen, die hun werktijd des Vrijdagsavonds beëindigden. De arbeiders vertrokken toch op Vrijdagavond, waarschijnlijk omdat zij zich gesteund voelden door de houding van den Dienst van den Wederopbouw. De aannemersfirma heeft blijkbaar zijn standpunt laten varen, want sinds twee weken wordt er Zaterdags niet gewerkt, terwijl er niemand is ontslagen.

Op aanwijzing van B.

Uitgetrokken door JW Afd./Sectie ACD Datum 19-4-47

BUREAU NATIONALE VEILIGHEID
H. O. NETHERLANDS SECURITY SERVICEDatum
Date

29 November 1946.

Nr. 196/ '46. GEHEIM.

Onderwerp Subject 24 uurstaking op Walcheren.

Bijlagen
EnclosuresTyp.
Dict.

K

Naar aanleiding van Uw schrijven nr B 5443, GEHEIM, d.d. 25 November 1946, betreffende 24 uur staking op Walcheren, en met verwijzing naar mijn rapport nr 185 d.d. 9-11-1946, over die zelfde aanleggenheid, heb ik Willem Verhulst, Opperwachtmeester der Rijkspolitie te Goes, de eer U Hoog Edel Gestrenge beleefd te berichten, dat ik dienaangaande nog een nader onderzoek ingesteld.

Het is mij bekend geworden dat aan deze staking inderdaad circa 2000 bouwvakarbeiders hebben deel genomen. Dit waren echter niet allen arbeiders uit Walcheren, doch ook uit Westelijk-Zeeuwsch-Vlaanderen, welke voor die gelegenheid naar Middelburg waren gekomen om deel te nemen aan de vergadering te Middelburg.

Sympathiestakingen hebben in Zeeland niet plaats gevonden, wel werd beweerd dat deze in Limburg zouden zijn gehouden, dit is mij echter niet bekend.

De stakers waren allen lieden die uit Holland kwamen. De arbeiders te Vlissingen bij de particuliere ondernemers werkten normaal door.

De staking ging uit van de E.V.C. en door haar werden pamfletten verspreid om sympathiestakingen te houden. Men gaf voor dat deze staking gesteund werd door het N.V.V. en andere organisaties, dit was echter een verkeerde voorstelling van zaken waardoor men de arbeiders trachtte te misleiden.

De reden waarom werd gestaakt lag naar men mij mededeelde in het feit dat de arbeiders die voorheen met auto's van en naar huis werden gebracht in den vervolge per trein moesten reizen, waardoor ze's Zaterdag later thuis kwamen en 's Maandags vroeger van huis moesten.

Ongeregeldheden hebben gedurende de staking niet plaats gevonden. Het geheele politie apparaat op Walcheren was geconsigneerd, voorak omdat het gerucht liep dat er een algemaane staking over het geheele land was uitgebroken.

Aan
den Hoog Edel Gestrenge Heer
Luitenant Kolonel J.G. CRABBENDAM.
te
's-GRAVENHAGE (Javastraat 68).

V.

B 5595

No:29/ 46- Geheim.

Onderwerp: "Bezoek aan Commissaris van Politie te Venlo"

Bijlagen : twee.

L. K. ...

Ik heb de eer U HoogEdelGestrenge beleefd te berichten, dat ik vandaag 25 November, een bezoek heb gebracht aan den kort geleden benoemden Commissaris van Politie te Venlo, de Heer Eissens.

Tijdens het onderhoud dat ik met Z.W.E.G. over Uw dienst had, deelde hij mij mede, dat hij gaarne zijne medewerking aan Uw dienst verleende, doch hij vond het vreemd, dat deze medewerking niet verplicht van hoogerhand werd opgelegd.

Verder deelde hij mij mede, dat op 15 November j.l.- in de week dat ik in verband met een abces in mijn keel, in Tilburg heb vertoefd- in Venlo een wilde protest-staking had plaats gehad, onder de arbeiders van den Wederopbouw, nadat daags te voren 14 November, over deze staking een vergadering was gehouden in den zaal van Heuts, aan de Parkstraat te Venlo.

Van deze vergadering, alsmede van de staking had genoemde Heer Commissaris volgens zijn zeggen, een verslag gezonden aan den Heer Procureur-Generaal, te 's-Hertogenbosch.

Op mijn verzoek stond hij mij welwillend een afschrift van het rapport van genoemde vergadering en een afschrift van het verslag van de staking af.

Deze afschriften worden bij dit schrijven overgelegd. Z.W.E.G. verzocht mij, U te verzoeken, hem te willen bedanken voor de medewerking aan mij verleend.

Ik heb hem beloofd, aan dit verzoek te zullen voldoen.

R.

*Venlo is geen verbinding.
Remmen, had dit moeten weten,
allemo te geen spreke - 2/12 '46*

AAN

den Heer Hoofd van den C. V. D.

J a v a s t r a a t, No: 68,

's- GRAVENHAGE.

*C. v. D. Eissens
Van Venlo 4
12-2-'47 als
Verbinding in geschied.
S*

*Niet bedankt
en soort beves- 9
afgrij van overkant*

Afschrift

No. 6844^a

R a p p o r t

Onderwerp;
Gehouden bijeenkomst
voor een proteststaking.

Ik ondergeteekende, Peter Hendrikus Fleurkens, agent van politie te Venlo, heb de eer U Edelgestrengte beleefd het volgende te rapporteren;

Op 14 November 1946 werd mij door den zaalhouder Heuts aan de Parkstraat alhier medegedeeld, dat dien avond in zijn zaal een bijeenkomst zou worden gehouden voor de arbeiders gelegen in de barakken aan de Maas. De huurders der zaal hadden hem verzekerd dat deze bijeenkomst niets met politiek te doen had, doch alleen werd gehouden om de belangen der arbeiders te bespreken. Er zouden circa 400 personen verwacht worden.

Ik relatant heb mij te circa 20.15 uur in die zaal begeven en bleek mij dat aldaar, naar schatting, ruim 300 personen aanwezig waren. Blijkbaar waren het allen arbeiders van buiten de stad, althans ik kende niemand hiervan. Op het podium stond een spreker, die ik nadien kameraad van Leeuwen hoorde noemen, terwijl daar nog een drietal personen aan een tafeltje gezeten waren die blijkbaar de leiding van deze bijeenkomst hadden. De spreker deelde o.a. mede dat men deze bijeenkomst had belagd om te protesteeren tegen de invoering van de z.g. winterregeling. Zoover ik uit zijn toespraak kon opmaken hield deze winterregeling in, dat de arbeiders uit Holland die hier in de omgeving tewerk gesteld zijn voordien elken Vrijdag-avond naar hunne gezinnen konden terugkeeren, doch nu voortaan Zaterdag-morgens nog moesten werken en eerst Zaterdag-middags met de auto's naar hunne resp. woonplaatsen werden teruggebracht, waardoor zij laat in den avond in hunne woonplaatsen arriveerden. Daar zij Maandags-morgens weer op tijd naar hun werk moesten terugkeeren werd hierdoor hun gezinsverband ten zeerste geschaad. Spreker deelde mede dat de betrokken arbeiders waren bijeengeroepen om te beslissen over een proteststaking van 24 uur te houden op morgen (Vrijdag). Op dien dag zou een contact-commissie worden afgevaardigd om over deze winterregeling een onderhoud te hebben met den betrokken Minister of diens vervanger. De te houden proteststaking moest dan dienen om dit onderhoud kracht bij te zetten. Tevens zou dan door de stakers te Venlo en omgeving een protest-telegram aan den Minister worden gezonden. Tevens zou men door deze staking zich solidair verklaren met de kameraden in Zeeland, die een dergelijke staking hadden gehouden en hierdoor geen nadeelige gevolgen hadden ondervonden. Hierna kregen nog enkele afgevaardigden van de tewerkgestelde arbeiders uit Venray, Roermond en Echt het woord die zeiden dat de ingevoerde winterregeling niet zonder meer door de arbeiders aanvaard mocht worden en stelden voor om hiertegen te protesteeren door een 24-uur staking. Een der sprekers meende dat men beter lijdelijk verzet kon toepassen, daar hieraan minder risico voor den arbeider verbonden was. Nadat nog enkele personen uit de zaal hunne meening in deze hadden gezegd, verzocht de leiding de aanwezigen die tegen deze staking waren hun hand op te steken. Acht personen staken de hand op en hieruit werd door de leiding geconcludeerd dat het besluit om te staken was aangenomen. Verder werd de arbeiders nog geadviseerd om Maandagmorgen gewoon naar de plaats te gaan waar zij anders door de auto's werden opgehaald. Zouden de auto's niet ter plaatse zijn dan moesten zij zich begeven naar de resp. Arbeidsbureaux voor vervoer naar de plaats van tewerkstelling. Mocht zulks geweigerd worden dan moesten zij op eigen gelegenheid naar deze plaats reizen en zich bij de aannemers melden. Toen werd gevraagd wie van de aanwezigen morgenmiddag (Vrijdag) op eigen gelegenheid naar huis zouden

reizen staken minstens tweederden van de aanwezigen de hand op. Verder werd besloten dat de betrokken arbeiders morgenvroeg (Vrijdag) te 9 uur op het Mgr. Nolensplein bijeen zouden komen en hierna de stad in te gaan om de burgers in kennis te stellen met de reden der staking. Verder werd verzocht om zich als gediciplieerde arbeiders te gedragen en vooral de arbeiders, die meenden dat zij aan deze staking niet mochten deelnemen, ongemoeid te laten. Verwacht werd dat iedereen zich solidair zou verklaren. Hierna ging deze bijeenkomst uiteen ten circa half tien uur. Ofschoon dit niet uitdrukkelijk is verklaard, heb ik toch den indruk gekregen dat het meerendeel der sprekers en de leiding zijn aangesloten bij de Eenheids-vakcentrale. Enkele sprekers verklaarden aangesloten te zijn bij het N.V.V. doch deelden hierbij mede dat het heden den laatsten dag was, blijkbaar omdat zij van dit Bestuur niet de medewerking hadden verkregen die zij verwacht hadden. Van de Katholieke of de Christelijke vakbonden was blijkbaar niemand aanwezig. Voor mijne komst zouden wel een tweetal van deze afgevaardigden in de zaal zijn geweest, doch na een korte bespreking met de leiding, zijn vertrokken. Na afloop dezer bijeenkomst heb ik mij direct naar het Politiebureau begeven en UEG: met mijne bevindingen in kennis gesteld. Waarvan door mij is opgemaakt dit rapport op den eed afgelegd bij den aanvang mijner bediening.

V e n l o, 15 November 1946.

Aan den Heer
Commissaris van Politie
te V e n l o

J. A. Tenkand

No. 6844.

Venlo, 15 November 1946.

Onderwerp:

Wilde protest-staking van te Venlo werkzaam zijnde, buiten deze gemeente woonachtige arbeiders.

Ik heb de eer U EdelGrootAchtbare beleefd het navolgende te berichten.

Op 14 November 1946, omstreeks 20 uur, is in de zaal "Flora", Parkstraat Venlo, door ongeveer 250 buiten Venlo wonende arbeiders van den Wederopbouw te Venlo, een vergadering gehouden teneinde te protesteeren tegen een nieuw in te voeren werkregeling z.g. "Winterregeling".

De leiders der vergadering noemden zich de "Contact-commissie". De bestuursleden der vakbonden hadden bezwaar tegen deze "commissie" hetgeen echter niet werd geaccepteerd.

De E.V.C. vervulde in deze beweging een stuwende rol. Het gróóts der aanwezige arbeiders bleek in de E.V.C. te zijn georganiseerd.

Voorgesteld werd op 15 November 1946 de "contact-commissie" af te vaardigen naar den Minister, terwijl de arbeiders te Venlo, teneinde een en ander kracht bij te zetten een proteststaking zouden houden.

Om 9 uur hedenmorgen verzamelden zich op het Mgr. Nolensplein alhier een 300-stakers, die vandaar naar de Markt vertrokken. Aldaar werd hen door de Politie aangezegd geen optocht te houden en zich, in het belang van de openbare orde en veiligheid te verspreiden. Hierop zakten de stakers, in kleine groepjes, via Vleeschstraat en Klaasstraat alwaar het aantal inmiddels al was geslonken tot ongeveer 180 personen, af naar het station en vandaar via Kaldenkerkerweg terug naar de stad. Het totaal der aanwezige stakers was aldaar geslonken tot ongeveer 60 tot 70 personen, die zich korten tijd, omstreeks 10 uur, geheel verspreid hadden.

Volgens bekomen inlichtingen heeft het meerendeel der stakers om 12 uur des middags het werk hervat, terwijl de anderen per trein naar hun woonplaats zijn gekeerd.

De Politie was een ander volkomen meester. Wanordelijkheden deden zich niet voor noch stremmingen van het verkeer.

De Commissaris van Politie
(get) Eissens.

25 November

6.

B.5443

G E H E I M.

vL. RD.

Onder verwijzing naar een artikel in "De Tribune" van 16 November 1946 met het opschrift "De toestand bij de wederopbouw te Walcheren", verzoek ik U mij een verslag te doen toekomen van de daarin vermelde 24 uur-proteststaking onder de bouwvakarbeiders, waaraan 2000 werklieden zouden hebben deelgenomen, terwijl ook op andere plaatsen solidariteitsstakingen zouden zijn uitgebroken.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
voor dezen
de Luitenant-Kolonel

AAN:
den Heer W. Verhulst
Middelburgsche straat 23
GOES.

J.G. Crabbendam.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST.

BUREAU NATIONALE VEILIGHEID
H. O. NETHERLANDS SECURITY SERVICE

B 5131

Datum 9 November 1946.
Date

Nr. 185/1946.GEHEIM.
Onderwerp 24 uur staking op
Subject Walcheren.
Bijlagen
Enclosures twee dagbladen.
Typ.
Dict.

1 NOV.

Hierbij heb ik Willem Verhulst, Hoofd-Rechercheur te Goes, de eer U Hoog Edel Gestrenge, beleefd te doen toekomen twee dagbladen, nl. "De Waarheid" van 7 November 1946, en "Zeeuwsch Dagblad" van 7 November 1946. In ~~de~~ bladen komt een stukje voor over de 24 uur staking bij de Wederopbouw van Walcheren.

Naar aanleiding daarvan heb ik de eer U verder nog mede te deelen dat de stakers op den dag der staking een vergadering hebben gehouden te Middelburg in het gebouw Schuttershof. Deze vergadering werd bezocht door circa 1000 personen. Enkele onbekende sprekers voerden het woord.

Alles had een rustig verloop.

De verschillende vakbonden steunden deze staking niet. Overigens ~~betreft~~ het hier de oude kwestie. De arbeiders willen altijd Vrijdags naar huis en niet Zaterdags. Reeds eerder is daar over al eens een soort wilde staking geweest.

Aan
den Heer Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst
te
's-GRAVENHAGE (Javastraat 68).

V.

Staking bij den wederopbouw op Walcheren.

Bij den wederopbouw op Walcheren is hedenmorgen een staking uitgebroken, die naar schatting de helft van het aantal reisarbeiders omvat, d.w.z. circa 700 à 800 man. De staking is een gevolg van de verleden week afgekondigde nieuwe reisregeling en den korteren winterwerktijd.

Reeds verleden week keerden een kleine 800 arbeiders uit Noord- en Zuid-Holland niet naar Zeeland terug van hun wekelijksch verlof, omdat zij geen genoegen wenschten te nemen met vertrek naar hun woonplaats op Zaterdagmorgen in plaats van op Vrijdagmorgen, hoewel hun reizen worden doorbetaald.

Thans zijn de resterende arbeiders een staking begonnen, die echter niet algemeen is, zoodat niet tot sluiting der arbeiderskampen is overgegaan. Wel moet opzaking worden gehouden met de waarschijnlijkheid, dat de stakende arbeiders dit weekeinde geen reisgeld vergoed zullen krijgen, evenmin als hun reizen.

Zowel in Middelburg als Vlissingen demonstreerden hedenochtend honderden arbeiders voor de bureaux van den wederopbouw, terwijl in Middelburg een stakersvergadering is uitgeschreven. Tot incidenten kwam het nergens. Het N.V.V., het B.K. en het Christelijke Vakverbond hebben de arbeiders aangeraden den arbeid te hervatten teneinde financiële nadeelen te vermijden.

Zeeuwisch Dagblad 8 nov '46.

24-urige proteststaking in de wederopbouw

Winter- en verlofregeling leidt tot grote ontstemming

AMSTERDAM SOLIDAIR

Heden vindt er bij de wederopbouw op Walcheren een 24-urige proteststaking plaats door de arbeiders aldaar werkzaam. Aanleiding hiertoe is de doorgevoerde winter- en verlofregeling, waarvan wij reeds eerder melding hebben gemaakt. In het kort komt de toestand op het volgende neer:

Loonderving van f 5 à 10 per week. Zaterdagavond komen de arbeiders met hun loon laat thuis, zodat de huisvrouwen geen inkopen meer kunnen doen. 's Maandagsmorgens moeten de mannen zeer vroeg op staan, in Amsterdam b.v. om 4 uur, hetgeen voor velen een uur lopen naar het station betekent.

De contactcommissie, gevormd uit de arbeiders werkzaam op Walcheren, heeft deze proteststaking geproclameerd en heeft in een manifest de grieven en eisen samengevat. Dit manifest is ondertekend door de heren Quack, secretaris en H. Peperkoorn, voorzitter van deze com-

missie. De eerste is lid van de R.K.W.V. en de tweede is lid van het N.V.V.

Niettegenstaande dit feit, wordt van de zijde der Bedrijfsunie (die deze regeling, ingesteld door het ministerie van de Wederopbouw, heeft goedgekeurd) heftig tegen deze commissie en ook tegen de proteststaking geageerd.

Nader vernemen wij, dat in de overige wederopbouwgebieden als Brabant en Limburg, eveneens een 24-urige proteststaking wordt georganiseerd uit solidariteit met de arbeiders van Walcheren. Ook de Amsterdammers, werkzaam op Schiphol, zullen heden dag 1 uur proteststaken.

K.L.M.-toestel maakte noodlanding

De Lockheed Constellation PH-TAV moest op zijn weg van Amsterdam naar New York een noodlanding maken op het vliegveld Santa Maria op de Azoren, waardoor het toestel beschadiging opliep. De passagiers, die hun reis niet konden voortzetten, zullen door de DC-4 „Friesland“ worden opgehaald, welke heden (Woensdag)middag van Schiphol vertrekt.

de Waarheid 7 nov. '46